

FRENK LARAMI

DOCK HOLIDAY

CENA 20 DINARA

BROJ 114

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

ELDORADO ZA UBICU

★ **DOK HOLIDEJ** ★

FRENK LARAMI

ELDORADO ZA UBICU

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ

Broj 114

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Naslov originala:
Frank Laramy
TRAMP CALLAGAN

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Korektori:
Ida DUDAŠ
Edit AMBRUŠ-LEPHAFT
Agota VIRAG-BOGNAR

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Stampa: 12. VIII 1981. godine.

Tržište: 15. VIII 1981. godine.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvo-
de Mišica 1; Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Naslov originala:
Frank Laramy — TRAMP CALLAGAN. Prevod: Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ.
Copyright: UNIVERSUM PRESS LONDON.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Imao je široko lice, žućkaste oči, kratak nos i debela usta. Brada mu je bila isturena, a ispod širokog oboda šešira videli su se nisko čelo i čekinjaste obrve. Nimalo prijatno lice.

Siva, platnena košulja bila mu je razdrljana na grudima, a sve-
tao prsluk i pantalone pohabani.

Širok opasač, sa futrolom iz koje je virio revolver kalibra 38 nosio je nisko nad bedrom. Revolver je bilo jedino što je na ovom čoveku delovalo čisto i negovano.

Prašnjave čizme visokih sara bile su potpuno iskrivljene, a koža na nekoliko mesta naprsla. Loša i dotrajala obuća u ovom delu Zapada naročito je padala u oči; takvu obuću je nosio poslednji bednik, onaj koji nije imao konja.

Rik Kalagan nije imao konja, i to već odavno. Poslednje mesto gde je radio bio je Holbornov ranč. No, od tada je prošlo već nekoliko godina.

Sunce nad Novim Meksikom je nemilosrdno žarilo. Žega je bila nepodnošljiva, a jara poput izmaglice lebdela je nad usijanim peskom.

Kalagan je stajao pred ulazom

u mali grad Frederik i gledao u pravcu zapada.

Šupe sagrađene na severnom delu naselja bacale su samo kratku senku, tako da se Kalagan pribio uz drvene zidove. Međutim, nije bežao samo od sunca, nego i od mesnog šerifa.

Rik Kalagan nije znao da li mu je šerif već za petama. U svakom slučaju, neće dugo ostati neotkriven. U jednoj od kuća ukrao je komad dimljenog mesa, hleb i sir. Uspelo mu je da izmakne nepri-mećen. Međutim, kada je u dvorištu sledeće kuće kraj stepenica ugledao par čizama tri puta boljih od onih koje je imao na nogama, odlučio je da i njih prisvoji. Ispostavilo se, međutim, da je vučjak veliki kao tele, imao nešto protiv.

Skitnici je u poslednjem trenutku uspelo da zatvori vrata i spase se psa.

Pomamno lajanje skrenulo je pažnju građana. Kalagan je kao bez glave bežao kroz dvorišta, preskakao zidove i najzad se kroz hodnik jedne kuće dokopao sporedne ulice.

Dok je prolazio hodnikom, jedna bočna vrata su se otvorila i starica gotovo naletela na njega.

Nesrećna žena je kriknula od straha i uletela u kuhinju.

Kada se dokopao kraja hodnika, u sporednoj uličici ugledao je na pet jardi pred sobom čoveka svetlih, budnih očiju, i što je najgore, sa metalnom zvezdom na levoj strani grudi.

Serif!

Kalagan, koji se dosada bar sto puta našao u sličnim situacijama, odmah se pribrao. Okrenuo se nazad prema hodniku, podigao ruku u znak pozdrava i doviknuo hrapavim glasom, kao da se tobož pozdravlja s nekim.

— Do viđenja!

Čak je bio dovoljno pribran da pozdravi čuvara zakona, dodirnuvši obod šešira. Krenuo je bez žurbe do sledećeg ugla, pa tek onda, kada je bio siguran da ga šerif ne vidi, počeo da trči.

Ponovo je prošao kroz dvorišta, vrtove i kuće, dok se nije dokopao ovih šupa.

To nije moglo da traje dugo. Sigurno će se uskoro neko pojaviti, pre svega čovek sa zvezdom.

Skitnica Kalagan je trljao zapaštenu bradu.

Prokletstvo, mora da se dokopa konja!

Podigao je pogled prema ko-baltnoplavom nebu i bez straha razmišljao o tome šta ova poseta Frederiki može da mu donese.

Dve godine, možda. Ukoliko sudija bude oštar, i pet!

Šta mari? Proveo je već mnogo godina u kaznionicama.

Bez obzira na pasji život koji je vodio, bilo je ipak bolje da je

na slobodi, nego u nekom strašnom kamenolomu. Tamo bi iz dana u dan morao da razbija teške kamene blokove i da za taj mukotrpan posao ne dobija ni cent. Tamo može da bude siuga, rob bez plate, pas koji dobija samo bubotke i batine, i ništa drugo.

Kad bi samo negde mogao da se pritaji, dok se noć ne spusti. Noć je bila njegova najvernija prijateljica, jer je svojom crnom koprenom pokrivala sve.

Iznenada, zemlja kao da počne da podrhtava. Rik Kalagan se trže.

Nebesa, šta li je sada to? Sada se čulo sasvim razgovetno klopavanje i kotrljanje. Skitnica se osmelio i pošao do prvog ugla.

Hej, šta to seva kroz žbunje meskvite?

U nekoliko koraka stigao je do žbunja i provukao se kroz njega. Zastao je zadihan. Razgoraćenih očiju piljio je u metalne šine koje su vijugale: prugu koja je vodila na zapad!

Sada mu je bilo jasno da je u daljini tutnjao voz. Kada bi bar mogao da uskoči u njega!

Mora da rizikuje, pa neka bude šta bude!

Oprezno se povukao prema žbunju i gledao prema istoku. Ugledao je voz koji se kotrljao prema Koloradu. Čuo je već da nova železnica ide nekoliko stotina milja oštro prema severu, da bi naglo skrenula na zapad.

Lokomotiva nije išla suviše

brzo, ali ipak dovoljno brzo da čovek uskače.

Odjednom mu je sinulo da bi možda mogao da zaustavi voz. Već je mogao da razazna jasno lokomotivu. Nervozno je pogledao oko sebe, i primetio veliki kamen nedaleko od žbunja.

Ne razmišljajući duže, dokopao je ogroman kamen i spustio ga na šinu, a onda brže bolje šmugnuo u žbunje.

Voz se približavao. Odjednom se razleže prodoran zvižduk. Kočnice su žešće lupale, vagoni su gotovo maletali jedan na drugi. Kompozicija se najзад zaustavila nekoliko jardi ispred kamena.

Rik Kalagan je svoje skrovište u međuvremenu napustio i šmugnuo iza drugog žbuna, odmah ispred trećeg vagona. Tu se pritajio i osluškivao napregnuto.

Napred, kod lokomotive, tri čoveka su sklanjala kamen.

Skitnica pogleda brzo levo i desno i u tri skoka se našao kraj vagona. Odlučno se uhvatio za vrata i žestoko opsovao.

— Prokletstvo, zaključano...

Kalagan skrete pogled prema ljudima kod lokomotive. Nisu ga još primetili. Verao se preko platforme trećeg vagona, prešao na drugu stranu i odatle pokušao da uđe u četvrti vagon. Međutim, bočna vrata su takođe bila zaključana.

Grozničavo je razmišljao. Nebe-sa, oni će uskoro skloniti kamen, lokomotiva će krenuti, a on ostati na šinama. Kad voz ode, sigurno

će se tu negde stvoriti šerif sa zvezdom.

Mora da se poveze! Bez oklevanja, počeo je da puže uz vagon, uhvatio se rukama za isturenu nastrešnicu s namerom da se podigne na mišiće.

U tom trenutku, lokomotiva je zazviždala, vagoni su naglo trgli, a Kalaganovo telo, žestoko povučeno, ostalo da se ljulja. Gotovo natčovečanskom snagom držao se za izbočeni krov.

Ne smem da sačekam ubrzanje! Učinio je još jedan napor, i našao se na krovu vagona.

Gotovo je kriknuo od bola, dodirnuvši krov vagona. Bio je usijan.

Moram da se održim po svaku cenu!

U jednom trenutku, izgubio je ravnotežu i sigurno bi se otkotrljao, da se u poslednjem trenutku nije uhvatio za ivicu.

Usijana površina krova vagona pekla ga je kroz tanku, iznošenu odeću.

Lokomotiva je ubrzala hod, vazduh je počeo da struji i doneo mu osveženje.

No, koliko može da se održi neko ko leži na samoj ivici krova vagona?

Kalagan je ležao priljubljen i posmatrao prugu koja je ostajala za njim. Nije se usudio da podigne glavu. Osetio je da mora da leži pljoštimice ako ne želi da sle-ti.

Železnička pruga je vijugala sve više, tako da je vožnja posta-

jala još veće mučenje. Međutim, utešilo ga je to što se Frederika izgubila na horizontu. Utvrdio je u jednom trenutku da se grad više ne vidi; u trenutku kada se osmelio da podigne pogled.

Vožnja na krovu vagona nije bila samo neudobna, nego i veoma opasna. Bez obzira na to, sa svakom pređenom miljom, Kalagan je bivao sve zadovoljniji, ne samo zbog toga što je umakao iz Frederike, nego i zbog toga što je putovao prema severozapadu u Kolorado.

II

Rik Kalagan se rodio u srednjem Teksasu. Tu državu nije napuštao sve do svoje dvadeset pete godine, kada su ga po četvrti put strpali u zatvor. Zakleo se da će Teksasu okrenuti leđa.

Tako je i učinio.

Prvo je otišao u Oklahomu, a pola godine kasnije, u Novi Meksiko.

Taj Novi Meksiko, se, međutim, nije mnogo razlikovao od Teksasa. Istina, bio je manje američki; to mu je bila prednost.

Rik Kalagan je sanjao o Srednjem zapadu: Kanzasu, Koloradu, Vajomingu.

Znao je da tamo nipošto ne može stići pešice. Bili bi mu potrebni čitava večnost i nekoliko pari dobre obuće koju nije imao.

U ovim krajevima se za nevolju uvek moglo naći nešto za je-lo, ali, ne i za odeću. Što se čiza-

ma tiče, one su predstavljale nedokučivo bogatstvo. Sakupiti novac za par čizama, bilo je gotovo isto toliko teško, koliko i sakupiti ga za sedlo ili konja.

Znao je da ne može dugo da živi bez konja, ali, bio je svestan da dolare za njega nikada neće sakupiti.

Dakle, šta da čini? Odlučio je da o tome ne misli. Važno je da ide napred, to je sve.

Sada je, na primer, grabio napred bez konja, ne zamarajući noge.

I bez prebijenog centa u džepu!

Rik Kalagan je putovao prema severozapadu. Ležao je na usijanom krovu vagona, i približavao se Koloradu.

Skitnica je proveo već puna tri sata na ovom mestu, kada lokomotiva ponovo prodorno zazvuda.

Crni dim, koji je jedva dopirao do njega, sada ga gotovo udari u lice.

Žmirkajući, pogledao je napred, i na svoje užasavanje, ugledao je kuće.

Posle izvesnog vremena, voz uspori, i najzad se zaustavi. Kalagan se priljubio za krov kako ga odozgo ne bi primetili.

Srećom, to je bila mala stanica, na kojoj je lokomotiva uzela vodu, a onda nastavila put.

Kalagan je ustanovio da je ivica vagona na suprotnoj strani nešto šira, tako da je dopuzao tamo, i osećao se sigurnijim.

Obasjana ranim popodnevnim suncem, kompozicija je vijugala kroz žuti pesak Novog Meksika.

Prolazio je sat za satom.

Slepeg putnika na krovu vagona počela je da muči paklena žeđ. Tešilo ga je to, što ide prema severozapadu i davalo mu snage.

Frederika je na neki način predstavljala simbol njegovog života: krađe, bekstvo, potera. Sada ga „gvozdeni konj” nosi daleko od toga grada.

Lokomotiva je grabila izuzetno brzo kroz beskrajnu pustinju, ispresecanu, tu i tamo džinovskim kaktusima i malim piramidama od crvenkastog kamena. S vremena na vreme, lokomotiva je izbacivala oblake crnog dima i stotine varnica koje je vetar nosio preko krovova vagona.

Ukoliko se Rik Kalagan zavaravao da je umakao od svog starog načina života i krenuo u novi bolji, silno se prevario.

Ništa se više nije dalo promeniti, ni u Frederiki ni u Santa Fe, a ni u Koloradu.

Jedan džinovski kaktus rastao je uz samu prugu. Njegova velika senka se za trenutak kao ogromna ruka, nadnela nad čoveka, priljubljenog za krov. Ta senka donela mu je malo osveženje.

*

Teren je postojao strmiji, a pesak lagano iščezavao. Kaktusi su ustupali mesto šipražju, i tamarisama.

Granica je bila blizu. Lokomotiva je ponovo prodorno zazviždala. Skitnica podiže glavu i pogleda napred. Mogao je da vidi samo drvenu kuću u daljini. Kliznuo je na drugu stranu krova i desno od pruge otkrio majušno naselje.

Kada se voz zaustavio, Kalagan je ostao da leži priljubljen za krov.

Ispred drvene šupe na desnoj strani, čuli su se glasovi. Sve se izgleda s te strane događalo, pa se skitnica oprezno povukao na levu stranu.

Iznenada se trgao. Glasovi su bili sve bliži. Pre nego što se Kalagan pribrao, ugledao je pred sobom lice jednog čoveka. Bilo je to grubo, snažno muško lice, oštarih crta i sivih očiju. Jedan od pratilaca voza.

Kalagan je mislio da izbora nema. Naglo se okrenuo, kolenima gotovo dodirnuo bradu, a onda naglo, svom žestinom, udari nepoznatog u lice.

Istovremeno kada je lokomotiva zazviždala, prolomio se i krik bola. Čuo se tresak tela o veliki kamen. Udarac glavom, nepoznatog železničara, bio je tako žestok, da je Kalagan stegao zube i zatvorio oči. Video je kako njegova žrtva beživotno klizi u pesak.

Železničar Žozef Ferguson bio je mrtav, što je skitnici Kalaganu bilo jasno. Ko s takve visine udari glavom o kamen ne može da ima nikakve šanse.

Kada bi voz bar krenuo!

Međutim, lokomotiva je mirno stajala. Prokletstvo, da nisu primetili železničara? Ne, nije bilo moguće, jer, s te strane, gde je nesrećnik pao, nije bilo nikoga. I železničar je morao da dođe do krova kao i Kalagan pre nekoliko sati, provlačeći se između dva vagona. Prema tome, nisu ga videli kad se popeo, a još manje kada je pao.

Ako me otkriju ja sam izgubljen, dobovalo je Kalaganu u glavi.

— Ja sam ubica — govorio je sebi u bradu, ne usuđujući se da načini bilo kakav pokret.

Izenada, bez najave zviždukom, voz naglo krete.

Skitnica iz Teksasa počeo da klizi niz krov vagona. Jedva se održao na njemu.

Lokomotiva je brzo grabila napred, a Kalagan napregnuto osluškivao klopavanje točkova. Do ove postaje brojao je milje, a sada je počeo da broji jarde.

Neko vreme se nije usudio da podigne pogled. Ipak, primetio je na kući tablu: Latera.

Voz je mirno grabio prema severozapadu, a u pesku, ispred Latere, ležao je mrtav željezničar.

III

Sati su prolazili.

Novi Meksiko je ostao daleko za njima. Predeo se potpuno izmenio. Prvo su se pojavili brežuljci, a onda planine, koje su

pre kratkog vremena delovale kao plava izmaglica.

Najzad se i noć spustila.

Kalagan je odlučio da iskoči s vagona čim se mrak spusti. Međutim, voz je punom brzinom grabio napred, pa bi iskakivanje moglo da bude opasno po život.

Teksašanin je strpljivo čekao, međutim, voz nije usporavao.

Razmišljajući o svemu, zaključio je da je dobro da odmakne što dalje od Latere, gde je ubio čoveka!

Milijardu zvezdi treperilo je na baršunastoplavom nebu, bacaajući mlečnu svetlost na tlo. Nesnosna vrućina, koja je vladala tokom dana, popustila je. Postalo je sveže, a od strujanja vetra u vožnji i neprijatno hladno.

Teksašanin je cvokotao. Pohabano odelo, koje mu je tokom dana čak predstavljalo teret, sada ga nije moglo zaštititi od hladnoće. Vreo dim iz lokomotive ga je mučio u toku dana, a sada ga je povremeno zagrevao.

Sati su prolazili. Umor ga je mučio, tako da je pretila opasnost da će zaspati. Međutim, strah ga je držao budnim.

Izenada, i bez ikakvog razloga, lokomotiva uspori i zaustavi se. Kalagan pokrenu ukočene zglobove i kliznuo s krova.

Koliko god se trudio da se дочека na vrhove prstiju, grubo je kliznuo niz okomiti obronak i žestoko udario čelom u stablo drveta. Ostao je da leži onesvešćen.

Kad se osvestio, na horizontu se pojavio trag sivila, prvi nago-veštaj novog dana.

Voz je odavno otišao.

Tek posle izvesnog vremena, uspelo mu je da se ispravi. Izvukao je komad dimljenog mesa iz džepa i pojeo komad hleba, koji je ukrao u Frederiki.

Pošto je prezalogajio, odlučio je da se uputi prema severu. Bio je uveren da nije dovoljno daleko od mesta na kome je ostao da leži železničar, njegova žrtva. Isto tako, morao je da se udalji što je moguće više od železničke pruge, jer, čim budu otkrili ubijenog železničara, lako će zaključiti da je ubica bio u vozu.

U Frederiki su ga videli, a baš tamo se ukrcao u voz. Ukoliko mu je šerif doista bio za petama, pratio ga je do šupa i železničke pruge. Čuvaru zakona neće biti teško da zaključí da nepoznati nije mogao da ispári tek tako, nego da je grad napustio vozom. Šerif će isto tako brzo saznati i za ubistvo u Lateri.

Dalje nije bilo teško slediti njegov trag. Taj trag su bile dve vijugave metalne šine.

Kada se sunce visoko popelo, Kalagan je odlučio da malo predahne. Legao je na zemlju i zagledao se u plavo nebo. Da li je to već plavo neko Kolorada?

Koliko godina je samo sanjao o ovoj zemlji, a sada stupa u nju kao ubica u bekstvu.

Rik Kalagan je zaspao od iscrpljenosti. Kada je otvorio oči

sunce se već približavalo zapadu.

Skitnica je prespavao ceo dan. Pa šta? Nigde mu se nije žurilo, niko ga nije očekivao.

Ustao je, namestio „kolt” u futroli i nastavio prema severu.

Veče se spustilo. Zlatnocrveno sunce zašlo je za planinske vrhove i obojilo nebo plamenom bojom. Sa zapada je duvao hladan vetar i donosio miris šume.

Kalagan se uspe na jedan brežuljak sa koga je mogao da baci pogled oko sebe. Trebalo mu je više vremena da se popne nego što je pretpostavljao. Kada se najzad popeo, mrak se sasvim spustio.

Teksašanin, naviknut na ravničarski, peskoviti predeo, brzo se umorio od penjanja i legao ponovo da se odmori. Hrane više nije imao. Ako do podne ne naiđe na kuću, pokušaće da nešto ulovi. Uz put je primetio pernatu divljač, doduše prilično daleko, tako da nije mogao da je pogodi „koltom”.

Do podne nije naišao na kuću, niti mu je bilo kakva divljač presekla put.

Glad i žeđ užasno su ga mučili.

Dole u Teksasu bi posle tako dugog hodanja bez vode i hrane verovatno pao mrtav. Srećom, ovde je bilo prijatnije, a iz šume je dopirala vlaga, koja ga je duže održavala svežim.

Predveče Kalagan je morao da odustane od daljeg hodanja. Noge prosto nisu mogle više da ga

nose. Spustio se na proplanak i držao revolver na gotovs.

Koliko god pažljivo i napregnuto očekivao, ništa se nije dogodilo. Ni traga od divljači! Istina, protrčao je prilično daleko jedan zec. Kalaganu je bilo jasno da nema svrhe da puca.

Spustila se noć.

Skitnica nije mogao da zaspi mučen žeđu. Bili su to teški, nepodnošljivi sati. Nije oka sklopio sve do zore. Ustao je ječeći, i nastavio da ide dalje.

Posle nekoliko milja, šuma se tako proradila, da je pogledom mogao da obuhvati veliko prostranstvo.

Sirom otvorenih očiju gledao je prema severozapadu. Video je u daljini planinske lance čiji su vrhovi bili pokriveni snegom.

— Kolorado! — uzviknuo je uzbuđeno.

Dakle, bio je u Koloradu, sasvim sigurno. One planine u daljini mogu samo biti Roki planine. Nigde u Sjedinjenim Državama nije bilo tako visokih planina.

Ovo otkriće kao da je dalo novu snagu ubici u bekstvu. Izdržao je još nekoliko sati, a onda je ponovo klonuo zagledan u snežne vrhove planina. Zario je lice u zemlju i naglo se trgao. Nedaleko od njega, granje šumskog čestera krckalo je kao da se kroz njega probija bivo.

Međutim, to nije bio bivo.

Rik Kalagan je podigao glavu, i iznenađeno gledao u zver koja mu se približavala. Bio je to sivi

medved, visok najmanje sedam stopa, uspravljen, sa crnim šapama.

Teksašamina podiđe jeza.

Prokletstvo, zar je zbog toga napustio Teksas, bežao iz Novog Meksika, ubio čoveka da bi ga u podnožju Roki planina raskomadao grizli medved?

Medved je stajao kao kip, a onda je neočekivano napustio gustiš i krenuo prema Kalaganu. Delilo ga je sada samo dvadeset jardi od užasnutog čoveka, koji je kao okamenjen čučao na tlu.

Za trenutak se učinilo da će medved skrenuti u drugom pravcu. Čak je učinio nekoliko koraka, vraćajući stalno pogled prema čoveku. Taj pogled zveri, Kalaganu je prodirao do srži.

Prokletstvo, medved samo produžava put do mene!

Osam jardi delilo je grizlija od ubice u bekstvu.

Odjednom, opasna zver koja je išla veoma tromo, nasrnu na čoveka. Munjevito i vešto!

Rik Kalagan je stajao uspravljen, nesposoban da se maši za oružje.

Gotovo je! Sa mnom je gotovo! Šta mu ostalom vredi „kolt“, šta metak može ovoj nemani?

Skitnica je stojeći čekao svoju propast.

— Hej! — zaori se proplan-
kom.

Zver se trže i okrete.

Kalagan je već bio ukočen od smrtnog straha. Poklič, koji je došao iz ljudskog grla, činilo mu

se kao da dolazi iz neke nestvarne daljine.

Tek nekoliko trenutaka kasnije bio je sposoban da primeti prizor, koji je takođe video i grizli.

Preko, na ivici šume, zaustavio se jahač.

Bio je to visok čovek u sivom odelu. Lice mu je bilo oštih crta, gotovo aristokratsko, a brkovi negovani. Najviše su se primećivale ledenoplave oči ozbiljna pogleda.

Nije se moglo videti da je naoružan. Jahač bez žurbe kliznu iz sedla i stupi na proplanak. Neustrašivo je krenuo prema medvedu, tako da se Teksašaninu sledila krv u žilama.

Iznenadna pojava velike zveri smrtno je uplašila Kalagana, a neočekivani dolazak ovog čoveka zaustavio mu je dah.

Ono što je ovaj stranac učinio, kao da je protreslo Teksašanina.

— Stojte! — kriknuo je.

Nepoznati kao da je bio gluv. Išao je dalje i zastao tek na osam koraka od zveri. Stajao je mirno, raskoračen sa rukama na drškama revolvera.

Umobolnik, prolete Kalaganu kroz glavu.

To kao da ga je malo pokrenulo. Otrčao je prema jednom drvetu i pokušao da se popne na granu, no, bez uspeha.

Medved se okrenuo i pošao za njim.

Skitnica se ponovo smrtno uplašio.

— Hej! — razleže se proplan-

kom, drugi povik nepoznatog čoveka.

Medved je ponovo stao. Stranac je krenuo za njim, i zaustavio se tek na osam koraka od zveri.

Grizli se prope na zadnje šape. U očima blesnu ljutiti, podmukao sjaj.

Tek tada strančeve ruke padoše na dršku revolvera.

Četiri pucnja, jedan za drugim, razlegla su se proplankom. Mali, sivkasti oblačići barutnog dima lebdeli su ispred medveda.

Pri svakom pucnju, džinovska zver se trzala, ali je i dalje stajala uspravljena, preteći.

— Dalje! — vikao je skitnica uzbuđeno. — Morate još pucati!

Strancu to nije padalo na pamet. Naprotiv, s ledenim mirom napunio je ispaljene metke, a revolvere, čije su drške bile ukrašene slonovačom, vratio u futrole.

Taj čovek je bio sasvim siguran u ono što je učinio.

Tako je i bilo. Sivi medved odjednom pade nasred proplanka kao posečeno stablo.

Tišina.

Tek pošto je istekao pun minut, Teksašanin se osmelio da se ispravi, odnosno pridigne na kolena. Razrogačenih očiju netremice je gledao strelca, a ne pogođenu zver. Usne su mu se jedva primetno pokrenule.

— Neshvatljivo!

Stranac se vratio do svoga konja, koji ga je pozdravio radosnim rzanjem. Vinuo se u sedlo.

Nebesa! On odlazi, prolete skitnici kroz glavu.

— Mister, čekajte! Možda zver još nije mrtva!

Jahač okrete glavu i ispitivački odmeri Kalagana.

— Medved je mrtav, brate, možete mirno da vičete.

— Ali... — Skitnica u širokom luku pođe prema strancu. — Možda se samo pretvara, mister. Čuo sam od nekog Indijanca da su te zveri vraški podmukle i lukave, i da umeju vrlo vešto da se pretvaraju.

— Možete da ispalite još nekoliko metaka u njega, ukoliko imate municije na pretek.

Kalagan to nije želeo.

— Mister, ja sam izgubio svoga konja.

— Svoga konja? Stranac još jednom ispitivački odmeri pohabanog Teksašanina.

— Da, mene je već napao jedan medved ranije, pa sam se spasao bekstvom na drvo. Medved je sledio konja. Ja sam celu noć proveo na drvetu, a onda otišao. Posle toga se pojavio ovaj medved. Možda su te zveri i inače zajedno.

— Moguće je — uzvratil stranac nezainteresovano, izvadi cigaretu iz džepa i kresnu palidrvce o nokat.

Kalagan je u međuvremenu prišao bliže strancu.

— Gotovo sam izdahnuo od žeđi — rekao je, krišom posmatrajući čuturu, pričvršćenu za sedlo strančevog konja.

Ovaj otvori veze i ponudi limenu bocu skitnici.

— Evo!

Kalagan je dokopa i prisloni na usta. Pio je bez prestanka i iskapio do poslednje kapi, bilo to strancu pravo ili ne.

— Izgubio sam se u ovom prokletom šumskom predelu. Već danima nisam ništa ni jeo ni pio.

Jahač prihvati praznu čuturu, a onda pokaza rukom na medveda.

— Skinite mu krzno preko ušiju, imaćete odličnu pečenicu. Šape naročito prijaju.

Teksašanin baci iskosa podozriv pogled na džinovsku životinju i lako se strese.

— Kažete: šape?

— Na, poznavaoći se zaklinju da je tako. Ja ih u svakom slučaju nisam probao. Ako tražite put, nalazi se samo nekoliko jardi od šume tako blizu da sam čuo kako se pod grizlijevim teretom lome grančice šipražja.

Put!

Prokletstvo, Teksašanin uopšte nije tražio put, jer, tamo gde se put nalazi ima ljudi, a među ljudima je sigurno i neki šerif. Uprkos svemu, bilo bi bolje da se bar drži blizine puta, jer je ovde u šumi vraški neprijatno.

— To je glavni drum koji vodi za Gambetu — saopštio je stranac, pušeći.

— Da nemate slučajno komadić hleba za mene? — prosjačio je skitnica.

Stranac otvori bisage, izvadi

komad hleba i sira, pruži ih Tek-sašaninu, govoreći.

— Dole, nedaleko od drum-a protiče potok. S vodom će vam bolje prijati.

Kalagan nije ni pomišljao da zahvaljuje. Kada je video da stranac namerava da nastavi put, upitao je.

— Koliko ima do...

— Gambete?

— Da.

— Oko osamnaest milja. Ako, međutim, želite na jug do Lin-koln Siti-ja, treba da prevalite sa-mo trinaest milja. Možda ćete uz put naći svoga konja.

Rekavši to, stranac povuče uz-de, levom rukom dodirnu obod šešira i odjaha.

Kalagan je gledao za njim.

— Prokletstvo, kakav jeziv momak! I kakav strelac uz to — promrsio je sebi u bradu.

Kada je jahač zamakao, Kalagan skrete pogled prema medvedu. Prilazio je životinji s otkočenim revolverom i to samo korak po korak. Približio mu se na šest jardi i podigao oružje.

Treba da ga pogodim u oko, to ubija svaku zver, rajmišljao je.

Onda je na svoje bezgranično iznenađenje utvrdio da je stranac pogodio grizlija u oba oka.

Samo četvrt sata kasnije, ustanovio da mu se ostala dva metka zarila u srce ogromne zveri.

Kalagan se uspravi i zabaci šešir na potiljak.

— Kakav neshvatljiv momak!
— ponovio je još jednom.

Ubica Rik Kalagan nije ni slutio da svoj život duguje najvećem strelcu koji je ikada krstario starim Zapadom, Doku Holideju.

Skitnicu je dovezao u Kolorado voz koji je dolazio sa krajnjeg severa Novog Meksika, preko Trinidada. Nije hteo da nastavi prema jugu, pa se prema tome uputio u Gambetu. Nije hitao. Sledećeg prepodneva ugledao je pred sobom grad u jednoj udoljici. Široka glavna ulica, tri poprečne, a odmah iza toga planine. Sačekao je da padne mrak, pa tek onda krenuo u grad.

U glavnoj ulici nije bilo onako živo, kao što je to obično bivalo u to doba u teksaškim gradovima. Ljudi u Koloradu su bili mirni i razumniji. Istini za volju, i oni su odlazili u salune, ispijali po koju čašicu, razgovarali, pa čak imali i čarke.

Skitnica se šunjao ulicom i krišom virio kroz prozore oblepljene šarenim papirom, jer ga je miris viskija i duvanskog dima izazivao. Tek od treće krčme oprezno je pogledao na sve strane i otvorio vrata.

Bila je to niska prostorija, ispunjena sivkastim oblacima duvanskog dima. Za šankom je bilo dosta gostiju koji su poluglasno razgovarali.

Visoka mršava žena dodavala je čaše i flaše, i uprkos svom neljubaznom licu, izgleda da je do-

bro izlazila na kraj sa ljudima. Kalagan je s mukom na začelju šanka našao malo mesto. Naslonio se levim laktom i sačekao da ga žena pogleda.

— Viski — rekao je žustro, iako u džepu nije imao ni centa.

Kako da plati piće?

Prokletstvo, kako je plaćao sva ostala pića u zadimljenim krčmama i kantinama Teksasa, u koje je takođe ulazio bez novčića u džepu.

Skitnica baci pogled po lokalu. U dnu se nalazio jedan jedini kockarski sto, za kojim su sedela četvorica i ćutke igrali poker.

Žena stavi pred njega dopola napunjenu čašu.

Teksašanin je dokopa svojom preplanulom maljavom šakom i udahnu prijatan miris. Viski mu je dražio nozdrve. Morao je da se obuzda da ne ispije celu sadržinu odjednom. Pijuckao je lagano, kako ne bi stvorio utisak, da je pohlepan na alkohol.

Tobož kao bez ikakve određene namere, približio se kockarskom stolu. Učinilo mu se da je to srećna okolnost što je jedan od igrača u tom trenutku ustao i objasnio da mora kući.

Skitnica se odmah uhvati za naslon prazne, slobodne stolice.

— Mogu li da sednem? — upitao je.

Ljudi za stolom ga samo na trenutak pogledaše i klimnuše glavama. Jedan od igrača mu je odmah dodao karte da ih meša. Kalagan zaključio da nisu uopšte

loše. Uostalom, može s njima da zaradi toliko koliko da plati viski.

Igrač, koji je sedeo desno od Kalagana, munu ga u rebra.

— Morate da položite svoj ulog na sto, mister.

Skitnica se pretvarao da to nije čuo. Srećom, igrač ga nije još jednom podsetio.

Igra je tekla dalje.

Kalagan je dobijao, dobio je sledeću rundu i onu narednu. Samo blefiranjem, bez prevara. Ljudi su mu doturili svoj novac, jer je dobijao pošteno. Nastavili su igru ćutke.

Pola sata kasnije, mršavi momak koji je sedeo nasuprot Teksašaninu objavi.

— Sada se igra u orla.

Rekao je to tako glasno, da su to svi mogli u lokalu da čuju. Smatrali su da je stranac slabog sluha, jer je upozorenje, da položi ulog na sto, malo pre prečuo.

Sada se, dakle, igralo u orla, zlatnu novčanicu od dvadeset dolara.

Ispred Kalagana se nalazio dobitak od osam dolara.

— Vaš ulog, upozori ga mršavko.

No, i ovog puta skitnica preču upozorenje i igra se nastavi.

Kalagan je dobio. Uto se neko iza njegovih leđa naže, i šapnu mu kraj samog uha.

— Šta biste učinili da ste izgubili?

Kalagan se okrete i ugleda

pred sobom stranca koji ga je prethodnog dana spasao grizlija.

Hladnokrvno je odgovorio.

— Da budem pošten, pojma nemam.

Džordžijanac je neko vreme još posmatrao igru, a onda se udaljio od stola.

Kalagan provuče dobitak i ustade.

— Ima li neko od vas protiv, ako prestanem?

Miroljubivi ljudi iz Kolorada nisu imali ništa protiv. Da se tako nešto dogodilo u Teksasu, u najboljem slučaju došlo bi do tuče, ako ne i do puškaranja.

Rik Kalagan je pogledom tražio stranca. Nije ga bilo u lokalu. Našao ga je napolju naslonjenog na stub trema, sa cigaretom u zubima i ruku prekrštenih na grudima. Gledao je niz ulicu.

Prišao mu je.

— Vi sigurno imate u sebi neku čarobnjačku moć mister.

Džordžijanac uopšte nije delovao iznenađeno što mu je Kalagan iznenada prišao.

— Može biti, a i vi ste izgleda rođeni pod srećnom zvezdom.

— Da, ali, to do danas nisam znao. Da su se ona trojica momaka nešto razgnevila i napala me, sve bi prošlo u redu, jer ste mi vi bili iza leđa.

Holidej se nasmeja tiho.

— Kažem ja, srećan čovek.

Kalagan je premeštao novac koji je zaradio na pokeru iz ruke u ruku.

— Idem da odigram još neku

rundu, ne bih li napunio džepove dolarima.

— Na vašem mestu, ja bih sačuvao da to malo dolara ne izgubim — opomenu ga Holidej.

Kalagan se okrete bez pozdrava i vrati u krčmu.

Ljudi nisu imali ništa protiv da ponovo sedne i uključi se u igru, jer je stolica još uvek bila slobodna.

Sve je teklo kao i ranije. S jednom razlikom, Kalagan je gubio. Toliko se bio zaneo u igru da je izgubio i poslednji cent.

Sada su tek ljudi primetili kakvim se trikom služio. Pošto više nije imao ni novčića, nije više imao nikakvih šansi da dalje igra iko je želeo.

Suigrači su odmahnuili glavom.

Kalagan ustade. U tom trenutku, žena sa šanka povika.

— Treba da platite jedan viski.

Skitnica oprezno baci pogled prema vratima. Od stranca ni traga.

Ljudi za stolom su se smejali glasno.

— Kladim se da u džepu nema ni probušeni cent.

Skitnica je okrenuo leđa kockarskom stolu i pošao nekoliko koraka prema vratima. Na to visoki drvoseča Džoe Šeridan doviknu sa šanka.

— Hej, skitnice, treba da platiš viski!

Kalagan se munjevito okrete, a Šeridanova ruka instinktivno kliznu prema revolveru.

Teksašanin je međutim, bio brži, pucao je direktno sa bedra, ne vadeći revolver iz futrole. Kao udarac, groma metak udari džinovski građenog drvoseču u grudi.

Još uvek je držao desnicu na dršci revolvera i ukočeno gledao u protivnika. Nekoliko trenutaka kasnije, samo je kliznuo na pod.

Kalagan je vratio revolver u furolu.

U salunu je vladala grobna tišina. Tek tada je Teksašanin primetio da ljudi ustaju od stolova i prilaze mu.

Jedan momak ride brade povika iz sveg glasa.

— On je ustrelio Doža, prokleta skitnica!

Kao po komandi, ljudi sa svih strana se ustremišu na Kalagana.

— Stoj! — odjeknu oštro s vrata.

Tamo je stajao Dok Holidej. U ispruženim rukama držao je svoja dva niklovana revolvera, kalibra 45.

Iznenadeni gosti piljili su u vrata.

— Hej! — javio se prvo momak ride brade. — To mu je partner!

— Tako je — složi se jedan od igrača pokera. — Malo pre su se nešto došaptavali. Inače, ovaj momak se pravio za našim stolom da je tvrd na ušima.

Na tremu su se čuli koraci. Odlučni koraci praćeni zveckanjem mamuza.

Na licima prisutnih gostiju pojavio se radostan izraz.

Međutim, čoveka iz Džordžija nije bilo tako lako poraziti. Sklonio se s ulaza i ostao da stoji tu odmah, leđima naslonjen na zid.

U lokal uđe čovek srednjeg rasta, crvenog lica i stisnutih očiju. Šešir mu je bio pohaban, kao i sve ostalo na njemu, izuzev dva revolvera. Ostavljao je neprijatan utisak, jer je nosio brkove velike kao u morža. Brada mu je bila isturena i kao presečena na sredini.

Razvijenim instinktom borca, posle prvog pogleda koji je bacio po lokalu, osetio je da se nešto zbiva. Ostao je na ulazu.

Ridobradi i Džim Elert mu dobaci:

— Džek, ova prokleta skitnica je ustrelila Džoa Šeridana.

Dežmekasti Džek Fleber pogleda ustreljenog drvoseču, a onda, skrete pogled prema leđima Teksašanina.

— Dobro — rekao je gotovo režeći, a onda neočekivano zaur-lao.

— Poteži!

Kalagan se baci u stranu, ali prekasno.

Holidej je pucao pre njega i metkom izbio Fleberu „kolt“ iz ruke.

U celoj pokrajini poznat kao opasan strelac, Džek Fleber je sada ne shvatajući, gledao Holideja, a onda se obratio ostalima u lokalu.

— Vi, prokleti idioti!

— Ovaj — branio se Džimi Elert —, upravo sam hteo da ti skrenem pažnju na njega. No, ti si pomalo bio prebrz!

Fleber mu uzvрати kroz zube.

— Prebrz je čini mi se bio ovaj čovek tu.

Holidej vrati levi revolver u futrolu, izvadi novčić iz džepa i dobaci ga Teksašaninu.

— Evo, platite svoj račun, čoveče, pa se izgubite odavde.

Ridobradi Blert je negodovao.

— Ovo je najnoviji trik. Sada se pretvaraju da nisu zajedno.

Kalagam je uhvatio novčić i ne pogledavši ga, bacio ga na šank. Uputio se prema izlazu.

Na vratima je stajao revolveraš Fleber, ne pomišljajući da se skloni.

Revolver Doka Holideja, preteći škljocnu.

— Pusti ga da izađe, burazeru — rekao je mirno.

Preteći ton, međutim, nije promakao Džeku Fleberu. Naprotiv, izazvao mu je neprijatan osećaj u stomaku. Izmakao se i promrsio.

— U redu, možeš da ideš, skit-nico, ali ćemo još razgovarati.

Fleber se krupnim koracima približio šanku, i ne pogledavši drvoseču na podu reče.

— Meni jedan viski.

Atmosfera je i dalje bila krajnje napeta. Konačno, ljudi su dobro poznavali Džeka Flebera. Znali su da je opasan strelac i da ovaj poraz neće otrpeti tek tako bez odmazde.

Onda se dogodilo nešto neobično: stranac je i drugi revolver vratio u futrolu, pošto je napunio ispaljen metak, a onda elastičnim koracima krenuo za Fleberom, stao tik iza njega i zatim kleknuo kraj drvoseče.

Fleber poskoči kao zmija kojoj su nagazili na rep. Bio je dovoljno glup da se maši oružja. Međutim, odmah je utvrdio da stranac koji kleči na podu već drži uperen „kolt“.

— Znae, Džek, čovek koji hoće da se maši revolvera mora da bude načisto s dvema stvarima: prva, s tim koliko je brz, a drugo da se ne boji smrti. A sada me pustite! Hteo bih da pogledam ovog čoveka.

Dok Holidej je bez žurbe pregledao drvoseču. Bio je mrtav. Uspravio se, pošto je to utvrdio i uputio se prema vratima.

Fleber je žmirkajući gledao za njim. U magnovenju je povikao: — Poteži!

U tom istom deliću sekunde, Džordžijanac je napravio skok u stranu i revolver iz leve ruke prebacio u desnu.

— Dakle, Džek, šta sam ono još hteo da kažem? Ljudi koji ne računaju na ove dve stvari, ili su maloumni ili neopravdano pate od veličine.

Okrenuo se i nastavio prema vratima, napustio je salun, a da ga niko u tome nije sprečavao.

Džek Fleber je bio do te mere zbunjen a i zadirvljen istovremeno, da je još dugo piljio prema

vratima i osluškivao strančeve korake.

Dok Holidej se uputio u konjušnicu, izveo svoga šarca iz boksa i osedlao ga.

Napolju, u glavnoj ulici, odjeknuše revolverski pucnji. Džordžijanac potrča prema kapiji. Samo nekoliko koraka od njega, stajao je skitnica Kalagan i držao revolver u ispruženoj levlci. Pucao je kao pomahnitao.

Kao odgovor, odjeknuše pucnji s druge strane ulice, ispod stepenica trema saluna u kome se do malo pre bili.

— Jeste li poludeli? — opomenu ga Holidej.

— Ti psi su me napali — uzvрати Kalagan.

— Napred, uđite u dvorište.

— Ne mogu da napustim ovo mesto. Ako se samo okrenem...

— Neće za to imati prilike, napred!

Kalagan je shvatio, bacio se u stranu i utrčao kroz kapiju u dvorište. Za to vreme, Džordžijanac ga je pokrивao vatrom iz oba revolvera.

Sada je skitnica bio u sigurnosti

Holidej zatvori kapiju.

— Vi me doista zabavljate, amigo.

Kalagan je ugledao osedlanog konja ispred štalskih vrata.

— Nećete valjda da odete?

— Hoću svakako. Vaša blizina mi je prenaporna.

Teksašanin proguta pljuvačku.

— Ali, mister, ja nemam ko-

nja. Oni psi će me mecima sabiti u zemlju.

— Vaša stvar. Zašto se uopšte mešate s takvim ljudima? Zbog čega sedate za kockarski sto bez novca, i poručujete piće kada u džepu nemate ni centa?

— Sve to se sada ne može izmeniti, mister. Ne možete me valjda ostaviti sada na cedilu. Lupeži preko mene se ne boje, ali, od vas zaziru.

Holidej povede konja prema kapiji. Kada je slučajno pogledao u stranu, video je Teksašanina s uperenim revolverom.

— Šta sada to znači? — upitao je Holidej hladnim glasom.

— Vi ćete ostati ovde.

Kockar se nasmeja tiho.

— Vi ste doista umobolni čoveče! Sklonite odmah tu pucaljku, inače ćete onima preko prirediti veliku radost.

Ubica iz Latere promrsi kroz zube.

— Da ne uobražavate, možda da protiv mene sada imate bilo kakvu šansu?

Sve se ovo dogodilo tako brzo, da Teksašanin nije mogao ni da prati pogledom. Samo je čuo metalno škljocanje i posle toga video da stranac drži „kolt” u ruci.

Psovka mu je zamrla na usnama.

— Vi ste mi nekako čudni, čoveče. Video sam dosta velikih strelaca revolverom, znate, dolazim iz Teksasa...

— To baš nije bilo teško pogo-

diti — uzvрати mu Holidej podrugljivo.

Kalagan pokorno ugura revolver u futrolu.

— Video sam Bilija Kida mister, to je bio brz momak! Video sam i Vesa Hardina, bio je još brži. Smem li se zakleti da ste vi najbrži!?

Holidej takođe vrati oružje u futrolu.

— Sa zakletvom vam je, amigo, slična stvar, kao i sa pucanjem: treba razmisliti. Preko, na primer, u krčmi leži jedan mrtvac!

— I? — upita skitnica. — Zar je trebalo da čekam da me ustreli?

— Ne, svakako nije trebalo. Ali, kada već pucate, trebalo bi da to umete bar tako dobro, da bar ne morate ubijati protivnika. Holidej se vinu u sedlo. Skitnica procedi u nemoćnom gnevu.

— Želim da slomijete vrat, vi prokleti, hrabri, pošteni revolverašu!

Rekavši to, otvorio je Holideju kapiju.

Šarac zakorači napolje i istog časa ulicu zaslu kiša metaka.

Kockar je odgovarao vatrom iz oba revolvea.

Rik Kalagan je za to vreme stajao iza kapije i ne dišući slušao kako se meci zarivaju u drvo.

— Tog momka je vrag brzo odneo! — procedio je kroz zube.

Na ulici je zavládala tišina.

Kalagan je još nekoliko trenutaka osluškivao, a onda se sagnuo i sasvim dole, svega nekoliko unci iznad zemlje, provirio kroz kapiju.

Nasred ulice stajao je konj, a stranac sedeo na njegovim ledima. Uspravljen, sa revolverima u ruci. Njegova prilika se jasno oortavala prema noćnom nebu.

— To je bilo vama namenjeno, Teksašaninu!

Kalagan proguta bes i poče levom rukom da opipava prema revolveru. Imao je neodoljivu želju da ovog hrabrog, samouverenog i hladnokrvnog čoveka skine metkom s konja. Međutim, plašio se. Ovog fantoma strelca smatrao je sposobnim za sve. Čak je strahovao da je primetio kako se maša za revolver. Da bi ovu slutnju potvrdio, kockar doviknu preko ulice.

— Da sam na vašem mestu, držao bih ruke daleko od futrole, ukoliko, hoću da poživim neko vreme. Ima ljudi, koji su veoma brzi, da se maše za „kolt“, ali, nikada dovoljno brzi da druge zaustave. S druge strane, ima i takvih, kojima uopšte nije do pucanja, ali ih na to kandidati za samoubice, željni puškaranja, priidužu. Do viđenja, Tekse.

Kockar povuče uzde i potera konja.

Kalagan je na trenutak gledao za njim, a onda čuo lako ječanje iz pravca stepenica. Neko je kazao.

— Taj pas mi je prosvirao mišicu.

Drugi mu je odgovorio.

— Prokletstvo, mene je pogodio u koleno. Džoni, moga konja! Dovedi mi konja! Sakupi ostale, sledićemo tog momka ako treba i do samog pakla.

Kalagan zatvori kapiju što je mogao nečujnije, pa se onda uputi prema otvorenom koljskom ulazu.

U drugoj prostoriji, pregrađenoj boksovima, vazduh je bio ispunjen vlagom, koja zapahnu skitnicu. Prošao je kroz štalu na suprotnoj strani. Posle izvesnog truda, uspeo je da otvori vrata. Pred njim se nalazio koral, a u njemu dva konja.

Oči su mu se pretvorile u dva uzana proreza.

Prokletstvo. Konji!

Ponovo je uleteo u opasnost kao i nedavno u Frederiki.

Skitnica, koji je u Lateri ubio čoveka, pre četvrt sata ponovo je ugasio jedan ljudski život. Nije ni za čas oklevao. Prva brana bila je srušena. Pošto je verovao da je kao ubica izgubljen, mogao je da postane i konjokradica. Kakvog to značaja više ima?

Približio se životinjama i pokušao da uprkos mraku, izabere boljeg. Uhvatio je za povodac i vinuo se na leđa.

Napred u konjušnici čuli su se glasovi.

Konjokradica nije smeo više da gubi ni minut. Grčevito se uhvatio za grivu, zario životinji pete

u slabine i u širokom luku preleteo preko ograde korala.

IV.

Prevalio je tri milje, kada je iznenada odmah iza sebe čuo topot kopita. Naglo se okrenuo i već hteo da potegne „kolt“, ali je prepoznao strančevog šarca.

— Vi? — uzviknuo je iznenađeno. — Nebesa, zašto ste se iznenada došunjali iza mene? Za dlaku da vas pošaljem u pakao.

Kockar se osmehnue.

— Vi ponovo preценjujete svoje streljačke sposobnosti, Tekse.

Kalagan obrisa nadlanicom znoj sa čela.

— Moram što pre da nastavim put.

— Za konjokradicu je to sasvim razumljivo — uzvрати Holidej nemarno.

Skitnica procedi gnevno.

— Možda ste vi taj koji sebe preценjuje, mister!

— Nipošto, Teksašaninu. No, ja verujem, da ako ste već uspeli da malo izmaknete momcima iz Gambete, nije trebalo da me zaustavljate.

— Idete li sa mnom?

— Imao bih prvo pitanje da vam postavim — uzvрати kockar. — Da li to treba da putujem sa konjokradicom i kuda?

Ubica iz Teksasa zaškruta gnevno zubima, obode konja i odjuri.

U rano jutro sledećeg, dana, Teksašanin je stigao do visoravni koja se nalazila dosta milja severozapadno. I za dobrog jahača, kakav je bio nekadašnji kau-boj iz Teksasa, sedmočasovno jahanje bez sedla bilo je ipak iscrpljujuće. Kliznuo je s konja i ostao da leži tamo gde se spustio, utonuvši u dubok san. Probudio ga je topot konja.

Kalagan skoči i vide u neposrednoj blizini trojicu jahača. Preznjio se od straha.

Momci iz Gambetel

Već prve reči jednog od trojice razjasnili su mu situaciju.

— Dakle, momče, kako si spavao? Izgleda da si izgubio sedlo, ili prodao? Uostalom, ljudima bez sedla konj i nije potreban. Šta kažeš na to, Ede?

Razbojnik koji je to rekao, bio je čovek mršavog, izboranog lica i sivih očiju. Kad je govorio, videlo se da mu nedostaje dva prednja zuba. Delovao je krajnje zapušteno. Košulja mu je bila siva, a marama, možda, pre mnogo godina i bela. Sve je uostalom bilo izbledelo: šešir, prsluk i pantalone. Čizme koje je držao u uzen-gijama, bile su pokrивene debelim slojem prašine. Slično kao i u Kalagana, jedino na njemu je negovano i čisto delovao revolver.

I ostala dvojica su izgledala slično. Čak toliko slično, da bi se moglo posumnjati da su braća. To

bi, naravno, bila zabluda, jer, nisu bili u srodstvu. Ova trojka operisala je na visoravni Janta, gore južno od Piramida. Već godinama krstarili su Koloradom. Nisu zazirali da se šunjaju i po najdubljim klancima i po najvišim planinama.

Džef Pliger im je bio vođa. U jednoj žestokoj tuči sa drvosečama, kod Sulfura, izgubio je dva prednja zuba.

Mali momak desno od njega bio je Semjuel Silvesten koji se, zahvaljujući svojoj bezgraničnoj gluposti, osećao počastvovanim što ga smatraju bratom Džefa Pligera. Ožiljak, koji mu se pružao od levog kraja usne do sredine uha, činio je da ovaj mali razbojnik deluje večito nasmejan.

Treći je big Ed Samer, dugonja, upalog, pegavog lica, sa večitim opuškom „virdžinija” cigare u ustima.

Za Pilgera je ova stvar bila kristalno jasna. Našli su ovde konja i to dobrog.

A čovek? Razbojniku, ljudski život nije vredeo ni probušeni cent.

Vođa ove razbojničke trojke široko se osmehnu, pokazujući kre-zubu vilicu.

— Šta misliš, Ede? — upitao je ponovo se obraćajući Sameru. — Možemo li dozvoliti da ovaj momak, tako bolestan, još dugo tavori na ovom svetu i muči se?

— Ne — uzvрати Samer. — To bi bila podlost, Džefe.

Kalagan, koji još ništa nije shvatao upita.

— Zar vam ja izgledam tako loše?

— Da, momče, zar ti to nije jasno. Vrag bi ga znao šta ti je. U svakom slučaju, dugo još nećeš.

Rik Kalagan je, naravno, osećao da ova trojica ne smeraju ništa dobro, ali mu ipak nije padalo na pamet da ga mogu tek tako jednostavno ustreliti kao psa.

— Vi se nepotrebno brinete, gospodo. Ja imam nameru da još malo trčkaram po ovom svetu.

Pliger se gotovo brecnu na Teksašanina.

— Shvati, momče, jednom svesmu dolazi kraj. Tu se ništa ne može izmeniti. Poznavao sam Indijanca koji je imao običaj da često govori: Kad veliki Manitu hoće, dođe dan kad se mora otići; bez obzira koliko to odgovaralo onome koji odlazi. Uviđaš li, momče, da tako nekako i s tobom stoje stvari.

Tek u tom trenutku je Kalagan shvatio da ovi ljudi žele da ga ubiju. Obuzeo ga je paničan strah.

— Ako se radi o konju, momci — rekao je žustro — uzmite ga. — Dodao je još nešto, što pod drugim okolnostima nipošto ne bi prevaleo preko usana. — Ja sam tog konja ukrado i znam da su mi za petama.

Prvi put u razgovor se umešao mali Silversten.

— Šta toliko pričate? Ustrelite ga! Ja ću iskopati raku. Konačno, konj nam je potreban, jer nemamo novca. Šta tu ima još da se priča?

Kliznuo je iz sedla, otkao ašov i doista počeo da kopa raku.

Teksašaninu je znoj tekao u malim potocima niz leđa. Odjednom se setio stranca, najbržeg strelca koga je sreo, i gle, u magnovenju mu se „kolt” stvorio u levici. Pucanj odjeknu i mali Semjuel Silversten se zateura u stranu i pade na kolena.

Bilo je to nešto sa čim razbojnici nisu računali.

Pilger pogleda Silverstena i procedi kroz zube.

— Ti, dakle, imaš nešto protiv, momče?

Kalagan je osetio da opasnost još nije prošla.

— Da, imam nešto protiv. Budi siguran. Što pre to uvidiš, utoliko bolje, po zdravlje tvog prijatelja, a i tvoje.

Teksašanin je ipak potcenio ovu bandu, naročito Džefa Pligera lično. Ovaj se iscerio i rekao.

— Šteta! Sem je bio dobar momak. No, kao što sam već kazao, jednog dana svakome od nas dođe kraj. Zar ne, Ede?

— Da, Džefe, to si već rekao — složi se Samer.

Kalagan je još uvek držao revolver u rukama.

— Ne mogu vam dati konja, momci, jer i sam treba da nast-

vim. Što pre pobegnem iz ovog kraja, to bolje.

— Sasvim razumljivo — složi se Pliger — no, ne brini, nećeš morati da bežiš iz ovog kraja, momče. Ostaćeš tu gde si.

Rekavši to, Pliger se nasmeja grohotom, munjevito dokopa „kolt“ i povuče obarač.

Metak je pogodio Kalagana gore u grudi, tako da je pao kao kamen.

Pliger odmahnu glavom i pogleda prema Silverstenu.

— Šteta za Sema. Bio je doista dobar momak. Nego, Ede, uzmi ta dva konja, moramo dalje. Možda nam je ovaj momak govorio istinu, pa prema tome mu je verovatno šerif za petama. Ti sa zvezdama mi nisu prirasli za srce.

Sem mu klimnu glavom, povede dva konja i pričvrsti za vrh svog sedla.

— U pravu si, Džefe, šteta je za Sema. On je doista bio je zreo da nestane sa zemlje, jer je njegovo vreme isteklo. Ako hoću da budem iskren, moram priznati da je šteta i za tebe.

Džef Pliger, koji je upravo vratio „kolt“ u futrolu, iznenađen ugleda revolver u ruci svog prijatelja.

— Jesi li lud? — prosiktao je. — Šta sada to znači?

Samer se smešio pakosno.

— Vidiš, Džefe, onako je kao što si ti uvek govorio: jednog dana svemu dođe kraj. Odavno već čekam da s tobom to bude slučaj.

Sada je kucnuo čas. Kada si ustrelio mog prijatelja Hala Dapkina, znao sam da ti ne smem ostaviti suviše vremena. To, u stvari nije moralo još da dođe, ali, pošto sam video da ništa nisi preduzeo da spaseš Sema, rekao sam: najbolje bi bilo da ni Džef ne čeka predugo kraj. Moram ti priznati, činilo me je nervoznim, da s jednim momkom jurim naokolo, znajući da je odigrao svoje. Šta onda da odlazem? Zao mi je, Džefe, ali, ti si bio pogan momak, i to moraš platiti.

Razbojnik Džef Pliger nije ni pomišljao da završi svoj razbojnički život ovde na ovoj visoravni. Nipošto nije bio spreman da legne mrtav do svog skorašnjeg kompanjona Semjuela Silverstena.

— Slušaj me, Ede — govorio je tobož smireno. — Ti ne sagledavaš stvari kako treba. Šta ćeš početi bez mene? Konačno, ja sam taj koji je vodio našu grupu. Bez mene bi bio nula, kao što je to bio i Sem i tvoj prijatelj Dapkin. Bilo bi doista dobro za tebe da si tu činjenicu uočio ranije. Na žalost, ti u glavi nemaš ni karvu razuma, pa prema tome, i nemaš nikakvih šansi. No, sve ovo ti ne shvataš, jer si sebi nešto uvrteo u glavu. Uprkos svemu, momče, ja sam spreman da umrću, jer znam šta je Indijanac govorio: „Ako je moj čas kucnuo, šta treba više čekati?“

Dvojica razbojnika sigurno nisu u ovom trenutku pomislila da će

još morati da žive i da su jedan drugom potrebni.

Pucanj odjeknu iznad visoravni. Pliger se okrete i u daljini ugleda jahača.

— Dakle, Ede? — rekao je veoma mirno. — Ili ćeš odmah da pucaš, ili ćemo obojica morati da uhvatimo maglu. Cenim da upravo stiže potera.

— Stoj! — zasikta Samer. Ovog puta me nećeš namagarčiti. Ostaćeš ma i sam đavo naišao.

— Ludače! — vrištao je Pliger gnevno. — Onaj momak je ukrado konja i evo šerif nailazi. Ako hoćeš baš po svaku cenu da ovim psima uletiš u čeljusti, onda ja odoh.

— Ostaćeš! — naredi mu Samer. — To nije šerif. Pogledaj ga!

Bio je to Dok Holidej. Vratio je pušku u futrolu kraj sedla i držao revolvere na gotovs. Dvojica lupeža, koji su netremice pazili jedan na drugoga, nisu ga ni pogledali.

Holidej vide Teksašanina kako nepomično leži na zemlji.

— Ko ga je ustrelio?

— Vi me zasmekavate, mister. Pitajte onog čoveka, koji tamo leži; mislim onog drugog, malog.

Džordžijanac je pažljivo odmerio dvojicu lupeža.

— Slušajte, džentlmeni, da mi prekratimo ovu stvar. Moje je ime Holidej. Dok Holidej, ako vam se to više dopada. Dajem vam tačno jedan minut. Ako se

posle toga neko nađe ovde, biće gužve.

Dva razbojnika se pogledaše međusobno.

— Dakle, mister Samere? — upitao je Pliger svoga pratioca, sa porugom u glasu. — Ovo istina nije šerif, ali, u svakom slučaju veoma zanimljiva osoba. Dok Holidej! Nikada nisam ni sanjao da ću vas jednom videti. Čujte, Dok, ja sam u Denveru sreo jednog čoveka koji vas je poznavao i zaklinjao se da ste u stanju da samom đavolu metkom skinete muvu s roga. Priznajem da bih to rado video.

Kockar je naslutio da će se nešto tako dogoditi. Otkočio je revolver.

— Rekao sam jedan minut, razbojniče — ponovio je odsečno. — Ukoliko to nisi shvatio, taj minut je počeo da teče.

Hladnoća u glasu, a pre svega kockarev pogled, uverili su iskusnog lupeža da šale nema. Ovaj čovek je mislio ozbiljno, sasvim ozbiljno. Obratio se svom prijatelju.

— Slušaj me, Ede, ti si malo pre hteo, doduše, da me pošalješ u pakao, ali, ja ti predlažem, neka to malo prička. Hajdemo!

Samer gnevno huknu kroz nos. Ovakav tok događaja nije mu ni malo odgovarao.

— Ol rajt! No, ako odlazem, ne znači da odustajem.

Ne bacivši više nijedan pogled prema kockaru, okrenuli su ko-

nje i odjahali, ostavivši Kalaganovog i Silverstenovog konja.

Pliger se isceri.

— Cenim da će naše dalje druženje još neko vreme obojici opterećivati nerve, staro momče.

Samer nije odgovorio. Obojica su oboli konje i uskoro se izgubili na horizontu.

Dok Holidej kleče kraj Teksašanina i otkopča mu košulju.

Metak ga je pogodio u levu stranu grudi, okrznuo rebro, a onda skrenuo.

Kockar pride svome konju i otkopča malu torbu od krokodilske kože u kojoj su se nalazili instrumenti.

— Tako, momče, ako je veliki Manitu uviđavan, uspećeš još jednom da se izvučeš. Ako ne uspeš da se izvučeš, onda će opet Manitu znati zašto je to dobro.

Za nepunih pola sata, Holidej je izvukao metak skitnici iz grudi, i previo mu ranu.

Jedan gutljaj iz male flaše viskija, koju je kockar uvek nosio sa sobom, vratio je ranjenika svesti.

— Vi? — rekao je. čim je otvorio oči i ugledao stranca. Onda se setio događaja i opipao grudi.

— Hej, onaj pas tamo me je ustrelilo! Gde je banda?

Dok Holidej se uspravi i pripali cigaretu.

— Nestali su. Budite srećni što je tako. Sa tim momcima nije dobro jesti trešnje.

— Ni meni to nije promaklo. Gle, tamo leži jedan od njih! Ne-

besa! Njega sam s jednim metkom sredio. Pogotkom kojeg ni vi ne bi trebalo da se stidite, mister. Nego, kako ste dospeli ovamo?

Holidej otrese pepeo sa cigarete i pričvrsti ponovo torbu s instrumentima za sedlo.

— To bih i ja voleo da znam. Kada mi se momak vašeg kova prilepi, ne mogu ga se lako osloboditi.

Kalagan nabra obrve. Duboka bora mu se urezala u čelo. Obe ma rukama je opipavao grudi i zavoj, pa odjednom preblede.

— Nebesa, pa meni je metak u grudima!

— Vama je metak bio u grudima, momče. Možda bi bilo bolje da sam ga tamo i ostavio.

Kalagan opsova žestoko.

— Treba li to da znači da ste izvadili metak?

— Da, na žalost, bio sam toliko glup.

— Ali kako ste vi mogli da izvadite metak iz mojih grudi? To je posao lekara?

— I ja sam to dugo verovao. Danas, međutim, znam da to i kockar može. Budite mirni, u svakom slučaju, iako je bilo nekorisno vaditi vam taj metak.

— Zbog čega? — promrsi Kalagan i preblede. — Vi mislite da ja moram umreti.

Holidej se gorko nasmeja.

— Da, baš to mislim, i ako smrt neće izazvati ovaj metak.

— Doista vas ne shvatam.

— Momak vašeg kova, u ovom kraju, u ovoj zemlji, nema ni-

kakvih šansi. Čvrsto sam uveren da vas ovaj metak nije ranio, sigurno bih vas nekoliko milja dalje našao mrtvog u travi.

Rekavši to, Holidej se vinuo u sedlo.

Kalagan se pridžže.

— Vi odlazite?

— Da.

— Smem li bar da vas pitam, zašto ste mi prvo izvadili metak iz grudi, a onda me ostavljate ovde psima?

Holidej nestrpljivo huknu.

— Daću vam jedan savet, mister. Sedite na onog drugog konja, pa tako nećete biti konjokradica i gledajte da što pre šmugnete iz ovog kraja.

Kockar obode konja.

— Prokletstvo! — vikao je skitnica, cepteći od straha. — Čekajte me, idem s vama!

Holidej se nije osvrnuo. Znao je izvesno da će ga ovaj čovek slediti.

Strah da ostane ovde, pomogao je Teksašaninu da zaboravi na bolove. Kako je znao i umeo, popeo se na konja i krenuo za Džordžijancem.

V

Kasno u noć Holideja probudi jeziv krik.

Teksašanin koji je legao nedaleko od njega, sedeo je u svom pokrivaču okupan znojem.

— Šta se dogodilo, zaboga?

— Trebalo je da me pustite da umrem — ječao je razbojnik od bola. — Šta sada imam? Ležim ovde i mučim se. Muče me grozni snovi i bol. Neka đavo nosi takav život.

— Slažem se. Ja bih đavolu bio vrlo zahvalan kada bi vas odneo.

Kalagan po običaju opsova.

— Grom i pakao, nemam ništa protiv. No, u poslednjem trenutku, pobrinuću se da i vas povedem sa sobom.

U ovakvom prijatnom društvu, proveo je Džordžijanac i sledeća

Teksašaninu je bilo tako loše, da je Holidej odlučio da ga ostavi u prvom naselju na koje nađu.

Fort Vebster je u ono vreme bilo malo naselje, koje je u dva uzastopna požara potpuno nestalo sa lica zemlje.

Džeferson Longli je bio gradonačelnik u Fort Vebsteru. Isti onaj, koji je u građanskom ratu, u čuvenoj bici kod Norfolka, potukao jušnjake. Njegov nekadašnji adutant Mek Kroft, bio je već godinama šerif u Fort Vebsteru.

Longli je ostario, pa se u njemu ugasila svaka želja za borbom, pa i životom. Opaka rana iz rata ga je veoma mučila, tako da je u vreme, kada je Dok Holidej došao u grad sa ranjenim Teksašaninom, od njega je ostala samo senka.

Sa Frenkom Mek Kroftom, džinovskim šerifom, stvari su staja-

le drugačije. Upravljaio je gradom kao vojnim regimentom. Ovaj visoki čovek, poreklom iz Kentakija, uvrteo je sebi u glavu da ovaj grad i celu pokrajinu očisti.

S tim čišćenjem je Mek Kroft u svakom slučaju preterivao. Datri dana.

nima je sa svojim pomoćnikom Džonom Floberom krstario krajem, tragajući za ljudima koji su eventualno dolazili u obzir kao prekršitelji zakona. Čak je nekoliko puta, ovaj suviše svesni čuvar zakona, zaustavljao čitave karavane doseljenika i zajedno sa decom ih trpao u zatvor.

Jedan mlađi čovek je prilikom ovakvog karantina u mesnom zatvoru na neki način došao do brzog konja i umakao. Pri tom je bio dovoljno mudar da u Krojdon Sitiju alarmira vojsku.

Mek Kroftova revnost je intervencijom plavokaputaša bila n kratko prigušena. Samo na kratko vreme. Ostao je isti onaj oštri, nepopustljivi fanatik, kakav je i bio.

Tri dana pre dolaska dvojice jahača u grad, Mek Kroft je imao užasnu raspravu sa svojim nekadašnjim šefom, gradonačelnikom. Neki farmer je došao Longliju da se žali na oštrog šerifa, koji je presreo prijatelje njegove trojice sinova na pašnjacima, i proglasio ih razbojnicima. Čak ih je i napao.

Sedokosi Longli je prekoreo šerifa zbog surovosti, što je imalo

veoma žalostan ishod. Mek Kroft je sasuo starcu u lice.

— Šta još hoćete, Longli? Držite se što dalje od mojih poslova i radije sebi potražite sanduk i nekoliko momaka, koji će ga nositi. Mene, u svakom slučaju, niko na vašoj sahrani neće videti...

Posle toga je tresnuo tako vratima da se cela kuća tresla, ne obazirući se na neudatu, dvadeset sedmogodišnju kćerku gradonačelnika, koja je stajala u hodniku i sve čula.

Dan pre Holidejevog dolaska, Mek Kroft je imao i drugih nevolja. Braća Framon, farmeri koji su u okolini gajili ovce, naleтели su na ivici svojih pašnjaka na šerifa. Radilo se o tome da su se neki susedi žalili da ovce braće Framon zalaze na njihove pašnjake. Jasno, braća su tvrdila da to nije istina. Kada je šerif postao grub, braća su mu mirno ali energično naredila, da napusti njihovo imanje.

Surovi čovek je najmlađeg brata, koji je stajao kraj ograde, onesvestio pesnicom. Tada su se ostala braća ustremila na čuvara zakona i Mek Kroft je potegao „kolt“.

Šerif se u sebi zarekao da će se krvavo osvetiti braći Framon, i da neće mirovati dok tu smrdljivu braću ne protera.

Onog prepodneva, kada su sa juga ušla u glavnu ulicu Fort Vebstera dvojica jahača, herkulski građen šerif stajao je na ot-

vorenim vratima svoje kancelarije i odmeravao pridošlice.

Mladi pomoćnik je stajao iza njega i slušao šta njegov šef govori sebi u bradu.

— Čak i kad bi trebalo da sve te momke ponaosob ustrelim, a tri hiljade ovaca jednu po jednu udavim...

Onda je video dvojicu jahača. Elegantno odevenog čoveka u sivom odelu, preplanulog lica, oštrih crta i intenzivno plavih očiju, i Kalagana, za koga je odmah zaključio da je skitnica. Taj zaključak bio je samo most za donošenje daljih zaključaka. Među prvima, bio je taj, da je i drugi u sivom odelu sigurno razbojnik.

— Vidi, vidi, bogati! — nastavio je da govori samom sebi. — Jedan ide u civilu, a drugi se prerušio. — Onda se obratio pomoćniku.

— Evo ti prilike, da nešto naučiš, Džone. Pogledaj onu dvojicu lupeža što nailaze. Onaj levi je skitnica sa juga, to se uostalom vidi po njegovom pohabanom svetlom odelu, i drugi dolazi iz istog kraja, samo se prerušio u dendijsa, i velim ti, opasniji je. Uostalom, sve ćeš videti. Jasno ti je da neću dozvoliti da se takav šljam dalje vuče.

Kada su dva jahača prišla kancelariji na sedam jardi, čuvar zakona siđe sa trema na ulicu i stade ispred njih.

— Stoj!

Holidej i Kalagan zaustaviše konje.

Mek Kroft se podboči, raskorači, zabavi glavu u stranu i poče izazivački i ispitivački da odmerava jahače.

— Kuda ste to naumili?

— Ovaj čovek je ranjen i potrebno mu je nekoliko dana odmora — odvrati Holidej.

— Ohooo! — uzviknuo je šerif podrugljivo. — Ovaj čovek? To, dakle, nije tvoj prijatelj, sinko?

Džordžijanac nabra obrve. Da je Frenk Mek Kroft bio iole dobar poznavalac ljudi, morao bi znati da sa ovakvim čovekom nije dobro tražiti kavgu. Međutim, on to nije bio, pa ga je hladno i odbojno lice tobožnje skitnice još više razgnevalo.

— Slušaj, sinko, silazi sa tog svog kockastog indijanskog konja i dođi ovamo do mene.

Kockarevo lice se sada pretvorilo u santu leda.

Svako drugi, ko ne ume da čita ljudima s lica, sada bi već odustao, ali, nipošto Frenk Mek Kroft.

— Zar si tvrd na ušima, sinko? Hoćeš li možda da te ja skinem sa toga ukradenog konja?

Sklonio je pesnice sa bedra i počeo da trlja nokte o prsluk.

— S puta, čoveče! — bilo je sve što je Holidej prevalio preko usana.

Džon Flober, mladi pomoćnik surovog Mek Krofta, oseti sada niz leđa neprijatnu jezu.

I ostali ljudi koji su se u tom trenutku našli u blizini, naslutili

su u strancevom glasu nešto što opominje.

Samo šerif iz Fort Vebstera nije osećao apsolutno ništa. Obuzeo ga je ludački gnev.

— Šta si to rekao, prokleti poganče?

Na to kockar kliznu iz sedla i dobaci Kalaganu uzde. Prišao je na četiri koraka, za trenutak potpuno zbunjenom džinovskom čuvaru zakona.

Tu je ostao da stoji uspravljen spuštenih ruku i lako raskoračen. Senka mu je preletela preko oštrog ozbiljnog lica.

Holidejev pogled klizio je od šerifovog lica, izobličienog gnevnom, do zvezde koja mu je svetlucala na grudima.

— Hoćete li biti ljubazni da mi kažete, šta vas navodi da takvim tonom razgovarate, šerife?

Upitao je to sasvim tiho, ali se ipak pretnja u njegovom glasu osećala, što ovog puta nije promaklo ni Mek Kroftu.

Šerif podiže pesnice i povika.

— Džone, donesi mi „sačmariću“, kako bih ovom dendiju udesio glatko lice. Za dva minuta će izgledati kao Komanč koji se su-novratio sa visoke stene.

Međutim, Džon Flober se nije makao s mesta. Netremice je piljio u stranca. Bio je prosto očaran ovim nepoznatim čovekom i njegovim ledenim mirom, suštom suprotnosti, bučnom, surovom šerifu.

— Rado bih saznao vaše ime,

šerife — rekao je Holidej mirno.

Mek Kroft zabaci glavu.

— Jeste li čuli ljudi? Ova pogančica žaba hoće da zna moje ime. Coveče, za dva minuta će ti biti potpuno svejedno kako se zovem. Takvog pacova, kakav si ti, u Fort Vebsteru još nismo videli.

Holidej se ne pomače s mesta. Međutim, ono što je sada kazao, rekao je tako glasno, da se i na desetak koraka moglo čuti i razumeti.

— U redu, ako si ti takav bedan pas, koji ne sme da kaže svoje ime, onda ne mogu ni ja da potrošim metak na tebe.

Rekavši to, okrenuo se, i uputio prema svom konju.

Mek Kroft je posiveo. Spustio je ruku na dršku „kolta“ i povikao.

— Okreni se, skitnico! Poteži, bedni pacove...

Holidej se munjevito bacio i u padu okrenuo. Revolver mu je blesnuo sa desnog bedra.

Čuvar zakona je svoj „kolt“ izvukao samo dopola, a onda mu je Holidejev metak izbio oružje iz ruke.

Bio je to opasan hitac, koji je lako mogao da pogodi šerifa u grudi, jer je Holidej pucao iz nezgodnog ugla. Na takav poduhvat mogao je samo da se odluči strelac kakav je Holidej.

Frenk Mek Kroft je potpuno zbunjeno posmatrao svoj „kolt“ koji je ležao na uličnoj prašini. U glavnoj ulici Fort Vebstera vladala je grobna tišina.

Desno od ulaza u Kornerov salon, stajao je čovek srednjeg rasta, ovalnog lica i kosih očiju.

Bil Novski.

On je pre dve godine došao u grad i pokušao da ovde izigrava neobuzdanog čoveka. Međutim, naleteo je na Mek Krofta, koji mu je odmah udario kontru. U početku je Novski zbog toga smrtno mrzeo šerifa i stalno tražio priliku da svoga protivnika zbriše. To je vremenom plaslo, jer je sam Novski uvideo da sa Mek Kroftom ne može da izađe na kraj. Potpuno je okrenuo list. Tražio je čak priliku da moćnom šerifu učini neku uslugu.

Sada mu se upravo učinilo da je prilika tu. Kao i svi drugi, koji su posmatrali ovu scenu u glavnoj ulici, i Novski je bio čvrsto uveren da je strančev fantastični pogodak bio puki slučaj. Konačno, kako iko na svetu može sa toga rastojanja da protivniku izbije metkom revolver iz ruke.

Bil Novski je dejstvovao odmah. Pre nego što je šerif mogao da reaguje, sišao je na ulicu i stao ispred trema.

— Stranče! — zaurao je.

Džordžijancu nije padalo na pamet da na ovaj poziv reaguje.

— Stranče!

Holidej mirno napuni revolver i uhvati se za sedlo sa namerom da se vine na konja.

Na to Novski poteže svoj revolver i ispalio metak tik uz kockarevu levu potpeticu.

Holidej pusti vrh sedla i okre-

te se. Ledeno je odmerio novog protivnika.

— Šta vi hoćete?

Čuvši glas, leden i uzdržan, Bil Novski se malo trže. Međutim, zadržao je „kolt” u ruci.

— Zar nisi čuo stranče? Tebe sam zvao. Kada Bil Novski pozove psa, on to treba da čuje.

Kockar ga odmeri hladno.

— Sklonite to oružje.

— Jesi li lud? Ne pada mi na um da ti sklanjam „kolt”. Hajde, poteži tu tvoju pumpu s olovom, hteo bih da vidim da li ćeš uspeti da ponoviš taj praznični hitac.

Na to se Teksašanin naže sa sedla i doviknu.

— Hej, Bile, budi oprezan! To nije bio praznični pogodak.

— Ti da se držiš po strani, skitnice! Prvo je on na redu, a onda dolaziš ti. Je li jasno?

Kalagan se nasmeja grohotom, iako je mogao od bolova da škrguće zubima.

— U redu, momče, setićeš se ti mene. Mislim, ako budeš uopšte u stanju da se čega sećaš. Nego, šerife, bolje bi bilo da ne dotičete svoj „kolt”, moj pratilac to ne mari. Samo da vas upozorim: siguran sam da on ima oči i na potiljku.

Mek Kroft je upravo hteo da se sagne i podigne oružje.

Holidej još jednom pogleda Novskog.

— Sklanjaj taj revolver!

Rekao je to tako, da je Novski kao opčinjen vratio „kolt” u futrolu.

Na to zaurla Mek Kroft.

— Prokleti šljame, znaš li šta ću od tebe učiniti, skinice? Polo-miću ti sve kosti i strpati te na nekoliko meseci u zatvor.

— Opet se razmećeš, čoveče i pretiš — mirno uzvratu Džordžijanac.

U tom trenutku, Bilu Novskom se učinilo, da je vreme za akciju. Kada se Mek Kroft sagnuo da dohvati svoje oružje, povikao je.

— Poteži!

U istom trenutku, izvukao je „kolt” i pucao.

Samo delić sekunde ranije, kokarev metak mu je izbio oružje iz ruke.

Odjeknula su još dva pucnja.

Drugi metak je takođe ispalio Holidej, i to na šerifa, koji je zaslepljen besom pucao na njega.

Mek Kroft je promašio Džordžijanca za tri inča, a Novski za pola jarde.

Obojica su sada bila bez oružja. Na šerifovoj nadlanci videla se široka krvava pruga.

Tri čoveka su se gledala kroz gusti oblak barutnog dima, koji je lebdeo među njima.

Mek Kroft je bio bleđ kao kreč, a Novski potpuno zbunjen. Gledao je oko sebe kao da ne shvata ništa.

Tišina.

Tu tišinu prekinuo je Teksašanin Kalagan.

— Dakle, momci? Da li vam je još uvek do šale? Hi, hi, hi! Kako vam se ovaj čovek dopada? Nije loš, zar ne? Vest Harding bi ko-ješta od njega mogao da nauči.

Holidej okrete glavu i ljutito odmeri skitnicu. Posle toga pruži obe ruke, kojima se držao za vrh sedla i izvuče noge iz uzengija.

Kalagan iznenada pusti vrh sedla, za koji se grčevito držao, i počeo da klizi s konja. Holidej je uspeo u poslednjem trenutku da ga prihvati da ne padne na zemlju.

Tu situaciju je hteo da iskoristi Mek Kroft. Sagnuo se da dohvati „kolt”. Uspelo mu je. Podigao ga je, i hteo da nanišani izbezumljen od besa.

Pucanj puške razleže se ulicom.

Opasni šerif kriknu od bola i ispusti oružje. Desnom rukom grčevito steže povređenu levu mišicu, pa se okrete prema velikoj kući od crvenih opeka, gde je na prozoru stajao čovek sa „vinčesterkom” u ruci.

Džeferson Longli, gradonačelnik!

Mek Kroft je bio izbezumljen, van sebe.

— Šta vam pada na pamet, Longli? Jeste li poludeli?

— Nisam — uzvratu gradonačelnik svojim hrapavim staračkim glasom. — No, kod vas ispod šešira očigledno nije u redu, Mek Krofte. Kako vam pada na pamet da na strance, koji vam ništa nisu učinili, pucate? Vi ste ovde plaćeni kao šerif, a ne kao drumski razbojnik.

Šerifovo lice bilo je izobličeno.

— Prokletstvo, to ćete mi platiti, Longli, kunem vam se!

— Vi se zaklinjete za suviše stvari. Nego, smatram da je baš odlično što se i za vas našao majstor. Ova dva pogotka, na koja ste formalno prinudili stranca, vrede zlata. — Zatim se stari gradonačelnik obratio Holideju. — Helo, mister, ja sam gradonačelnik ovog grada. Žao mi je što vas je ovaj čovek tako nedolično pozdravio. Inače, u Fort Vebsteru, je uglavnom mirno. Možda čak i suviše mirno, pa to našem šerifu ide na nerve. Nego, šta je sa vašim pratiocem?

— Njega su napala tri razbojnika i ozbiljno ranila. Potrebna mu je postelja.

— U redu, preko je pansion. Mister Bakster će vam dati sobu.

Holidej dodirnu obod šešira u znak pozdrava i pogleda Novskog.

— Priberite se konačno, čoveče, i pomozite mi da ovog čoveka smestim u pansion.

Bil Novski je već hteo da krene i poslušao stranca, kada ga Mek Kroft pozva.

— Samo se usudite, Novski, pa vam obećavam da nećete više imati ni časa mira u ovom gradu.

Stari Longli je ljutito repetirao „vinčesterku”.

— Slušajte, Mek Krofte, ovo je već prevršilo! Šta vam je? Ponašate se kao gonič robova. S tim je jednom zauvek svršeno. Vaše je da se brinete o miru i redu u ovom gradu, to bi bilo sve. Uostalom, onako kako se vi ponašate, odavno mi već ne odgovara. Ako čujem da i najmanji prigovor na

vaše ponašanje, ili učinite nešto što mi se ne dopada, oduzeću vam zvezdu. Mister Novski, ovaj čovek vas je zamolio za jednu uslugu.

Novski pogleda još jednom šerifa, pa pošto je utvrdio da gnevno seva očima, okrenuo se i šmugnuo u sporednu uličicu. U poslednje dve godine mu se ovaj Mek Kroft učinio suviše moćnim, pa je ozbiljno zazirao od njega. Ne, radije će se izvući, nego da stane na stranu starog gradonačelnika.

— Sačekajte, mister! — doviknu Longli. — Izaći ću odmah napolje i pomoći vam.

Holidej je uz pomoć hromog gradonačelnika odneo onesvešćenog Kalagana u pansion.

Kada su skitnicu smestili u postelju, kockar i gradonačelnik siđoše dole. Starac mu pruži ruku.

— Moje ime je Longli.

Holidej prihvati ruku i steže je.

— Longli, to je dobro ime. U ratu je bio jedan pukovnik koji...

Gradonačelnik odmahnu rukom.

— Znam tu priču.

Kockar se zagleda u starčevo lice.

— Znae tu priču? Da niste možda vi taj čovek?

Longli tužno potvrdi.

— Da, na žalost, bilo je jednom jedno vreme, na koje sam ponosan, ali, ono je odavno prošlo.

— Ako morate da se nosite sa ljudima, kakav je Mek Kroft, potpuno vas shvatam.

— Nemojte to reći, mister. On je nekada bio veoma dobar čovek. Tja, vi to sigurno nećete poverovati, ali tako je. On je bio jedan od mojih najboljih oficira i veoma se hrabro držao u borbi kod Norfolka.

— U tom slučaju, prilično se pogrešno razvijao.

— Tako bi se nekako moglo reći, mister...

Kockar je bio zadovoljan što nije morao odmah da kaže svoje ime, no, sada nije imao kud.

— Na žalost, ja ne mogu da vam navedem tako dobro ime kao što je vaše, gradonačelnice. Zovem se Holidej!

— Holidej! Pa, to je baš dobro ime. Mi smo u vojsci jednog vrlo sposobnog lekara imali, zvao se Holidej. Čak mi se čini da je i on bio Džef kao i ja.

Džordžijanac pripali cigaretu.

— Tako je, zvao se Džef. Bio je lekar — iz Valdoste u Džordžiji. Visok momak sa širokim ramenima i gustim brkovima.

Longli se namršti.

— Vi ste ga poznavali?

— To je bio moj otac.

— Prokletstvo, onda vam još jednom moram stisnuti ruku! Nego, šta vam bi da za svoje ime kažete da nije dobro? Ja, naprotiv, nalazim da je dobro, veoma dobro. Vaš otac je bio jedan od najboljih lekara koje sam sreo u životu. Ako je neki od vojnika

imao sedam metaka u telu, samo ih je vaš otac vešto i brzo izvadio. Ukoliko je bio toliko srećan da ni jedan od metaka nije bio ubitačan, taj isti vojnik je posle dve nedelje čopao po dvorištu vojne bolnice. Da, bio je divan momak, vaš otac! I igrač pokera, bez takmaca!

Bilo je to prvi put da kockar nešto dobro čuje o svom imenu. Nije ni slutio da će jednom sresti nekoga ko je poznavao njegovog starog oca. Konačno, stari Holidej je bio čovek kojeg van njegovih krugova nisu poznavali.

— Čujte, mister Holideje, ja sam neposredno pred vaš dolazak imao oštru raspravu sa Mek Kroftom, i čuo toliko bestidnosti i uvreda da sam postao rezigniran. No, kada sam malo pre video kako vi onu paradu vodite, u meni se ponovo probudio stari borbeni duh.

— Šta vam je s nogom, ako smem da pitam?

— Ne znam ni sam. To me već duže vremena muči. Kolena mi je odebljalo i stalno je sve gore i gore.

— Šta kaže lekar na to?

— Koji lekar? Mislite na našeg prodavca pilula ovde? Uveravam vas da on o tim stvarima zna ~~mnogo~~ i mesni kovač. Ko, uostalom, želi da u Fort Vebsteru bude lekar? Ljudi traže bolje krajeve.

— Zar je ovo loš kraj?

Longli duboko uzdahnu vazduh iz pluća.

— Zapravo i nije.

U tom trenutku, stari dostojanstveni pukovnik je mislio na to da je samo prisustvo Mek Krofta ono što ovde sve čini mračnim i neprijatnim.

— Da, nama je potreban lekar, pre svega lekar koji bi mogao da se brine o našim zubima. To je ovde najgore. Kao za pakost, neko svaki čas ima zubobolju. I to tako, žestoku, da udara glavom o zid. Onda se napije, prestane da kuka, ispava se i istreznji, a zatim jadikuje još crnje i gore. Velim vam, zubobolja je nešto užasno. Mi smo ovde u tom smislu odsečeni od sveta. Najbliži lekar se nalazi pedeset milja. Pitam ja vas ko može sa paklenom zuboboljom da jaše pedeset milja tamo i pedeset milja natrag. Prava katastrofa.

Holidej protrlja zamišljeno bradu.

— Potpuno vas razumem.

Razgovarali su još neko vreme, a onda ih trže nečiji jauk. Mlada žena je išla, teturajući se kroz hodnik. Obe ruke pritislula je na obraz. Za njom je išla starija žena.

— Šta joj je? — upita Holidej.

— A šta bi moglo da bude? Zubobolja. To vam je u ovom vraškom gradu najgore, a pomoći nema ni od kuda. Jadnica već tri dana ima takve bolove da je gotovo poludela.

Iz dvorišta su se čuli jauci mlade žene.

Holideju se najednom veoma žurilo da ode. Ne, on neće da brine o tome. Tri puta od kako je napustio Boston pokušavao je da počne lekarsku praksu u nekom gradu, no, uvek bi se pojavio čovek sa revolverom, koji ga je naterao da se vine u sedlo i nastavi lutanje.

Ma kako ga privlačilo ono što mu je gradonačelnik rekao i ma koliko su ga mučili jauci mlade žene, moraće da odjaše.

Treba da se izgubi, pre nego što se pojavi nekakav ludak sa revolverom i izazove ga na dvoboj.

Stao je na ulaz i posmatrao ulicu.

Nije video neprijatno, ukočeno lice šerifa Mek Krofta, koji je stajao kod konja i razgovarao sa grupom ljudi. Ništa nije video. Čuo je samo jauke nesrećne žene.

Longli je stajao iza njega i posmatrao mu leđa.

Iznenada se na kockarevom licu pojavi čudan trzaj. Kao da je doneo neopozivu odluku. Krenuo je brzim elastičnim koracima preko trema na ulicu.

Gradani su izmicali i pravili mu put.

Samo je Mek Kroft ostao da stoji i procedio kroz zube.

— Gubite se, konačno!

Holidej ga nije primećivao. Brzim pokretima otkopčao je torbu s instrumentima, sa konja, i vratio se natrag uansion.

Gradonačelnik je još uvek sta-

jao u hodniku i iznenađeno ga posmatrao. Nije kazao ništa.

Džordžijanac prođe pored njega i izađe u dvorište gde je mlada žena stajala na klupi i zagnjurila glavu u šake.

Sa dvorišnih vrata gradonačelnik Longli, je na svoje bezgranično iznenađenje, video kako sin njegovog armijskog lekara otvara svoju kožnu torbu, prilazi ženi i ljubazno govori.

— Tako, gospodo, sada sklonite ruke i pustite me da vidim šta vas to muči.

Ono što je dalje posmatrao Longli, u sledećih pola sata, nije se razlikovalo od zubarskih intervencija u Njujorku, Sent Luisu, Čikagu ili čak Los Angelesu. Ni za dlaku lošije!

Pošto je to potrajalo gotovo pola sata, iza gradonačelnika su se okupili i drugi ljudi i s istim iznenađenjem posmatrali šta se zbiva. Tu je bio i Frenk Mek Kroft.

— Šta, zar je taj momak lekar? — upitao je šerif iznenađeno.

Dok! Odjednom je počelo da dobuje u gradonačelnikovoju glavi. Dok Holidej! Stari oficir je razmišljao grozničavo.

Ovo je Dok Holidej!

Grom i pakao! Dok Holidej, čuveni strelac! Lekar iz Bostona, čovek čije je ime već nekoliko godina na celom Zapadu poznato i ozloglašeno. Znači, zbog toga nije hteo da pominje svoje ime?

Glasno, tako da je Holidej mogao čuti, šerif upita.

— Kako se zove taj čovek?

— Holmer — uzvratila gradonačelnik.

Džordžijanac je upravo počeo da pakuje svoje instrumente i za trenutak zastao. Čuo je kako gradonačelnik govori.

— A vi, sklanjajte tu prijavu maramicu sa ramena, Krofte, pa će vam doktor pogledati ranu.

— Doktor? Šta ja imam s njim? — promrsi Mek Kroft.

Holidej je upravo zatvorio torbu.

— Pustite ga gradonačelniče. Što se mene tiče, može da dobije groznicu, neće ga mimoići zato što je šerif. Sve mi se čini da neće biti mnogo ljudi koji će žaliti za njim.

Mek Kroft je i dalje negodovao.

— Doktor koji rukuje „koltom“ kao teksaški revolveraš, tu nešto nije kako treba. Neću dozvoliti da me kojekakve neznalice leče.

Holidej se uputi pored šerifa u hodnik. Za njim je trčala mlada žena gotovo ozarena lica.

— Koliko vam dugujem?

— Ništa mi ne duguje. To sam učinio sa zadovoljstvom.

— Ne dolazi u obzir! — umeša se gradonačelnik. — To je bio dobro obavljen posao, koji zaslužuje određenu nagradu. Ako ovde u ovom gradu možemo da plaćamo jednog šerifa, kakav je ovaj uvrnuti Mek Kroft, moći ćemo da

platimo i dobrog lekara! Uostalom, gospođa Barker nije siromašna. Njoj pripadaju ovaj pansion i konjušnica do nje, zar ne?

Žena potvrdi.

Longli je govorio glasno, da se orilo hodnikom.

— Ako vam bude uspelo da doktora zadržite danas u gradu, upitaću gradski savet da li hoće da sagradi kuću za dobrog lekara, za zubnog lekara!

Holidej obori pogled i zagleda se u vrhove svojih čizama.

Longli ga munu.

— Da čujem, doktore Holmere, šta kažete na to?

On dakle zna, sinulo mu je kroz glavu, zna, a ipak hoće da me zadrži ovde.

Longli se sada oštro obrati šerifu.

— Hajde, otvorite sada, inače vaša tako velika usta, Mek Krofte. Evo, ovde stoji zubni lekar. Pre nedelju dana ste vi sami imali groznu zubobolju, nalivali se preko u baru viskijem i grdili na sav glas što Fort Webster nema zubnog lekara.

— Ja? U redu, može biti, samo ko kaže da mi ovaj čovek odgovara?

Longli koji je od kockarevog dolaska u grad i njegovog odlučnog suprotstavljanja Mek Kroftu ponovo živnuo i stekao staru energiju, nije hteo nipošto da odustane.

— Da li vam je on po volji? Šta vama pada na pamet, bestidni čoveče? Možda ću ja danas

predložiti gradskom savetu da razmisli da li mu vi još kao šerif odgovarate?

Mek Kroft pođe prema vratima, zastade i još jednom se okrete.

— U redu, gradu je potreban lekar, a posebno je potreban zubar. No, taj čovek treba da leči i vadi zube, a ne da poteže revolver. Ja sam protiv njega.

Rekavši to, izašao je na ulicu.

Holidej pirjateljski pogleda gradonačelnika.

— Pustite to, mister Longli. Hvala vam, mislim ste najbolje, ali...

Nekadašnji pukovnik steže desnu kockarevu mišicu.

— Dok, taj momak nema apsolutno šta da kaže ovde. On je postao tako razmetljiv i drzak samo zbog toga što je mene smatrao polumrtvim. No, s tim je gotovo. Neka mi koleno bude još deblje i teže, ostaću budan i oprezan. Mek Kroft će to vrlo brzo osetiti. Ako uradi ma šta, što mi se ne bude dopalo, gotovo je sa zvezdom. Toliko da znate, ja sam osnovao ovaj grad. Ja sam podigao školu, crkvu, većnicu. Ja sam bio taj koji se izborio da sedam iseljeničkih porodica ovde oстане. Između ostalih, nagovorio sam porodicu Bakster, porodicu Griffin, najbogatije i najuglednije ljude. Isto tako, ja sam taj koji je predložio da Mek Kroft bude šerif. Kada se jednog dana ovde pojavio, zamolio me je da mu nađem neki posao. Isto kao što

sam ga predložio, tako ga mogu i najuriti, ako više ne odgovara svom poslu.

Holidej odmahnu glavom.

— Nije to zbog njega, gradonačelnice. Taj momak me nimalo ne brine. Sve dokle god ne pokuša da me uhapsi, mogu ovde da dišem.

— Da nemate možda neki drugi cilj?

— Cilj? — Dok Holidej je gledao kroz mračni hodnik na ulicu i ponovo odmahnuo glavom. — Ne, mister, Longli, u pitanju je nešto drugo. Vi znate ko sam ja...

Sada je gradonačelnik oborio glavu.

— U redu, ali, šta to znači? Vi ste odličan momak, Dok. Šta uostalom smeta ako jedan doktor nešto rukuje „koltom”? Baš ništa. Čak naprotiv, može da bude veoma korisno, u odnosu na ljude kakav je ovaj samouvereni, razmetljivi Mek Kroft. I sami ste videli šta znači ravnoteža.

— Ja ne mogu da živim pod lažnim imenom, gradonačelnice — rekao je Holidej tiho. — Može se ovom ili onom čoveku reći — da se ja zovem Miler, ili ako hoćete Holmer, no, tako ne može biti trajno. Uostalom, nisam razbojnik koji treba da se prikriva. No, isto tako znam da nisam čovek koji nekom gradu može da donese sreću.

— Molim vas, doktore, vi ste izvanredan zubni lekar. To niko ne može da pobje. Siguran sam

takođe da u gradu neće biti nikoga, ko neće iskreno odahnuti s olakšanjem, kada sazna da u Fort Websteru postoji zubni lekar, a kako se taj lekar zove sasvim je svejedno.

— Na žalost, nije svejedno, gradonačelnice. Možda bi to mogao biti svaki drugi čovek, samo ne Dok Holidej. Molim vas da mi verujete, mister Longli. Siguran sam u to da biste, ukoliko ostanem, vrlo brzo proklinjali dan kad ste mi ovo ponudili.

— Ali zbog čega? — pitao je Longli, iako je dobro znao zbog čega Holidej ne želi da ostane. Bio je poznati strelac, čovek o čijoj su se brznoj ruci na Zapadu pričale bajke. Bila je to nesreća što je ovaj sposobni čovek imao takvu „crnu slavu”.

Zbog čega?

Zbog toga što je uvek mogao da se nađe neki mlad čovek, pa čak i ne više mlad, koji bi krenuo izdaleka i prevalio stotinu milja samo da bi utvrdio koliko je ovaj strelac brz. Pri tom, naravno, niko nije očekivao, da svoju streličku veštinu Dok pokazuje na praznim flašama ili bilo kojoj drugoj meti. Ne, izazivali su ga na dvoboj.

Sudbina revolveraša.

Sudbina Doka Holideja.

Sve je ovo iskusni čovek, kakav je bio Džeferson Longli, naravno znao. Nije hteo da odustane, jer mu se mladi Holidej veoma dopao. Nagovarao ga je upor-

no i dalje, a Holidej samo odmahivao glavom i govorio.

— Zažalícete to, gradonačelní-
če.

— U redu, Dok, prespavajte jednu noć. Sutra ćemo ponovo razgovarati o tome. U međuvremenu ću da govorim sa članovima gradskog saveta.

— Gradonačelníča, ja se zovem Holidej, a ne Holmer. Nemojte to smetnuti s uma! — dodao je Džordžijanac ozbiljno.

Stari oficir ga pogleda pravo u oči.

— Dok Holidej? Zbog čega se grčevito držite tog imena? Imena su prašina i dim. Vi se zovete Holmer. Vi ste doktor Holmer iz Džordžije. Svršeno je s tim. Tako nema ni problema ni briga.

Kockar je stajao oborene glave. Osetio se nekako vezanim unapred za sve ono što bi moglo da dođe.

Zar je moguće da će moći još jednom da počne iz početka? Zašto uostalom ne?

Bolest koja ga je u Bostonu napala kao divlja zver, već meseci-
ma je mirovala. Čak iako nije baš sasvim zdrav, zar nema prava na svoj život?

VI

Dok Holidej je prespavao tu jednu noć. Poslednji put valjda zasvetlucala je u njemu iskra nade da će moći da počne nov život, baveći se svojim nekadašnjim, toliko voljenim pozivom.

U redu, počće taj život u malom gradiću Kolorada, Fort Websteru, kao doktor Holmer.

Kada se sledećeg jutra u trpezariji pansiona pojavio za doručkom, stari gradonačelnik se široko osmehivao. Džordžijanac ustade u znak pozdrava i pruži Longliju ruku.

— Moram odmah da pošaljem po neke stvari. Mislim lekove i instrumente. Ono što imam uz sebe samo je ono najvažnije. Nosim ih sobom iz prostog razloga što nemam snage da se odvajam od toga. To mi je još pokojni otac kupio...

— Sve je u najboljem redu — uzvрати Longli, sijajući od zadovoljstva.

Pogledao je prema ljudima koji su se zatekli u trpezariji. To su bili mahom samci, i zbog toga se hranili van kuće.

— Ljudi, evo predstavljam vam našeg novog lekara. On će se ubuduće brinuti o vašim zubima i održavati ih.

— Nego, gradonačelníče — došapnuo je Holidej — voleo bih da vidim tu vašu nogu.

— Moju ukočenu, oteklu nogu? Zar doista hoćete?

— Svakako. Najbolje podite odmah u moju sobu.

— Šta znači: soba — usprotivio se Longli. Povukao je za ruku novog zubara u Fort Websteru i pokazao mu kuću koja se nalazila tačno nasuprot gradskoj većnici. Vidite li onu tablu preko?

Holidej je naravno vide. Bila

je tako velika da se mogla primetiti i sa sto jardi rastojanja.

„Doktor Holmer”.

Bila je ispisana krupnim slovima. Crno na beloj podlozi. Zbunjeno je pogledao gradonačelnika.

— Ja ovo ne shvatam...

— Šta tu ima da se shvata, Dok? Rekao sam vam da ću govoriti sa gradskim ocima. Od kako se mister Okland povukao kod svoje kćeri u Denveru, ta je kuća prazna. Za kuću se istina borio naš mesni učitelj, ali, on ima veliki stan u Perkinsovoj kući. Osim toga, sam je. Lekaru je potrebno više prostoriya. Slučaj je, dakle jasan. Tamo preko ćete vi stanovati, Dok. Pogledajte, eno ljudi već unose stvari u kuću. Stvari koje sam naručio kod stolara. Tabla je urađena još noćas. Sve što vam dalje bude nedostajalo, stići će u toku dana...

Džordžijanac prosto nije mogao da priguši zebnju koja ga je mučila. Kako je moguće da se njegova sudbina tako, odjednom izmenila? No, zar mu majka nije često govorila da u životu svakog čoveka loši i dobri trenuci moraju da se smenjuju?

Da li je ovo dobar trenutak?

Bolesni, odbačeni čovek nije mogao da ne sumnja u ovaj trenutak. Istina, preselio se i smestio u kuću preko puta gradske većnice, ali, i dalje je podozreo, ne pokazujući to.

Odmah je otišao u svoju novu kuću, razgledao je ćutke i klimao glavom. Kada su se obreli u or-

dinaciji, Holidej je tražio od gradonačelnika da mu pokaže bolesno koleno.

Oprezno je opipavao otok i ispod oka posmatrao Longlijevo uplašeno lice.

— Da, mister Longli, od ovoga ćete morati brzo da odete s ovog sveta — rekao je tobož zabrinuto.

— Nebesa! O tome sam već dugo razmišljao. Gotovo je, doktore, zar ne? Zar nema spasa? U ratu su tako bolesne noge jednostavno amputirali. Zar mi vi ne biste mogli da...

— Kako da ne. Mogao bih i glavu o istom trošku.

— Zbog čega, pobogu? Glavu?

— Zbog toga što i s njom nije baš sve u najboljem redu.

— S glavom? — promuća starac smrtino uplašen.

— Recite mi radije od kada vas to koleno muči?

— Ne znam baš tačno. Ima već prilično. Ne baš previše dugo.

— Tri godine ili tri meseca?

— Nekoliko meseci, najverovatnije. Trčati, istina, već više godina ne mogu.

— To s trčanjem je zbog reume. Ali, ovo sa kolenom je gotovo smešno. Evo, stavite ovo u zube. Teško vama ako samo pisnete.

Dok Holidej pruži gradonačelniku veliki komad kože, očisti deo noge ispod kolena i uze instrumente.

Stari oficir je osvetlao obraz. Uprkos jakim bolovima koje je

lekareva intervencija morala da izazove, nije ni pisnuo.

Kada je Džordžijanac završio posao, promrsio je kroz zube.

— Baš bih voleo da znam gde li ste ovo zakačili? — Držao je u pinceti šiljati komad drveta.

— Ova stvar se zarila prilično duboko i izazvala nevolje na veoma osetljivom mestu.

— Šta govorite? Verujete li dosta da ovaj mali komad drveta može da izazove tako užasne bolove, oteklinu i crvenilo?

— Izgleda da je baš tako bilo. No, videćemo veoma brzo. Sada ležite na sofu i podignite nogu. Bilo bi dobro da povremeno stavljate obloge od kamilice...

*

Već sledećeg dana je gradonačelnik upao u ordinaciju, istina još hramajući, ali sav ozaren.

— Dok, vi ste jedan vraški momak! Znao sam ja za koga se zauzimam. Angažujem zubnog lekara za grad, a momak mi uredi bolesnu nogu. Niko neće da mi veruje, iako svima pričam.

— Ne bi trebalo to da činite, mister Longli. Posle toga dolaziće ljudi sa svim mogućim nevoljama. Ja sam zubar i imam samo zubarske instrumente.

— Zar mi vaš prijatelj nije još sinoć rekao da ste mu izvadili metak iz grudi?

— Taj momak priča besmislice.

— Nego — uzdahnu gradona-

čelnik spuštajući se na stolicu. — Napolju na tremu se već okupilo pola čete bolesnika. Žalostan prizor. Mnogi se drže za obraze, kako im zubi verovatno ne bi ispali iz glave. Što je najčudnije, odjednom se porazboljevalo i nekoliko lepih mladih žena i to onih koje su do juče sijale od zdravlja. Ustao je i prišao prozoru. Pogledajte onu crnku, lepa cura. Otac joj drži u gradu veliku prodavnicu gotovog odelu. Od kada li ona ima zubobolju? Ja mislim, Dok, da ste vi već ranili i neka srca u gradu. Šta sam ono, do đavola, hteo da vam kažem? Ah, da, znate li već da mi u gradu više nemamo šerifa?

Holidej se gotovo trže.

— Nisam to znao.

— Naš prijatelj Mek Kroft je u toku noći uhvatio maglu.

— Možda će se ipak vratiti. Može biti da je nekuda izjahao do nekog obližnjeg ranča...

— Odjahao jeste, ali, vratiti se neće. U svakom slučaju, ne kao šerif Fort Vebstera. Poneo je sve što mu pripada, pa čak i sat koji sam mu pozajmio. Ostavio je za sobom pismo, koje ću uramiti za uspomenu i dugo sećanje.

Govoreći to, Longli izvadi iz džepa komad savijenog papira i počeo da čita:

„Longli! Ja odlazim. Sada imate čoveka koji ume da barata „koltom“. Prema tome, nisam vam više potreban. To što on ujedno ume da leči i vadi zube

veoma je praktično. Možda biste mu mogli prikačiti zvezdu na ki-coško odelo. Velim vam samo: sa tim tipom ćete imati velike nevo-lje. Onaj ko tako kao on barata oružjem, mora biti opasan. Ja istina odlazim, ali sa vama još ni-sam sredio račune. Frenk Mek Kroft uvek, kada tad, sređuje, svoje račune."

Gradonačelnik se smejao gro-hotom, a Holidej zamišljeno gle-dao u pod.

Dakle, to je već bila prva senka koja se posle tri dana spustila na njegov novi život.

— Nemojte zbog toga čoveka da razbijate glavu, Dok, molim vas. Takvih tipova ima svuda. Možda mora da postoje, kako bi-smo znali da svet može da bude i prijatan bez njih.

Holidej je stajao na prozoru i najednom razrogačio oči.

Preko puta kod pansiona stajao je skitnica.

Longli priđe kockaru.

— A, da, vidite, vaš prijatelj je ozdravio.

Da li je trebalo da obavesti Longlija da mu Kalagan nije pri-jatelj?

Ne! Uostalom, šta ga se taj čo-vek uopšte tiče? On će sigurno odjahati dalje.

Džordžijanac se silno prevario. Rik Kalagan nije ni pomišljao da bilo kuda odlazi. Došao je u no-vu Holidejevu kuću i potražio stranca koji ga je spasao.

Gradonačelnik je napustio or-dinaciju.

— Prokletstvo, vi ste zaista pravi lekar? — Pri tom Kalagan pređe jezikom preko zuba. — Hm, kada na tremu više nikoga ne bude, navratiću do vas...

Holidej klimnu glavom i otvori vrata prvom pacijentu. Nesreć-niku je lice bilo izobličeno od bo-la, a slomljena ruka nevešto ve-zana.

Ništa nije vredelo što ga je Ho-lidej uveravao da je samo zub-ni lekar.

Ni kod drugih pacijenata nije vredelo. Za vreme pregleda, Ka-lagan je stajao na prozoru i mrmljao.

— Nebesa, doktore, pa ovde posao cveta. Zar vam ne bih mo-gao biti od neke koristi? Mislím da me uzmete u službu.

U ordinaciju je ušla mlada že-na. Pogledala je ispitivački leka-ra i namrštila se kada je spazila Teksašanina.

— Idem Dok — obazrivo se po-vukao Kalagan. — Ako sam vam ra i namrštila se kada je spazila

VII

Pošto su prevalili pet milja, razbojnici Pliger i Samer zausta-više konje.

Samer upita svog pratioca.

— O čemu to razmišljaš tako napregnuto?

— Izgleda o istom onom o če-mu i ti.

Samer zabaci glavu.

— Ako pretpostavljaš da lupam glavu o onom što se dogodilo u zabludi si. Dabkin je mrtav! Prokletstvo, on mi jeste bio prijatelj, ali, sam je kriv za svoju pogibiju. Što se Sema tiče, nisi ga uopšte mogao spasti i da si hteo.

— Jasno.

— No, ja o tome uopšte nisam razmišljao — objašnjavao je Samer, premeštajući ugašeni opušak s kraja na kraj usana. Razmišljao sam o njemu, mislim onom momku od malo pre. Reci, molim te, da li sam ja ogluveo, ili sam od dugog jahanja sasvim otupaveo, tek, izgleda da mi je nešto promaklo. Kako reče taj momak da se zove?

— Dok Holidej! — uzvratil Pliger, vadeći iz džepa pribor za pušenje. — Da, rekao je da mu je ime Dok Holidej!

Samer se zbunjeno češao iza uha.

— Dok Holidej! Prokletstvo! Nas dvojica smo, izgleda dremali. Taj lupež želi da ga smatraju Dokom Holidejem? To ne bih ni u snu mogao da poverujem!

— Na, ni ja ne verujem u to. Izgleda, istina, prilično oštro, no, Holidej je sasvim drugačiji. As Halbuson ga je jednom video. Pričao mi je o njemu. Holidej mora da je viši i krupniji momak, gustih brkova i snažnih šaka. Možeš li, uostalom, da zamisliš da onaj koji nas je malo pre napao može grad kakav je Abi-

len da postavi na glavu? Abilenu, Takson, pa čak i Denver? Svi da drhte od straha pred njim. Ja to ne mogu da zamislim.

Neko vreme su dva razbojnika ćutala. Vetar koji je duvao sa planina podsetio ih je svojom svežinom da nešto treba preduzeti.

— Šta nameravaš? — pitao je Somer ne pogledavši svog pratioca.

— Šta bih mogao da učinim? Odjahaću nazad. Drugog nam nema. Ne pada mi na pamet da tek tako ostavim Semovog konja. Osim toga...

U to ih trže topot kopita. Bio je to konj bez jahača i bez sedla.

— Gle, konj onog momka kog si ti metkom oborio s nogu!

Pliger klimnu glavom.

— Tako je. Napred, treba da ga uhvatimo. Konja nikada nije dovoljno!

— Zar onaj momak nije rekao da je konj ukraden?

— Pominjao je tako nešto, ali u nevolji svi lažu. Hteo je da se nekako izvuče. Napred, preseći konju put!

Dvojici razbojnika je uz velike muke najzad uspelo da uhvate životinju.

Tek sada je Pliger malo bolje osmotrio konja.

— Nebesa, ovaj je znatno bolji od moje rage! Zbog onog hladnokrvnog tipa smo izgleda bili ne samo gluvi nego i slepi.

Skinuo je svom konju sedlo i počeo da ga pričvršćuje na Kalaganovog ridana. Još nije obavio

taj posao, do kraja, kada u daljini ugleda nekoliko pokretnih tačaka, koje su se brzo približavale.

— Jahači! Dvojica, trojica! — opomenu Somer.

Pliger nije na to obraćao pažnju, nego je nastavio započeti posao.

Nije potrajalo dugo, a jahači im se sasvim približiše. Jedan od njih nosio je zvezdu na levoj strani grudi.

Razbojnik Pliger se trže, ne znajući ni sam tačno zbog čega. U svakom slučaju, savest im nikada nije bila čista, pa tako ni dolazak čuvara zakona prijatan.

Dvojica šerifovih pratioca se namrgodiše. Pligeru nije promaklo da posmatraju riđana.

Čovek sa zvezdom se nasloni na vrh sedla.

— Ko ste vi?

Uvek budni Pliger ovog puta nije shvatio ništa.

— Čemu to pitanje šerife? U ovom kraju je uobičajeno da se onaj ko dolazi...

— Niste razbojnici! — povika šerif. — Čoveče, zar je konj kojeg upravo osedlavate dobrovoljno odabrao vaše društvo?

— Ovaj riđan? — upita Pliger drsko. — Čujte, šerife, pa, ja ga imam već dve godine.

Samer je imao neodoljivu želju da svog pratioca zbog ovog izudara.

Čuvar zakona se maši za „kolt“.

Samer je bio brži.

Stvar je za manje od deset se-

kundi bila rešena. Dvojica ubica se odmah dadoše u divlje bekstvo. Zaustavili su se tek kada se mrak spustio.

Samer ječeći kliznu iz sedla.

— Prokleti idiote! — procedio je kroz zube.

Pliger se nasmeja.

— Šta hoćeš, zar sve nije u najboljem redu?

— Ništa nije u redu. Oni će nas slediti!

— To bi teško mogli da učine.

— Ko zna jesu li mrtvi? — pozdorevao je Somer.

— Mrtvi su. Čak da u nekom od njih postoji iskra života, u ovoj zemlji ne mogu stići daleko bez konja.

Dvojica razbojnika su, jasno, povelala i konje gonilaca iz Gambete. Svaki od njih je vodio još po dva konja. To im je znatno otežavalo i usporavalo bekstvo.

Jedno su u međuvremenu izgubili: tragove čoveka kojeg su hteli da prate. Bežali su u paničnom strahu, izabравši najlakši put prema zapadu, pa tako nisu prošli ni pored mesta na kome je Teksašanin ustrelio njihovog prijatelja.

Tragovi čoveka, koji se predstavio kao Dok Holidej, bili su izgubljeni. Nisu imali vremena da traže tragove, strahujući od novih gonilaca iz Gambete.

Sledećeg jutra, Pliger je odlučio da skrenu prema severu, jer je pretpostavljao da se stranac tamo uputio.

Razbojnik se u tome nije prevario.

Ipak, iz opreznosti, prošli su pored grada u kome se Dok Holidej nastanio.

*

Mek Kroft nije sam napustio Fort Vebster. Građani su uskoro utvrdili da je s njim krenuo Bil Novski.

Već sledećeg jutra, poslali su pozdrave u grad koji su napustili. Nosilac pozdrava jahao je vranca, imao je uzano blede lice i sitne oči.

Rob Bilings!

— Čovek nalik na gipsanu figuru — zaključio je Mek Kroft. Bilings je od glave do pete bio odeven u crno. šešir, odelo, marama, čizme. Sve izuzev košulje, ne baš blistavobeke, i svoj teški revolver kalibra 44 nosio je u crnoj futroli, pričvršćen za crni opasač.

Rob Bilings je bio revolveraš. Moglo se reći da je svuda kod kuće i da to istovremeno nigde nije. Poticao je iz Teksasa. U poslednje vreme se motao oko Barkli ranča. Pretpostavljalo se da ga je Barkli, takođe mračan tip, najmio za telohranitelja. Niko, međutim, nije pouzdano znao šta Bilings radi.

U svakom slučaju, Mek Kroft ga je potražio na ranču i nešto veoma poverljivo u četiri oka prilično dugo razgovarao s njim.

Bilings se nije uopšte uzrujavao što neko iz rančerske kuće

može da vidi kako od svog susednika prima nekoliko zlatnih novčića od po dvadeset dolara.

Pravi revolveraš je uvek slobodan kao ptica na grani. Čak nije našao za potrebno da bilo koga na ranču obavesti o svom odlasku u grad.

Mek Kroft i njegov novi prijatelj Bil Novski napustili su grad još u praskozorje i rano su stigli na ranč.

Tako će ovaj gipsani revolveraš umesto nas vaditi kestenje iz vatre, zadovoljno je zamišljao Kroft. Naložio je Bilingsu da prvo sredi lekara.

— On je najvažniji. Vodite računa da ga dokrajčite, a ne samo ranite.

Bilings je razumeo.

— A onda, na red dolazi onaj drugi momak. Odseo je u pansionu.

Nekadašnji poručnik severnjačke vojske Frenk Mek Kroft dao je revolverašu tako detaljan opis Teksašanina, da bi ovaj mogao da ga pronađe bez problema među stotinama ljudi.

Građani Fort Vebstera su sa podozrenjem posmatrali bledunjavog revolveraša, kada se pre nekoliko meseci prvi put pojavio u njihovom gradu.

I tada je došao po specijalnom nalogu. Čovek, koga je trebalo da likvidira, bio je poreklom Finac i već godinama u zavadi sa rančarom Barklijem. To je, uostalom znao svako u gradu.

Ljudi u ono vreme, ipak nisu

znali ko je Bilings. Moglo bi se reći da su svi užasni događaji zbunjenim građanima na neki način promakli. Odiđrali su se kao u nekoj magli. Jasno, nisu svi ni posmatrali. Očevidaca je bilo veoma malo. Među njima se nalazio i šerif.

Finac je upravo izlazio na ulicu, noseći tek kupljenu balu bodljikave žice, kada se pred njim pojavi čovek odeven u crno. Izgledao je kao sudija ili eventualno metodički propovednik. Samo je povikao: „Prikaber!” i pucao na čoveka koji nije stigao ni da spusti svoju ruku do „kolta”. Nesrećni Finac Pikaber ostao je da leži u uličnoj prašini.

Šerif nije imao razloga da istupi protiv Bilingsa, ili bolje rečeno nije smeo da istupi protiv njega, jer se neposredno posle ovog tobožnjeg dvoboja pojavio sam rančer sa čitavom grupom poludivljih kauboja.

Od tog dana, ljudi u gradu su strepeli od bledolikog revolveraša. Još jednom je dolazio u grad, i tom prilikom se takođe pobrinuo da nekom obezbedi mrtvački sanduk.

Radnik u pilani Pol Enri se jednom prilikom u veoma pijanom stanju sporečkao sa Barklijevim ljudima. Kauboji sa bogatog ranča bili su veoma nadmeni i osioni, pa su verovatno vređali Enrija. Ovaj, ohrabren popijenom količinom alkohola, nije hteo da im ostane dužan. Vratio im je istom merom.

Takvih čarki bivalo je i ranije, ali su momci sa ranča samo sređivali svoje razmirice u gradu. Ovog puta, sređivanje stvari bilo je povereno najmljenom revolverašu Bilingsu.

Naravno, radnik iz pilane nije bio nikakav naročiti strelac, pa tako nije imao nikakvih šansi u obračunu s ozloglašanim revolverašem. Pao je pokošen, i zario lice u uličnu prašinu, ne uspevši čak da izvuče oružje iz futrole.

Ovog jutra je jahač u crnom odelu stigao treći put u grad.

Građani, koji su se zatekli na ulici, brzo su se povukli u svoje kuće i ukočena pogleda kroz prozor posmatrali šta će se dogoditi.

Ulica je bila ispražnjena u trenutku. U Fort Vebsteru više nije bilo čoveka koji nije poznavao revolveraša Bilingsa. Naravno, to je važno za stare stanovnike. Međutim, dvojica novodošlih ga nisu poznavali. Jedan od njih bio je Rik Kalagan!

Upravo je napustio Džordžijančevu kuću i video kako ljudi uplašeno beže na sve strane. Skrenuo je pogled prema severozapadu i tako primetio jahača koji je upravo skretao u glavnu ulicu.

Kalagan je mirno nastavio dalje.

Bilings nabra svoje tamne, čekinjaste obrve i oštro odmeri Kalagana.

— Hej!

Kalagan zastade. Upravo se nalazio dva koraka od stepenica, koje vode na trem saluna.

Revolveraš mu se približi na devet jardi.

— Da nisi možda ti došao u grad sa novim lekaresom? — upitao je to odsečnim glasom.

Kalagan potvrdi. Prekasno je uvideo grešku.

Lagano, ukočenih pokreta, revolveraš kliznu sleve strane konja.

Teksašanina obuze zla sumnja. Okrenuo se.

Revolveraš kao munja izlete ispred konja i uzviknu.

— Poteži, skitnico!

Mora da je to bio zvezdani trenutak Rika Kalagana. Sasvim sigurno! Inače, protiv čoveka kakav je bio ozloglašeni revolveraš Bilings, pod normalnim okolnostima, ne bi imao nikakvih šansi. Revolveraš nije do kraja ni izrekao izazov, a Teksašanin Kalagan se bacio u stranu. Njegov veliki revolver zagrmje.

Bilingsov metak ga je odmah pogodio kao nevidljiva posetnica i bacio unazad. Tresnuo je o trem.

Teksašanin je morao čvrsto da se uhvati za ivicu trema kako ne bi pao. Niz levu stranu glave tekla mu je krv.

Na osam jardi od njega stajao je u crno odeven revolveraš Robert Bilings nalik na statuu izrezbarenu od drveta. „Kolt” mu je još uvek bio u desnoj ruci. Posmatrao je svog protivnika iznenađeno, razgoraćenih očiju. Tako je stajao nekoliko sekundi, a onda odjednom klonuo na kolena, da

bi se samo sekundu kasnije srušio u uličnu prašinu.

Kalagan je zgranuto posmatrao. Posle prvog pitanja, koje mu je stranac postavio, znao je dobro s kim ima posla. S pravim revolverašem.

I sada, on leži u uličnoj prašini, ispruženih ruku i prazna pogleda uspravljenog prema nebu. Revolveraveš „kolt” je ležao tu odmah nekoliko koraka od nogu.

Kalagan je osetio da ga obuzima nesvestica. Bila mu je potrebna sva snaga volje da drži oči otvorene i ne sruši se.

Prvi koji je istrčao na ulicu, bio je Dok Holidej. U trku je bacio pogled na nepoznatog u prašini, a onda stao pred Kalagana.

— Gotovo je, Dok! — ječao je skitnica. — Pustite to, nemojte se više truditi oko mene. Nedavno ste me uzalud zakrpili.

— Tišina! — odbrusi Holidej i okrete Teksašaninovu glavu, kako bi mogao da osmotri ranu.

— Manite se toga, Dok, besmisleno je. Sada mogu da vam kažem: ja sam Kalagan.

— Zaveži, momče.

— Rik Kalagan iz Teksasa. Skitnica. Nekoliko puta bio u zatvoru zbog krađe. Nedavno sam jednog železničara ubio. Došao je na krov vagona, tamo gde sam ja pritajeno ležao. Udario sam ga nogom, a on je kliznuo dole i pao kraj pruge na kamen. Naravno, mrtav. Ja sam ubica! U Gambeti sam ubio još jednog čoveka i uk-

rao konja. Ostavite se toga, Dok. Ja ne vredim tolikog truda.

Holidej ga uhvati za rukav.

— Zavežite, Kalagane i održite se po svaku cenu na nogama. Vi ste bacili u prašinu jednog mračnog tipa, revolveraša. Pogledajte samo ljude. Gledaju vas zavidljivo kao viteza. Držite se pravo i ponosito, i dođite kod mene u ordinaciju. Ako samo klecnete kolonom, biće šamara.

— Šta rekoste? — Promuca skitnica zbunjeno.

— Šamara, rekao sam.

Tako su išli jedan uz drugog preko ulice.

Kalagan je uspeo, ali, kada su se vrata lekareve kuće zatvorila, pao je kao proštac.

Holidej ga prihvati i uvuče u ordinaciju. Očistio mu je ranu, stavio zavoj, a onda ga položio na sof.

U to je neko žustro kucao na vrata.

Devojka koja je tog jutra veoma rano došla zbog zubobolje, koju uopšte nije imala, dobila je posao kao služavka u doktorovoj kući. Ušla je u ordinaciju i rekla.

— Gradonačelnik je ovde, doktore.

— Neka uđe.

Longli uopšte nije ni sačekao da Holidej nešto odgovori devojci, nego je formalno uleteo u ordinaciju sasvim zaboravljajući na bolesno koleno.

— Dok, vaš prijatelj! Neshvatljivo! Sredio je Roberta Bilingsa!

Holidej oprala ruke, a onda izvadi cigaretu iz džepa i pripali je.

Gradonačelnik priđe sofi, na kojoj je ležao skitnica.

— Mister...

— Zove se Kalagan — objasnio je lekar. — Rik Kalagan iz Tek-sasa.

— Mister Kalagane, pa, to je, nemam reči da vam kažem! Prokletstvo, video sam crnog psa kako dolazi i ostao da stojim na prozoru kao okamenjen. Sve se odigralo munjevit.

Kalagan, koji se već bio osvestio, upita.

— Šta je taj čovek hteo?

— Bilings je jedan od najopasnijih revolveraša u celom kraju.

— Ali, šta je hteo od mene? Nikad ga ranije očima nisam video.

Longli je zbunjeno trljao bradu.

Holidej je odgovorio mesto njega.

— Odbegli šerif ga je verovatno poslao ovamo, Rik.

Teksašanim poskoči sa sofe, kao da ga je ujeo otrovni pauk.

— On? Ali...

Longli je tužno klimnuo glavom.

— Bojim se da je vaš prijatelj, lekar u pravu.

Kalagan je od cele ove rečenice, koju je gradonačelnik izgovorio, čuo jednu jedinu reč: prijatelj.

Usta mu se razvukoše sve do ušiju.

— Jeste li to rekli: „prijatelj”,

gradonačelnice? Zar on moj prijatelj?

— A zar nije? — upita Longli iznenađeno.

Teksašanin se ponovo zavalj na sof.

— Čujte, gradonačelnice, on me je, istina za vojku, dovukao ovamo u grad, smestio u pansion i evo sada položio na sof, ali, ne verujem da mu je baš mnogo stalo da osobu kakva sam ja naziva svojim prijateljem.

Longli upitno pogleda Holideja.

— Ne uzimajte za ozbiljno ono što Kalagan govori, gradonačelnice. Danas naročito priča besmisl.

— Da to nije možda zbog rane na glavi? Je li ozbiljno?

— Uopšte nije. Po meni, mogao bi odmah da ustane i ode preko u krčmu. U suštini, Bilings mu je samo malo odložio odlazak do šanka.

Teksašanin se uspravi, razvuče usta, iako je osećao bolove u grudima i u glavi.

— Neću u salun, idem u svoju sobu po šešir.

— I? — upita gradonačelnik brzo.

— Onda ću gledati da što pre odem odavde. Zar niste primetili da doktoru idem na nerve? Uostalom, to vi ne možete znati. Nerviram ga već danima!

— Ali... — Gradonačelnik zbunjeno počeo da se češe iza uha. — Meni je upravo sinula jedna veličanstvena ideja.

— Tako...

Longli se i dalje češao zbunjeno.

— Dakle, stvari stoje ovako! Nama je potreban novi šerif. A pitam ja vas ko bi za to mesto bio pogodniji od čoveka koji je uspeo da sredi revolveraša Bilingsa?

Riku Kalaganu se činilo da zbog rane na glavi ne čuje baš najbolje.

Da postane šerif? On, skitnica, razbojnik koji dvojicu, čak trojicu, ne, sa Bilingsom četvoricu ima na duši?!

Kalagan se nasmeja grohotom.

— Kako je taj posao plaćen, gradonačelnice? — upitao je više šale radi nego što ga je to interesovalo.

— Mek Kroft je dobijao 40 dolara. Grom i pakao! Grad će biti srećan što je video tom momku leđa. A osobi, kakva ste vi, sigurno će dati i 5 dolara više.

Kalagan proguta pljuvačku.

Četrdeset pet dolara mesečno! Pa, to je čitavo bogatstvo.

— Pedeset! — umeša se doktor. — Ako toliko ponudite Rik neće odbiti.

Kalagan je bio toliko zbunjen i ošamućen, da je osetio kako mu žile iskaču na slepoočnicama.

Gradonačelnik se složio.

— Ol, rajt, doktore. Uspeću to da proguram. U svakom slučaju, pogodnijeg čoveka za to mesto ne bih pronašao.

Izleteo je iz ordinacije nošen

krilima, a Kalagan tupo piljio u Džordžijanca.

— Čestitam! Dakle, ovaj put do Fort Vebstera nismo prevalili uludo.

— Kako to mislite? — mucao je Teksašanin. — Valjda ne verujete ozbiljno da mogu da prihvatim takav posao.

— Čujte Kalagane, hoću nešto da vam kažem. To što ste vi nekoliko puta pobrkali šta je čije vlasništvo, bilo je prilično glupo s vaše strane. To ste uostalom, iskijali, i može da vam služi kao pouka. Ako se ona stvar sa železničarom doista tako odigrala, kao što ste mi opisali, najbolje da je i zaboravite. Znam o kome se radi. To je grupa lupeža. Da vi niste bili brži i njega gurnuli sa vagona, živi ne biste sišli. To mi možete verovati na reč. Ono što je važno, jeste, da nikog svesno i namerno ne pošaljete u smrt, Rik. Samo to je značajno. Ovo je surova zemlja, u kojoj često biva opravdana izreka „ti ili ja“. Čovek ispred bara u Gambeti ne bi vas ostavio da šetate. A što se tiče onih tipova gore na visoravni, oni su čak počeli da vam kopaju raku. Bili ste brži, to je sve. A sada smo stigli i do Bilingsa. Prokletstvo! Verovatno je malopre bio vaš zvezdani trenutak, čoveče. Taj tip došao je u grad da nas dvojicu sredi. Smem se kladiti da je došao po nalogu Mek Krofta i Bila Novskog.

— Ali, vi ne mislite doista da

mogu prihvatiti posao koji mi je ponudio gradonačelnik? Ja nisam šerif. Dok, vi ste čovek koji ima vrednosti. Puška od čoveka u svakom pogledu. Ali, ja, da budeмо iskreni, ja sam nula. S tim sam načisto već tri decenije. Šerif, do đavola, mora da bude ispravan momak. Čovek s kičmom i poštenjem i svakako odličan strelac. Onaj pogodak malopre, to vama mogu da priznam, bio je čista slučajnost. Kunem vam se!

Holidej odmahnu glavom.

— Takav pogodak nikada nije slučajnost, Kalagane, budite sigurni. Ja to znam najbolje. Ko u takvom odlučujućem trenutku postigne pun pogodak, ne može učiniti to slučajno. Ili, ako vam se to više dopada, i dalje može tako isto dobro slučajno da pogađa.

Holidej je hteo da ohrabri skitnicu. Znao je vrlo dobro da se ubistvo železničara ne može smatrati nevažnim. Čak je izmislio priču da zna o kome se radi, samo da ga umiri. Na kraju krajeva, ovaj čovek je živ, ide stranputicom i isplati se vratiti ga na pravi put, stvoriti mu čvrsto tlo pod nogama.

Sada mu se pružila jedinstvena prilika.

Zbog toga ga je Džordžijanac ohrabrivao i podržavao, iako je u svoju nedavno stečenu sreću još uvek veoma sumnjao.

No, u ovom trenutku, bilo mu je veoma važno da Rik Kalagan

prihvati nov posao i postane drugi čovek.

— Vi ne biste bili prvi koga je zvezda izmenila, Rik Kalagane.

Teksašanin je gutao pljuvačku.

— Ali, ja sam konjokradica, doktore! U Gambeti sam iz zatvorenog korala ukrao konja.

— E, tog ridana sam ja lupio po sapima. Odjurio je u pravcu jugoistoka prema Gambeti. Možemo mirno prihvatiti da se životinja vratila svome gospodaru.

— Da, možemo prihvatiti. Prokletstvo, doktore! Moram preko u salun, jer mi je čašica pića sada neophodna. Rado bih vas pozvao, ali sam uočio da baš ne cenite moje manire.

— S manirima je u redu, Rik. Samo, moj vam je savet da sednete za kockarski sto i naručite piće, tek onda kad imate novac u džepu.

Jedva primetan osmeh zaigrao je na Teksašanincovim usnama.

Holidej uze novac iz džepa i dobaci Kalaganu.

— Vratite mi od prve plate.

— Hoćete da čekate pun mesec?

— Zašto ne? Stanujete preko puta, i nećete mi pobeći.

— Ko zna — reče skitnica zamišljeno.

— Ništa zato — odmahnu doktor rukom. — A sada, do viđenja! Treba da pregledam dosta ljudi. Čekaonica mi je puna...

Teksaška skitnica Rikard Kalagan je prihvatio šerifsku zvezdu u Fort Websteru, jednom od većih

gradova države Kolorado. Dani-ma još nije mogao da veruje u svoju sreću. Dođe, u svom zavičaju, u prostranom, peskovitom Teksasu, nikada mu to ne bi uspe-lo. A ovde, u brdovitom Koloradu, državi koja se smatrala naprednijom i civilizovanijom, tu su mu ponudili posao šerifa!

Nije bio sam, što je najvažnije.

Naprotiv, imao je prijatelja, pravog lekara, obrazovanog čoveka, koji se veoma lepo izražavao i svi pa i najbogatiji ljudi u gradu, pozdravljali su ga sa puno poštovanja. Osim toga, taj njegov prijatelj rukovao je revolverom mnogo bolje od bilo koga u Sjedinjenim Državama.

U redu, možda taj doktor Holmer i nije prijatelj u pravom smislu reči, ali, uvek može da ođe kod njega, a da ga ovaj ne izbací. Čak je bio spreman na razgovor, pa se Kalagan nije osećao usamljenim.

Svakako i gradonačelnik je bio tu, no, više se nije nalazio u cvetu mladosti. Ako jednom na njega ne bi smeo da računa, Longli je bio prosto previše star.

Opasan trenutak, od koga je Kalagan u sebi često strahovao, došao je pre nego što se i sam nadao.

Dogodilo se jednog sunčevog popodneva. Sa visokih planina duvao je svež prijatan povetarac glavnom ulicom.

U Fort Webster je opet došao usamljeni jahač. Stigao je iz pravca severozapada. Bio je ma-

log rasta, izbornog lica i bezubih vilica. Nosio je šešir okržanog oboda, kaubojsko odelo i „kolt“ kalibra 38.

Milko Jerovim je pripadao Barklijevoj momčadi. U grad ga je poslao Mek Kroft, kako bi saznao zašto se Bilings ne vraća tako dugo.

I rančer je primetio da mu nema telohranitelja. Kada je video u svom dvorištu Mek Krofta, kojeg je još uvek smatrao šerifom, upitao ga je gde je Bilings.

Šerif nije mogao mnogo da mu ispriča.

— Ja sam mu samo rekao da se u gradu nalazi momak koji ga traži.

— I?

— Odmah je uzjahao konja i otišao.

Rančer obrisa znoj sa čela.

— Koji je taj tip, mislim, onaj koji traži Bilingsa?

— Ne poznajem momka. Visok, oštrooki tip. Vešto i brzo barata revolverom. Prolazic sam ovuda, i pomislio da to ispričam Bilingsu, kako ga onaj dugonja ne bi mogao iznenaditi.

— Dobra ideja — promrsi Barkli podozrivo. — Možda je Bilings s tim tipom odmah odjahao dalje, ko zna?

— Zar vi to smatrate mogućim?

— Sa revolverašem nikada ne znaš na čemu si. Danas može da izgleda da će zauvek ostati ovde, a onda se pojavi nekadašnji prijatelj, vine se u sedlo i nestane. To je bar dobro poznato, šerife.

Pošto Mek Kroft nije mogao bez razloga da se danima zadrži na ranču, sutradan ujutro je poslao kauboja Jerovima u Fort Webster.

Rančer se nije bunio, jer je i sam bio veoma zainteresovan i zabrinut za revolveraša.

Mali kauboj se zaustavio pred salunom „Crna šuma“, kliznuo iz sedla i pogledao oprezno oko sebe.

U lokalu je u to vreme bio jedan jedini gost: novi šerif. Naslonio se na šank i slušao krčmarevu priču. Džozef Korn je pre izvesnog broja godina došao sa svojom mladom ženom iz daleke Evrope i s mukom se probijao kroz život. Bio je mudar čovek, pa mu je ubrzo uspelo da ovde u Koloradu otvori salun. Inače, Korn je bio prijatan čovek. Lokal je ukrašio brojnim lepim slikama u boji. Te slike je u kasnu noć sam slikao. Pored toga često je, ali u strogoj tajnosti, pisao stihove.

Čuvaru zakona je upravo pričao o svom dalekom zavičaju, o njegovim gustim šumama, kad Barklijev kauboj uđe u lokal.

Kalagan je bio dovoljno budan da po promenjenom izrazu krčmarevog lica zaključi da prispeli gost nije nipošto prijatelj.

Korn reče glasno.

— Vi možete i da se hranite kod nas, šerife. Ja sâm kuham. To sam uostalom i učio. Danas, na primer, imamo specijalitet kuće...

— Bogami, sa vrata sam još osetio prijatan miris...

Mali kauboj je smatrao da i on treba nešto da kaže. Tek sada mu je doprlo do svesli da krčmar čoveka za šankom oslovljava: „šerife“!

— Šta sad ovo znači? — rekao je jedva razumljivo. — Zar je Mek Kroft ovog tipa sebi navali na vrat? Ko li ga plaća i čime?

Rik Kalagan se okrete lagano.

— Je li to neko kašljao, krčmaru?

Krčmar zatvori vrata koja vode u kuhinju.

— Izgleda tako, šerife.

Jerovim je zbunjeno gledao u zvezdu na Teksašaninovima grudima.

— Da li vas je to Mek Kroft postavio?

Kalagan se nasmeja glasno.

— A, to si ti kašljao, malecki?

Kauboj pomodre od gneva.

— Šta vam pada na pamet, čoveče? Ne mislite valjda da zbog toga što vas je Frenk Mek Kroft postavio za svoga pomoćnika, možete tako da razgovarate sa nekim od Barklijevih ljudi. Samo oprezno, stranče, mi ovde imamo sopstvene metode kako da obezbedimo nečije poštovanje. Što pre to uvidite, to bolje po vas. Ko neko yreme hoće ovde da na miru diše, mora se ponašati pristojno. Je li jasno, mladiću?

— Moram da priznam, goniću krava, da za svoj patuljasti rast umeš čak veoma oštro da govoriti. No, da ne odugovlačimo, ja se zovem Kalagan. Rik Kalagan,

i ovde sam novi šerif. Ako od svoga prijatelja Mek Krofta treba da primaš još novca, valja da odjašeš na Barklijev ranč i potražiš bivšeg šerifa. Najverovatnije ćeš ga naći iza neke prevmute bačve ili sanduka. Što se tiče Fort Vebstera, odavde je uhvatio maglu. I još nešto: ko veruje da ubuduće može da se pravi važan na način na koji to čini Mek Kroft, taj će doživeti da mu ja polivam zube usijanim olovom.

Ukoliko možda tražiš onog bleđog revolveraša Bilingsa, mogu te obavestiti da je on postao još bleđi i leži preko u mrtvačnici. Večeras, kada se mrak bude spustio, grobar će ga zakopati u zemlju.

Mali kauboj je gotovo pozeleo.

— Šta... šta ste to rekli. Bilings?

Kalagan baci novčić na šank i uputi se prema vratima.

— Ispij svoje piće, kauboj, pa se onda gubi odavde!

Rekavši to, šerif s treskom zatvori vrata.

Jerovim je za njim gledao kroz prozor i video ga kako prelazi ulicu. Onda se naglo okrenuo prema krčmaru.

— Je li taj momak, možda, umobolan?

— Uopšte nije.

— Kako da to shvatim?

— Šta tu ima da se shvata, kauboj? Šerif ti je sve ispričao jasno.

— Čoveče, da nećete sada i vi da tvrdite, da je taj momak izba-

cio Bilingsa iz čizama?

— Jeste.

— Ali, to je sasvim isključeno! U životu nisam sreo tako dobrog strelca kakav je Bilings.

Krčmar je upravo prao čašu iz koje je šerif pio.

— Ima još dosta ljudi, koji znatno bolje pucaju. Na primer, Vajat Erp, Dok Holidej, Džek Farlen, Luk Šort, Masterson i mnogo drugih.

— Da niste vi možda videli sve te ljude na delu?

— Nije ni potrebno kauboju. Video sam Bilingsa. Mislim kako pada u dvoboju sa našim novim šerifom. To mi je sasvim dovoljno.

— Ali...

Potpuno zbunjen, mali kauboj se odjednom okrete i napusti krčmu. Ukočenim koracima prešao je ulicu i uputio se prema jednoj kući, čija je fasada bila uvučena. To je, u stvari, morao nekada biti ambar koji je kasnije pretvoren u mrtvačnicu. Pre nego što je otvorio iskrivljeno krilo vrata, kauboj je oprezno pogledao na sve strane. Svuda na tremovima kuća, stajali su ljudi i posmatrali ga. Kauboj otpijunu, a onda gurnu vrata i uđe u mračnu prostoriju. U prvom trenutku ništa nije video, zaslepljen svetlošću sunca. Kada su mu se oči navikle na polumrak sobe, opazio je u sredini staru drvenu klupu, a na njoj jedno telo. Između dasaka probijala je dnevna svetlost, bacajući svetle pruge preko mrtvaca.

Kauboj pođe dva, tri koraka napred i zagleda se preko u mrtvo lice revolveraša Bilingsa.

— Gospode, to je doista on! — rekao je muklo.

Doista, tu je ležao on, miran i krajnje bezopasan. Čovek pred kojim je drhtala cela pokrajina. Još uvek mu je oko bedara bio pričvršćen opasač sa dva revolvera.

Jerovim se gotovo nije usudio da diše. Pošto se malo pirbrao, ispružio je ruku i izvukao mrtvacu revolver iz opasača. Lagano je rotirao doboš i ustanovio da medostaje jedan metak.

Kauboj oseti kako ga neka nevidljiva ruka davi. Brzo je zadenuo oružje u pojas, pa izašao napolje. Kao u snu hodao je preko ulice, odvezao konja sa prečke i oborene glave napustio grad.

U dvorište ranča stigao je tek popodne.

Mek Kroft je rančeru ispričao priču, kako je saznao, da se u ovom kraju mota neka banda razbojnika, pa će zbog toga morati nekoliko dana da oстане na imanju. Bivši šerif stajao je baš kraj korala, kada je kauboj ušao u dvorište. Mek Kroft je odmah hteo da pritrči, ali je primetio rančera kako daje znak kauboju da pride verandi.

— Hej, Jerovime, brzo si se vratio. Jesi li govorio sa Billing-som?

Gonič krava ukočenim pokretima kliznu iz sedla.

— S njim niko više ne može da razgovara, jer, on više ne čuje.

Kas Barkli ljutito nabra obrve.

— Šta to treba da znači? Da nije pijan?

— Kamo sreće.

Rančer u jednom skoku prelete ogradu verande i pride malom kauboju.

— Čoveče, otvaraj konačno usta. Šta je sa Bilingsom?

— On je mrtav — uzvratu Jerovim.

U prostranom dvorištu zavlada duboka tišina. Sedam osoba, koje su se zatekle u blizini, čule su svaku reč. Čuli su i Mek Kroft i Novski.

— Mrtav? — jedva prevali rančer preko usana. — Jesi li to rekao, mrtav, čoveče?

— Da, ustreljen. Leži u mrtvačnici, Fort Vebstera u glavnoj ulici.

— Ustreljen? Pa, to je nemoguće! — vikao je Barkli van sebe od besa. — Kome li je to moglo da uspe da Bilingsa izbac iz čizama?

— Novom šerifu u Fort Vebsteru — procedi kauboj ispod oka, i odmeri Mek Krofta.

Rančer okrete glavu i takođe pogleda prema koralu. Međutim, Mek Kroft se kažiprstom kuenu po čelu, pokazujući na taj način nedvosmisleno da kauboj ne zna šta govori.

To je rančera do te mere razgnevilo, da je dokopao kauboja za prsluk i naglo ga privukao sebi.

— Slušaj, žgoljavi, sabiću ti sve zube, ako samo pokušaš da vučeš za nos Kasa Barklija. Šerif Fort Vebstera stoji tamo kraj koralu.

Kauboj ponovo pogleda Mek Krofta.

— Mislite na onoga tamo, koji je pobegao iz grada!

Preko rančerskog dvorišta prozvižda metak. Jerovim kriknu i uhvati se za mišicu.

— Istina je sve što sam rekao, gazda! — mucao je ranjeni kauboj. — Video sam Bilingsa svojim očima, evo njegovog „kolta”. — Umornim pokretom izvukao je revolver iz opasača, a onda posrćući krenuo prema spavaonici.

Mek Kroft ljutito pride rančeru.

— Jeste li čuli, Barkli, šta je ovaj lupež rekao? To povlači kaznu bez odlaganja. Neka se u pokrajini niko ne usudi da vređa Frenka Mek Krofta.

Rančer se isprsi. Oči su mu sevale.

— Slušajte, Mek Kroft. Ma šta se dogodilo, vi nemate prava da pucate na moje ljude kao na kojote.

Herkulski građen Mek Kroft ljutito preseče rančera.

— Budite oprezni, Barkli! Ne dozvoljavam da se sa mnom ico šali, vi to dobro znate. Osim toga, u gradu se okupilo nekoliko momaka sa namerom da likvidiraju Bilingsa. To sam vam već pomenuo. Očigledno su ga likvidirali. Pored onih u gradu, došli

su još neki koji su nastavili pravo prema vašem imanju, tako sam bar našao. Trebalo bi da se zamislite nad tim. Uostalom, postoji jedno jedino rešenje, mislim za vas. Pokupite svoju momčad i odjašite u grad da osvetite Bilingsa. To će verovatno, uplašiti i one ostale, koji su hteli da ga potraže ovde na ranču. Možda bi bilo najbolje da odmah pošaljete dvojicu najopasnijih. Jedan je razbojnik odeven kao kicoš s Istoka. Ima oštre oči i brz „kolt“. Drugi je teksaška skitnica. Kicoš se predstavio kao zubni lekar, ili tako nešto. Stanuje u kući između gradonačelnikove i bogatog trgovca gotovim odelom. Hoću da kažem tačno preko puta gradske večnice.

Barkli zamišljeno nabra čelo.

— A vi, Mek Kroft; šta ćete vi u međuvremenu činiti?

— Ja ću činiti svoju dužnost, rančeru. Prvo ću odjahati na Frendlerovu farmu da vidim da li je tamo sve u redu, pa ću se preko Kotmenovog ranča vratiti u grad.

Barkli klimnu glavom, a onda snažno zaškrguta zubima.

— Džime, pozovi Barkera, Džefrija, Nortona, Kida Bleka i Džerija Goldvotera! Neka Pet osedla moga konja. Krećemo za nekoliko minuta.

Mek Kroftu oko usana zaigra jedva primetan osmeh. Prišao je Novskom, koji je stajao naslonjen na zid šupe iza korala.

— Napred, Bile, odlazimo.

— Kuda?

— Svejedno. Važno je da odemo odavde. Onaj pakleni doktor je ustrelio Bilingsa.

— Šta?

— Da, tako je. Konačno, možda je to učinio i Teksašanin. Onaj gonič krava, koga sam malopre kaznio za vređanje, obavestio je rančera šta se odigralo.

— Vi ste pucali?

— Da, zar je trebalo da pustim lupeža da i dalje priča?

— Nipošto. Dobro ste postupili. Za nekoliko minuta njih dvojica su osedlali konje i napustili ranč još pre Kasa Barklija i njegove petorice kauboja.

VIII

U grad su stigli predveče.

Kod Doka u hodniku su još uvek sedeli pacijenti na dugim klupama, na brzinu istesanim. Klupe su bile duž oba zida s kraja na kraj hodnika.

Longli je stajao iza zavese na prozoru i radovao se što mu bolovi na nozi divno popuštaju.

Novi šerif Rik Kalagan se nalazio u svojoj kancelariji i kroz sporedna vrata, preko hodnika, posmatrao udaljene Kolorado planine i njihove tamne vrhove. Isto kao i Džordžijanac, podozrevao je da njegova sreća neće moći da potraje dugo. S jednim je bio načisto: zvezdu dobrovoljno više neće davati. Ako treba, i umreće, ali, zvezdu neće dati. Činiće ono

što mu je Dok rekao: postaće drugi čovek, bolji čovek!

Džon Gomerin, kovač, upravo je završio potkivanje konja i podigao glavu kada u daljini začu topot kopita.

— Kas Barkli! — ote mu se uzvič.

Stari sedobradi trgovac, koji je stajao uz njega, iznenađeno se trže.

— Hej, zvuči mi nekako mračno. Da nisu razbojnici?

— Ne, nego momčad sa jednog ranča.

— Prokletstvo, a ja sam ih smatrao razbojnicima!

— Kauboji će se sigurno i ponašati kao razbojnici, jer je Kalagan ubio rančarovog telohranitelja.

— Kalagan?

— To je novi šerif.

— Zar Mek Kroft više nije u gradu?

— On je poražen od Kalagana i Doka.

— Doka?

— Doktora Holmera, koji je prekoputa gradske većnice otvorio ordinaciju. Moja žena je već bila kod njega. Puška od čoveka. I ja imam nekoliko „zardalih” zuba.

Trgovac se instinktivno uhvati za usta, ili, bolje rečeno za mesto, gde su mu tri zuba već godinama zadavala nevolje.

— Kažete da je puška od zubar? Hm, možda bih i ja trebalo da odem do njega.

— Svakako to učinite, ukoliko već nije prekasno.

— Kako to mislite?

— Eno, pogledajte i sami.

Šerif je izašao iz kancelarije, čuo je topot konja i hteo da vidi šta se dešava. Zastao je nasred ulice.

Dole, desno, Dok Holidej, takođe privučen topotom, izašao je na trem svoje kuće i naslonio se na jedan od stubova. Cigaretu mu se nalazila u desnom kraju usana, a ruke je prekrstio na grudi.

— To je on, doktor — došapnu kovač trgovcu. Ovaj se nesvesno još jednom uhvati za usta.

U međuvremenu su se Kas Barkli i njegovi ljudi približili jašući u širokom frontu.

Pet koraka ispred šerifa, rančer podiže ruku i zaustavi konja.

— Ko si ti? — gotovo se brecnu na Kalagana.

Ovaj je stajao raskoračen i miran kao kamena gromada, ruku spuštenih na bedra.

— To sam upravo ja tebe hteo da pitam.

Između Barklijevih očiju usekla se duboka bora.

— Slušaj momče dobro. šta ću ti sada reći: ja sam Kas Barkli, a ovo ovde su petorica mojih kauboj. Tražim dvojicu razbojnika, koji su ustrelili mog prijatelja Bilingsa.

Kalagan, koji se nipošto nije dobro osećao u sopstvenoj koži, tek tada primeti da se Dok pojavio na tremu. Sada je već bio sigurnije zaštićen.

— Razbojnici? Do pre nekoliko minuta u gradu nije bio nijedan razbojnik, a što se revolveraša Bilingsa tiče, ja sam ga isterao iz čizama, jer je sa prilično mračnim namerama došao u Fort Webster.

— Ti? — procedi rančer kroz zube.

— Ja, lično. Nadam se da si dovoljno razuman da uvidiš da šerif ne može tek tako dozvoliti da ga ustrele s leđa.

— Šerif... s leđa...

— Tako je, Barkli. Moje je ime Kalagan i ja sam šerif ovog lepog grada. Nadam se da ćeš se navići na to. Tvoj prijatelj Bilings je stajao tačno tamo gde ti stojiš, i hteo da mi puca u leđa. Interesuje li te još nešto, Barkli?

Bogati rančer je gotovo poplazio od gneva. Hitro je izmenjao poglede s jednim od svojih kaubojja, dežmekastim, snažnim i podmuklim momkom, po imenu Džon Barker, a onda je povikao iz sveg glasa.

— Ti, šerif? Čoveče, ko to tebi daje zvezdu?

— Ja i članovi gradskog saveća — oglasio se gradonačelnik sa vrata svoje kuće.

— O, matori ćopavko je takođe ovde! — zaključio Džon Barker.

Kalagan spusti ruke na bedra i opomenu drskog kaubojja.

— Samo još jednu uvredljivu reč na račun gradonačelnika, goniču, i provešćeš nekoliko sati bez svesti iza rešetaka!

Barker ljutito zabaci glavu. Obratio se svom gazdi.

— Kase, dozvoli da ovog momka izbušim olovom.

Rančer Barkli je bio prilično samouveren i siguran u ishod ovog sukoba.

— Samo trenutak. Hoću da ti psi budu ovde zajedno. Gde je onaj drugi razbojnik, Kalagane?

Novi posao kao da je Teksašninu ulio izuzetnu hrabrost.

— Malopre sam ti objasnio, ali, ti si očigledno gluplji nego što sam pretpostavio. Ako baš po svaku cenu želiš da nađeš razbojnice u ovom gradu, onda ih potraži među svojim momcima.

Rančerove ruke i ruke Džona Barkera kliznuše prema revolverima. Uspeli su da izvuku oružje brže od Kalagana. Uprkos tome, „koltovi” su im bili izbijeni iz ruku pre nego što su mogli da pucaju, odjeknula su dva metka i „koltovi” rančera i kaubojja našli su se na zemlji.

Svi su kao po komandi okrenuli glavu.

Preko, na tremu, stajao je visok, naočit čovek, oštarih crta i ledenoplavih očiju. Nosio je crni šešir i sivo pamučno odelo. U obema rukama držao je ispružene, na gotovs, teške revolvere kalibra 45, sa nikolvanim cevima i drškama ukrašenim slonovačom.

Kas Barkli je od straha zinuo.

— Nebesa, ko je sada to?

Odgovorio je Kalagan, držeći takođe uperen revolver u ruci.

— To je naš novi lekar. Vero-

vatno vam je odbegli Mek Kroft govorio o njemu. Najvažnije za vas jeste da znate, da doktor na smrt mrzi da neko potegne revolver bez poziva. U tome se veoma dobro slažemo.

Naočigled svih prisutnih na ulici, sa Kasom Barklijem se dogodilo nešto čudno. Odjednom se strašno izmenio. Prvo je bio crvenomodar u licu, a onda je stegao pesnice kao da hoće da vikne, a odmah iza toga posiveo kao pepeo i uhvati se rukom za srce. Sasvim lagano kliznuo je iz sedla i pao u uličnu prašinu.

Niko nije ni trepnuo.

Kauboju Barker počeo da viče.

— Doktor ga je ubio! Na to su se dvojica od rančerevih ljudi mašili za oružje. Džordžijanac otkoči „koltove“ i opomenu ih.

— Ostavite pucaljke, gde su. Ja ga nisam ustrelio. On ima srčani napad.

— Laž! — vikao je Barker iz sveg glasa. — Napred, momci, ustrelite ubicu!

— Ko samo trepne od vas gotov je.

Barker je posmatrao ukočeno, opasno, preteće lice novog lekara. Podišla ga je jeza.

— Pustite me da sjašim doktore, hoću da pogledam gazdu!

— Sjaši, ali samo ti!

Barker kliznu iz sedla, ali je i dalje netremice posmatrao Džordžijanca pravo u oči.

— Hajde, kauboju, pogledaj brzo! — naredi mu Holidej.

Barker se lagano saže nad gaz-

du i počeo da ga opipava. Nije žurio. Kada je najzad podigao pogled prema ostalima, iz njega je izbijala mržnja.

— Šta se dogodilo? — upita jedan od momaka.

— On je u pravu. Rančer nije pogođen metkom, a ipak je mrtav.

Na glavnoj ulici vladala je pritiskujuća tišina. Džordžijanac opomenu rančerove ljude.

— Da li je mrtav ili ne, to tek treba da utvrdim. A vi, ljudi, pazite šta radite! Ruke što dalje od „koltova“.

Momci su, oklevajući vratili oružje u futrole. Svojim tipičnim gipkim hodom, Džordžijanac siđe s trema i stupi na ulicu.

Prišao je rančeru, nagnuo se nad njega, ali tako da ispod oboda može da motri na prisutne.

Džon Barker se nalazio dve jarde ispred njega.

Kauboju Kidu Bleku se učinilo da je kucnuo njegov čas. Potegao je oružje i otkočio ga.

Gotovo sa zemlje, s mesta gde je Holidej čučao, kraj rančera blesnu. Kid Blek se prevrnu iz sedla.

Novi lekar ustade i hladno objasnio.

— Ja sam vas opomenuo.

Vratio je oružje u futrolu i ponovo se nagnuo nad rančera. Pregledao ga je pažljivo, bez žurbe. Kada se konačno uspravio, saopštio je kaubojima.

— Vaš gazda nije mrtav.

Dok Holidej je sada prišao i

Bleku, kojeg je izbacio iz sedla.

— Ni on nije mrtav, obratio se Barkeru. Donesi ga preko kod mene, a ja ću ga previti.

— A šta je sa našim gazdom?

— procedi Barker nesigurno.

— Verovatno ima srčani napad?

— Srčani napad?

— Da, siguran sam da ga je dosada imao više puta.

Barker pogleda ostale kauboje. Javio se Čarli Norton.

— To je tačno, ja sam bio prisutan i to dva puta. U Flegstafu se jednom u dvorištu jednog trgovca konjima jednostavno preturio iz sedla, a drugi put na ranču u njegovoj sobi i to onda kada je saznao da je izgubio hiljadu dolara prilikom prodaje goveda.

Rančer Kas Barkli je u ordinaciji ponovo došao svesti. Zbunjeno je osmotrio oko sebe. Ugledao je lice Doka Holideja i namrgođena lica svojih ljudi.

— Šta se dogodilo?

Barker mu objasni.

Rančer se oprezno uspravi i zbunjeno pogleda Džordžijanca.

— Srčani napad?

Holidej je stajao kraj prozora. Upravo ga je otvarao.

— Da, trebalo bi da budete znatno mirniji, rančeru.

Barkli skoči na noge.

— Šta sam vam dužan?

— Jedan dolar!

Rančer se maši za džep i baci novac na pod.

— Stoj!

Barkli, koji je već krenuo prema vratima, zastade i upita preko ramena.

— Šta još hoćete?

Kockar ga oštro odmeri, pa mu gotovo šapatom naredi.

— Ako vi imate manire, Barkli, to je vaša stvar, međutim, kod mene po podu nećete ništa bacati. Podignite taj dolar!

Bogati rančer se lagano vrati i stade na pola koraka ispred Holideja. Grudi su mu se nadimale, hteo je da vikne, ali je iznenada osetio na grudima jak pritisak. To mu je lekar naslonio cev revolve-ra na grudi.

— Podignite taj dolar, mister.

Barkli se lagano saže i podiže novac, Holidej ga uze i stavi u džep.

— Još nešto, Barkli, previo sam i ovog čoveka, a to staje takođe dolar.

Sada je tek rančer primetio da Kid Blek ima zavoj na glavi.

— Šta se to dogodilo, ko je pucao na tebe?

— Ja! — javi se Holidej mirno.

— Metak ga je samo okrznuo. Sada dajte i taj drugi dolar.

Kauboju Blek se maši za pojas i pruži kockaru novac.

— U redu je. Sada možete da se gubite.

Svi su napustili ordinaciju.

Napolju ih je čekao Džefri sa konjima.

Šest ljudi s ranča vinulo se na konje i odjahalo. Naravno, nisu više jahali u širokom frontu jedan uz drugog, gordo i drsko, kao

što su došli, nego jedan za drugim, namršteni i oborenih glava.

IX

Barkliju je bio pun nos novog šerifa i novog lekara.

— Tačno kada bih morao da umrem od bola — govorio je Barker dok su se vraćali na ranč — neću dozvoliti onom bahatom psu da mi dotakne zub.

— Pazi da se stvari ne razvijaju drugačije, pa umesto da ti čupa zub, izbiје ga metkom — opomenu ga Norton.

Za vreme ovog razgovora, ranjeni kauboj Blek je sedeo u sedlu i čutao. Bilo mu je svega preko glave. Novi doktor u gradu mu je saterao strah u kosti.

Najčutljiviji najmirniji za vreme ovog puta bio je sam rančer. Odavno je znao da nije zdrav. Uostalom, srčani napad je imao ne samo ta dva puta, kako je to njegov kauboj pričao. Dešavalo se mnogo češće. Srećom, to izuzev njegove sestre, koja je bila uz njega, niko nije ni primetio.

Dakle, ima slabo srce!

Sama ova pomisao toliko je uplašila i opsednula rančera da je gotovo zaboravio na svoj gnev prema doktoru Holmeru.

Uprkos tome, ni Teksašaninove ni Džordžijančeve zvezde nisu stajale baš u povoljnom položaju. Frenk Mek Kroft nije mirovao. Kada je sledećeg dana na jednom

malom ranču saznao šta se odigralo u gradu, ljutito je udario pešnicom o sto, tako da su čaše počele da poigravaju.

Siromašni rančer i njegova žena uplašeno su ga posmatrali. Nisu baš bili oduševljeni činjenicom što se šerif iznenada pojavio kod njih i ispričao im priču o tobožnjim razbojnicima, istu onu koju i na Barklijevom ranču. Odmah je poslao tri kauboja da pretražuju okolinu i uopšte, ponašao se kao naredbodavac.

Strah ljudi na ovom malom ranču, od surovog čuvara zakona, koji ih je godinama maltretirao, bio je još uvek veliki. Nisu se usudili da mu protivureče, nego su čutke izvršavali naređenja.

Mek Kroft je sedeo uz Novskog kojeg su poslednji događaji učinili veoma zamišljenim i govorio tako da svi mogu da čuju.

— To su razbojnici. Povelili su sobom najmanje tucе ljudi i rasporedili ih svuda. Grad je postavljen na glavu, a da niko tačno ne zna šta se dešava. Samo znam ja, Frenklin Mek Kroft, šerif. Ja ću biti taj koji će osloboditi grad od šljama. Uostalom, to je moja dužnost.

Novski nabra čelo. Bio je suviše ograničen da shvati šerifovu igru.

— Ja vas više ne razumem, šerife. Prvo su bila u pitanju samo dva čoveka, njih sam video svojim očima, onda ste pominjali četvoricu, juče su se već pominjala šestorica ili sedmorica. Odakle

sada iznenada znate da je u pitanju tuce?

Mek Kroft ga ljutito preseče pogledom.

— Vi ste idiot, Novski, a osim toga suviše pitate. Nemam sada vremena da vam objašnjavam stvari, jer treba da razmislim o načinu kako da grad oslobodim tih razbojnika. Najgore je to što je Longli potpuno poludeo.

— Kako to? — oglassi se konačno i vlasnik malog ranča.

— Kako? Slušajte — gotovo se brecnu Mek Kroft na njega. — Zar niste čuli šta vam je vaš kauboj saopštio? Longli sve ovo aminuje. Ne pada mu na pamet da momke istera iz grada, ili da ih strpa iza brave. Kažem vam da je taj starac nesposoban za mesto gradonačelnika, u tome je stvar.

— Ali, u pitanju su samo dva čoveka — uporno je ponavljao Novski.

— Šta to trabunjate? Kakva dvojica! — vikao je sada odbegli šerif. Zar ste tvrdi na ušima. Kauboj nam je ispričao da je Barklijeva momčad zaustavljena u glavnoj ulici i to mecima. Zar vam to ništa ne govori? Mislite li ozbiljno da dva momka mogu da zaustave grupu jahača i to Barklijevih kauboj. Nikada! Koliko ja rančera poznajem, krenuo je u grad bar sa deseticom svojih ljudi. Deseticom oštih, neumoljivih goniča! Onaj ko hoće da ih zaustavi mora da ima veći broj još opasnijih ljudi. Prema tome, kao što sam kazao, to je banda

koja broji sigurno više od deset članova. Mora da su isto toliko dobri revolveraši, kao i novi doktor! Bezočni, desperadosi, razbojnici koje bi trebalo obesiti!

Govoreći žučno, Mek Kroft je ustao i uzbuđeno mahao rukama.

Niko mu nije odgovorio. Pošto se malo smirio, izvukao je cigaretu iz džepa i kresnu palidrvce.

— Vi ćete uvideti da sam u pravu. Sada je najvažnije da budemo jedinstveni. Zakon ne sme da umre.

Žena siromašnog rančera iznenada upita nešto što je nekadašnjeg šerifa iz Fort Vebstera dovelo u veliku nepriliku.

— Zbog čega ste vi, u stvari, pobjegli iz grada, šerife?

— Pobjegao? — Mek Kroft nabra obrve. — Čemu to glupo pitanje? Ja nikam pobjegao iz grada, nego odjahao, jer neću da budem sluga i ne želim kao povodljivi gradonačelnik da živim pod nedoličnim uslovima. Neću da paktiram s razbojnicima.

Rekavši to, izašao je napolje.

Rančer i njegova žena su ćutali, ne znajući šta se zapravo dešava.

Bil Novski, koji je odjahao iz grada zajedno sa Mek Kroftom, bio je prilično neraspoložen. Kada je krenuo, učinio je to u uverenju da je šerif još uvek veoma moćan. Međutim, stvari su se razvijale neočekivano. Zbog toga je ljutito procedio kroz zube.

— Neka đavo nosi celu tu gužvu.

I on je izašao. Kada je ušao u mračnu štalu, gde se u jednom od boksova nalazio njegov konj, neko ga iznenada dokopa s leđa, okrete i baci na pod snažnim udarcem pesnice. Bio je to nekadašnji šerif iz Fort Vebstera.

Ošamućen, Novski je trljao bradu. Onda je lagano ustao i pogledao svoga napadača, uveren da su njegove ranije sumnje potvrđene: ovaj Frenklin Mek Kroft je umobolan. Nije stigao duže da razmišlja o tome, jer mu šerif priđe, uhvati za grudi i podiže.

— Treba da ti nešto kažem, Novski! Ako se još jednom samo dogodi da u prisustvu drugih ljudi, koji su nam možda potrebni za našu borbu, budeš postavljao tako glupa pitanja, razbiću ti glavu. Čoveče, nemoj me gledati kao da sam utvara. Odjahao sam iz grada, zato što je onaj hladnokcki krpač kostiju došao u Fort Webster sa svojim kompanjonom, da mene likvidira. To je sušta istina. Neko ga je najmio. Mislim tog prokletog zubara, no, kunem se ja ću mu svaki zub ponaosob golim rukama iščupati.

Novski je zbunjeno i pomalo uplašeno gledao snažnog šerifa, pomodrelog od gneva.

— Kunem ti se, Novski, da ću tu dvojicu momaka raskomadati, kazniti, kao nijednog lupeža do sada. No, potreban mi je partner.

— Partner? — ponovi Novski glupo.

— Da, jer će borba biti ogor-

čena. Taj partner treba ti da budeš.

Mek Kroft je ove reči tako naglasio, kao da predstavlja posebnu čast biti njegov partner u ovoj borbi.

— Nas dvojica, Novski, mi ćemo ponovo osvojiti grad. Ja ću opet sedeti u šerifskoj kancelariji, a ti, Bile Novski, ti ćeš biti novi gradonačelnik, čim budemo oterali nesposobnog Longlija.

Posle toga, Mek Kroft je počeo da svom novom partneru izlaže plan koji je skovao.

— Borba mora da se vodi tako, da sve vodi cilju. Moramo da počnemo od vrha, s glave. Prvo treba da bude likvidiran novi doktor. Očigledno je da je neizvodljivo likvidirati ga usred bela dana. No, srećom, postoje ljudi, koje ćemo pridobiti za sebe tajno, da ga likvidiraju noću, s leđa. To će uostalom biti baš tvoj zadatak.

— Zar moj? — uplašeno promuća Novski.

— Da, ti preuzmi to, dok ću se ja brinuti o svemu ostalom.

— Nemojte verovati da ću ja pristati na to da se došunjam u grad i napadnem tog čoveka. Nisam još sit života.

Pljas! Mek Kroft je svom novom partneru zalepio žestok šamar.

Dogodilo se nešto ludo, sasvim neočekivano. Novski se okrenuo, kao pod udarcem šake, a onda mu se iznenada u ruci stvorio „kolt”.

Mračnom štalom se zaori škljocanje oružja.

— Stojte mirno, šerife. Ja ću vas ustreliti ako samo prstom maknete. Vi me možete smatrati malom poganom skitnicom, kao što uostalom smatrate svakoga ko nije bio oficir u ratu. No, što se mene tiče, silno ste se prevarili. Opasniji sam nego što slutite. Udariti čoveka, tući, to je dosta poslednje. Ja bih vas sada, na primer, mogao ustreliti kao običnog psa, što vi uostalom i jeste.

Šerif Mek Kroft munjevito podiže nogu i vrhom čizme izbi partneru „kolt“ iz ruke. Odmah zatim ga je žestoko udario pesnicom u glavu.

Čovek, koji je za sebe tvrdio da je prilično opasan, zanese se, i gotovo pade. Izvukao je najžešće batine u životu. Kada je već pretučen ležao na zemlji, na domaku desne ruke nalazio mu se veliki komad drveta. Poslednjim ostacima snage ustao je na noge, zamahnuo drvetom i pogodio svoga protivnika u glavu.

Mek Kroft je stajao grogi ali, nije pao, što Bilu Novskom nije išlo u glavu. Na licu nekadašnjeg šerifa zaigra osmeh. Novski ispusti drvo iz ruke. I dalje je iznenađeno piljio u Mek Krofta, koji se stresao od smeha. To je bila neka vrsta zaraznog smeha, tako da je i Novski, pretučen, počeo i sam da se smeje.

Džinovski Mek Kroft mu spusti desnu ruku na rame, tako da je

ovaj pod teretom gotovo klonuo na kolena.

— Ol rajt, Novski, to je bilo odlično. Nisi ti makar ko, slabić. Jasno mi je sada da si pravi partner. U redu, Bile, dopadaš mi se. Naravno, nisam lud da te šaljem u pakao. Naći ćemo nekog drugog momka za taj posao. Hoću da kažem, ti ćeš da ga potražiš i staviti mu u zadatak da likvidira onog razbojničkog lekara...

Strah od Mek Krofta bio je tako veliki, da se Novski, odmah složio. Vinuo se u sedlo govoreći.

— Poznajem dosta momaka u pokrajini, šerife. Jedan od njih će da zagriže.

Mek Kroft spusti svoju snažnu šaku na Bilovu čizmu i razvuče usta.

— Zar ne, Bile, ti si razuman momak, i nećeš doći na pomisao da se izvučeš? Ako to pak učiniš, imaćeš mene za petama. Koliko da ne zaboraviš, ja sam svakog lupeža, koga sam hteo da tražim i našao.

X

Kada se večer spustilo, Bil Novski je odjahao na severni kraj grada i zakucao na vrata male siromašne kuće, koja se nalazila iza zapuštenog vrta.

Otvorila mu je pogrbljena starica.

— Bile!

— Ja sam! Je li Džek kod kuće?

— Nije.

— Onda ću ga sačekati.

Gotovo grubo je odgurnuo stariću u stranu i ušao u hodnik.

Džek Česterton, je bio momak od devetnaest godina, danguba kao i Novski. Neko vreme radio je na ranču kao štalski sluga, a onda kao pomoćnik u pošti. Odatle je izbačen, jer je otvarao i čitao tuđa pisma. Od tada se povlačio po okolini, spavao bilo gde, ponekad navraćao kući, uzimao majci poslednji komad hleba, a odlazio u salune, ne bi li ga neko častio pićem.

Danas, baš nije imao mnogo sreće da od nekog izvuče čašu pića, ili da jeftinim trikom za kockarskim stolom zaradi koji novčić. Novi šerif je savesno obilazio grad i lokale, što se Džeku Čestertonu nimalo nije dopalo. Brzo se vratio kući.

Kada je ugledao posetioca, zastao je na vratima i široko se nasmejao.

— Neka me đavo nosi, ako ovo nije Bil Novski!

— Hele, Džek!

— Čoveče, gde se to smucaš? Zašto si uopšte hvatao maglu? Uveren sam da se ni novi doktor, a ni šerif ne interesuju više za tebe. Ti si ionako za njih bio samo sitna riba.

— Imam jedan posao za tebe — počeo je Novski.

Starica se umešala.

— Moj sin nema nikakve poslove sa revolverašima.

— Drži se po strani, majko —

preseče je Džek. — Ovo ovde su muški poslovi koji te se ne tiču.

Žena napusti sobu. Samo što su se vrata za njom zatvorila, a Novski pruži mladiću novčić.

— Ovo bi mogao da zaradiš, Džek.

Mladi Česterton je pohlepo gledao novac.

— Kako?

— Ti vešto barataš nožem — počeo je Novski oprezno.

— Nemoj tako zaobilazno. O čemu se radi?

— Ja sam te u svoje vreme gledao kako bacaš nož i divio ti se. Pomislio sam još onda: kakav vraški momak! Konačno, svako ne može da bude veličanstveni strelac revolverom, to je veština! O nožu da i ne govorimo.

— Govori u čemu je konačno stvar! — upitao je Džek. — Šta hoćeš od mene?

— Ovaj novac ovde, to je predujam, Džek. Dobićeš još četrdeset dolara.

Ponudjenih četrdeset dolara su za mladića, kakav je bio Džek Česterton, predstavljali čitavo bogatstvo. Za tu sumu bio bi spreman da učini bilo šta.

Kada je čuo šta se od njega traži, trgao se.

— Doktora? Čoveče, pa ti mora da si poludeo! Ne misliš valjda ozbiljno da ću nasrnuti na tog momka. Uostalom, video sam kako je sredio Mek Krofta. Bio sam na ulici, kada je revolverom zastavio Barklija i njegove momke.

— Revolverima da — huškao je i dalje Novski. — Naravno, revolverima. Ti, međutim, ne treba na njega da nasrneš revolverima.

— Bez obzira — odbijao je mladić uplašeno. — Da mi ponudiš i šezdeset dolara, s tim momkom se ne bih hteo igrati. Siguran sam da ne bih uspeo ni da izvučem nož do pola, a već bi me napunio bar sa tri metka. Da si ga video u sukobu sa Barklijem i njegovim ljudima, sve bi ti bilo jasno.

— Kakve ti to besmislice tra-bunjaš? — negodovao je Novski. — Ko uopšte kaže da treba da ga napadneš usred belog dana?

— Neko kada? Misliš noću? Lik Havelok mi je rekao da taj čovek ima sokolovo oko i to je istina. Uveren sam da bih ležao mrtav na zemlji, pre nego što bih izvadio nož. Ne, Bile, moraćeš da potražiš nekog drugog, to nije posao za mene.

Novski razvuče lice.

— Džek, uvek ti je bila mana to što nisi umeo da saslušáš sagovornika. Uopšte nije potrebno da toga čoveka napadaš na ulici.

— A gde onda? Možda u njegovoj kući?

— Da, baš tamo, i to zbog toga, jer je najjednostavnije na svetu.

— Ako je tako jednostavno, zašto ti to ne učiniš?

— Glupače, naravno zbog toga što ne umem da baratam nožem,

ni ja ni bilo ko drugi. Nego, momče, ti ćeš zaraditi lepe pare, a grad će imati razloga da ti bude zahvalan. Onaj Holmer je razbojnik i Teksašanin takođe. To su najmljeniji lupeži kojima je stavljeno u zadatak da zagospodave gradom, kako bi neki mračni tipovi mogli neometano da vode svoje priljave poslove.

Česterton zabaci glavu i prste u stneh.

— Čoveče, zar ti veruješ u gluposti koje mi sada pričaš?

— Gluposti? To uopšte nisu gluposti, Čestertone. To su činjenice. Neka ti, uostalom, ispriča Mek Kroft, koji je upućen u to.

— Mek Kroft? — upita mladić iznenađeno, obuzet strahom od čuvara zakona. — Šta li taj ima s celom pričom? Ja sam mislio da je uhvatio maglu.

— To ti misliš! Hvala bogu, to misle i ostali u gradu. Međutim, nije tako, Džek. Mek Kroft je u blizini. Znao je da Longli i neki drugi razbojnički tipovi u pokrajini žele da ga oteraju. Dolazak one dvojice revolveraša ga je malo iznenadilo i izbacio iz sedla. Napustio je grad samo zbog toga da ne bi tim revolverašima pružio mogućnost, a ni priliku, da ga ubiju s leđa, podmuklo.

Česterton stavi cigaretu među zube.

— S leđa, podmuklo? Čoveče, ti doista ne znaš šta govoriš? Da si video kako je doktor zaustavio Barklija i njegove kauboje, pevao bi drugu pesmu. Urazumi se, Bile!

Strelcu kakav je doktor, uopšte nije potrebno da nekoga ubija s leđa i iz zasede. Taj čovek je genije za revolver, fantom-strelac. Znam sigurno da to nije promaklo ni Mek Kroftu.

— Fantom-strelac? — rugao se Novski. — Taj čovek je razbojnik!

Bil Novski je nagovarao mladića pola sata i najzad mu je uspeo.

U svakom slučaju, nije se služio naročito časnim sredstvima. Bio je dovoljno prepreden da mladoj dangubi ispriča kako je Mek Kroft okupio veliku grupu ljudi, koja će dvojicu pridošlica u grad naterati na kolena. Radilo se tobož o devetorici, koji jašu sa Mek Kroftom, tražeći nove pomagače zakona. Objasnio je Džeku Česternu da je napad na Holideja opšta stvar.

— Jedan od nas će biti u dvorištu, jedan u samoj kući, a jedan u ordinaciji. Greška se ne može dogoditi. Ti ćeš doći u pola dvanaest na vrata, sa rukom uvezanom maramom. Naravno, ispričaćeš mu neku priču o povredi.

— Ali, on je već obnarodavao da je zubni lekar i da se drugim bolestima ne bavi.

— Gluposti, lekar te neće odbiti u ponoć, ni oterati sa svoga praga. Kuda bi i mogao da te pošalje, kada drugog lekara u Fort Websteru nema? Dakle, ti ćeš ući u hodnik, onda će on krenuti napred prema ordinaciji, što znači najmanje sedam, osam koraka.

Nemoj odmah krenuti za njim. Tek kada se bude nalazio na rastojanju koje tebi odgovara, izvući ćeš ruku iz preveza i sredićeš stvar. Jasno ti je da će ti nož sve vreme biti u tobož povređenoj ruci.

Džek Česterton nije baš bio oduševljen zadatkom, no, neodoljivo ga je privlačio novac. Novski ga je uverio da će i ostali pomagati zakona dejstvovati, ako nešto pođe mimo plana.

Mladić je teško disao, a Adamova jabučica mu se šetala gore-dole na mršavom vratu.

— Kada to treba da se izvede? — upitao je žustro.

— Danas.

— Isključeno! Nisam u formi. Morao bih bar jedan dan da vežbam u dvorištu.

— Ne govori gluposti. Čovek, koji baca nož kao ti, sigurno ne mora da vežba ceo dan da bi sa pet jardi pogodio nečija leđa. Bićeš u pola dvanaest pred njegovim vratima!

XI

Dok Holidej je imao težak dan ispunjen radom. Život mu se za kratko vreme iz osnova izmenio. Bili su zaboravljeni zeleni kockarski stolovi, koji su mu poslednjih godina predstavljali znatan deo života. Bio je zaboravljen brendi. Ostale su samo ciga-

rete. Pušio je i dalje, mada ne onoliko koliko i ranije, jer, prosto za to nije imao vremena.

Samo je nešto ostalo sasvim neizmenjeno, po čemu je podsećalo na onog Doka Holideja, kojeg je Divlji zapad godinama poznavao: crni opasač od bivolje kože, načičkan mecima i dva velika revolvera sa drškama ukrašenim slonovačom. Nije skidao opasač ni pri radu. Noseći oružje, Holidej je samo potvrđivao do koje mere još uvek podozreva i sumnja da se njegov životni put izmenio.

Kada ga je te večeri gradonačelnik Longli posetio, Holidej je počeo razgovor o svom zdravstvenom stanju, što inače nikada nije činio.

— U poslednje vreme se odlično osećam, gradonačelniče, a od kada sam u Fort Websteru, kao da sam potpuno zdrav. Ni sam ne razumem kako je to moguće. Možda sam to uobrazio.

— Sasvim sigurno niste.

Holidej ugasi opušak.

— Ne bih mogao tako nešto da uobrazim, gradonačelniče — rekao je zamišljeno. — Konačno, ne bih mogao da lečim ljude, a da budem uveren da sam bolestan, tako se osećam. Uostalom, rad je ovde prilično naporan, pa ne bih izdržao.

— Svakako — složio se Longli. — Nemojte lupati glavu i brinuti. Trebalo bi da čujete ljude kojima ste već pomogli. Zaklinju se u vas.

Posle ovog razgovora, gradonačelnik požele Holideju laku noć i ode.

Nedaleko od svoje kuće, gradonačelnik primeti neku siluetu. Prišao je bliže i promrsio je.

— Česterton? Šta tražiš ovde?

Mladić se malo izvuče iz senke i mucajući odgovori.

— Helo, gradonačelniče, ja, ja sam povredio ruku.

— A, dakle, ti hoćeš kod lekara? Trebalo bi prvo da kupiš naočari i pročitaš do koliko sati lekar ordinira.

Česterton je počeo da se izmiče, mrmrlajući.

— Morate me ipak pustiti da uđem.

Longli doviknu za mladićem.

— Zamoli ga prvo da ti da neko sredstvo protiv mucanja.

Džek Česterton se trže. Prokletstvo, kako je samo mogao da bude tako nerazuman da se već sada šunja ovuda!

Nemir je mladića naterao da krene ovamo. Delo, koje je trebalo da učini, nije mu dalo da sedi u mestu. Morao je da izađe iz kuće, jer je bio krajnje nervozan.

Bilo je isključeno da se i dalje muva oko lekareve kuće. Da li da krene, možda, u Blekov salon?

Nesvestan onoga što čini, odjednom se obreo pred vratima kuće Doka Holideja. Trgao se, videći pred sobom visokog čoveka. Nekoliko sekundi stajali su jedan prema drugom ćutke.

— Da li ste možda hteli do

mene? — upitao je Holidej ljubazno.

Česterton oseti kako ga neka nevidljiva ruka davi.

— Ja... ne... ne...

Holidej ugleda prevez.

— Šta vam je to? Jeste li slomili ruku?

— Ne... ne... — mucao je mladić. — Ruku sam, u stvari, iščao.

— Dakle, ipak ste krenuli kod mene?

— Ne, sigurno ne, dok — ubeđivao je mladić, spreman da za četrdeset dolara ugasi ljudski život. Odjednom mu sinu luda ideja. Zašto da čeka do pola dvanaest? Ako ovaj čovek treba da bude likvidiran, zbog čega da to ne bude odmah, sada?

— U redu, kako hoćete — prihvatio je Džordžijanac, okrenuo se i hteo da zatvori vrata za sobom, kako bi malo prošetao po svežem vazduhu.

Na to Džek Česterton skide prevez i poteže nož. Kockar se munjevito okreće oko svoje ose i već u sledećem trenutku teškom drškom svog revolvera razvuče mladića po glavi.

Česterton se zanese unazad i pade na stub trema. Pred njim je stajao Holidej s uperenim revolverom.

— Znači, to ti je bilo na umu, razbojniče?

Mladić nije odmah odgovorio, jer se borio sa nesvesticom. Dok mu oduze nož.

— Ko te je poslao?

— Niko.

Opasno preteće škljocanje Holidejevog revolvera nateralo je mladića da progovori.

— Ovaj... Novski mi je rekao, da ako to učinim, postaću jedan od Mek Kroftovih pomagača zakona.

Džek Česterton je sedeo naslonjen na stub trema i unezvereno piljio u lekareve čizme.

— Gubi se! — naredi mu Holidej.

Iako teško ošamućen, Džek nije dozvolio da mu se to dva puta kaže. Najbrže što je mogao pobegao je odatle.

Na putu mu se isprečio ovčarski pas, ne pomišljajući da se pomakne ni za pedalj.

— Sklanjaj se, džukelo! — povika mladić, ali je pas ostao da leži u istom položaju. Na to Džek Česterton počinio ogromnu grešku i zamahnu nogom. Udarena životinja istovremeno skoči na sve četiri noge, pre nego što je bilo šta mogao da preduzme, Čestertonova noga se našla u opasnoj klopki — oštrim zubima ovčarskog psa.

Mladić bolno kriknu.

Holidej potrča preko ulice, dokopa psa za ogrlicu i počeo da ga vuče unazad. Međutim, ništa razdraženu životinju nije moglo da natera da pusti mladićevo nogu.

U to se pojavio krčmar i životinja, povijena repa poslušno pusti Čestertona i ode.

— Ta prokleta džukela, ta zver

— jadikovao je mladić. — Mirno sam prolazio ovuda, a...

— U tu priču ne verujem — uzvratila vlasnik saluna. — Falk nikoga ne ujeda ako ga ne napadne.

— Gluposti! Ta džukela...

Holidej dokopa mladića za rame i okreće ga prema sebi. Preteći je seovao očima.

— Zar ne primećuješ da danas imaš loš dan, momče? Gubi se, i to što pre, da ne bi uleteo u novu nevolju.

Česterton pokunjeno nastavi put.

— Neprijatan momak — primeti vlasnik lokala.

— Upravo je hteo da mi isporuča pozdrav prilično ostrim nožem.

— Šta? — zgranu se kafedžija. — I vi ga puštate da odlazi? Taj lupež mi duguje trinaest dolara za koje bi bilo bolje da naruči kovčeg. Sada se još ovde bavi i diverzijama.

— Nije tako važno, mister Klajne. Ja sam mu već platio taj pozdrav.

XII

Bilo je oko devet sati pre podne. Sa večito plavog neba Kolorada bleštavo sunce obasjavalo je glavnu ulicu.

Dok Holidej je napustio kuću i krenuo do pošte.

Nije još stigao ni do polovine ulice, kada zagrmje puška. Metak

prozviđa i okrznu mu levu stranu glave. Ljudi, koji su se zatekli na ulici i posmatrali ovu scenu, ukočili su se od užasa. Džordžijanac se zanesse kao da će pasti pljoštalice na zemlju i zariti lice u prašinu. Zahvaljujući tome, izbegao je drugi metak, koji mu je prozviđao preko ramena. Odjednom se još u padanju okrenuo i već trenutak kasnije revolver u njegovoj desnici bljuvao je vatru.

Gore, sa balustrade kuće, jedan čovek sa puškom u ruci, pade kao kamen na zemlju.

Holidej je i dalje stajao ledena lica, sa „kolbom“ koji se pušio i osmatrao fasadu.

Rik Kalagan istrča iz kancelarije. Bacio je kratko pogled na čoveka koji je pao sa balustrade i uzviknuo.

— Lupež se ne miče. A vi, dok, lice vam krvari!

Niz doktorov levi obraz lila je krv i natapala mu belu košulju.

— Prvi metak me je dobro okrznuo.

Džordžijanac se vratio u kuću namrštena lica. Čim je zaustavio krvarenje, stao je na prozor i posmatrao ulicu. Upravo su odnosi strelca iz zasede.

Nema više nikakve svrhe da bilo šta pokušava, ništa ne može da izmeni. San o novom životu razišao se kao magla. Nisu ga želeli ovde u gradu, nisu ga želeli ovde ni bilo gde.

Bio je i ostao odbačen! Bila je to krajnja nepromišljenost s nje-

gove strane, što je još i ovoga puta pokušao da izmeni tok svojega života.

Naglo se okrenuo od prozora, uzeo svoju crnu kožnu torbu iz ormara i počeo da pakuje instrumente.

Na vratima se čulo kucanje. Bila je to devojka.

— Šerif je napolju doktore.

Kalagan ulete u ordinaciju. Odmah je shvatio šta se zbiva.

— Zar hoćete da odete?

Džordžijanac je bio krajnje poštišten. Da bi prikrrio svoje osećanje, okrenuo je Kalaganu leđa.

— Da, šerife, hoću da odem.

— Ali, za ime sveta, zbog čega? — upita šerif žustro.

— Zato što ne pripadam ovde.

— Šta ja tek treba da kažem, doktore? Niko bolje od vas ne zna da sam ja bio jedan beznađežni lupež, jedna skitnica, jedan...

— Suviše pričate, Kalagane.

— U redu, može biti, no, biću još nešto da vam kažem. Ako vi odlazite, idem i ja. Onda ćete i mene imati na savesti. Da nije vas bilo, ja ne bih bio šerif Kalagan, zapravo, bio bih odavno ohlađeni leš.

Holidej je čuo kako šerif s treskom zatvara vrata.

On, koji se uvek obuzdavao, otvori vrata od ormara i grubo baci tašnu unutra.

Devojka se ponovo pojavila na vratima.

— Doktore...

— Šta je sada? — upita Holidej nestrpljivo.

— Gradonačelnik je napolju.

Longli nije sačekao lekarev odgovor, nego je odgurnuo devojkicu u stanru i ušao u ordinaciju.

— Dok, čuo sam pucnje. Sused mi je ispričao šta se dogodilo. Toplo se nadam da vas to neće obeshrabriti. Nebesa, obraz vam krvari.

— Ne krvari mi samo obraz, krvarim svuda.

Longli naredi uplašenoj devojkici da napusti ordinaciju, a onda priđe bliže Holideju.

— Dok, vi ne smete da odustanete. To je kratka borba u kojoj se mora istrajati.

— Kratka borba? — Džordžijanac se nasmeja gorko. — Biće to borba bez kraja, Džefersone Longli. Oni neće mirovati sve dok sam ovde. Grad će trpeti zbog toga. Ne, gradonačelniče, ono što smo nas dvojica smislili, pokazalo se lošim. Ja nisam doktor Holmer, ja sam Dok Holidej...

— Pst! — reče gradonačelnik uplašeno, otvori vrata i proviri u hodnik. Kada se vratio u ordinaciju i brižljivo zatvorio vrata za sobom, nastavio je.

— U redu, vi jeste Dok Holidej, ali, ovde to niko ne zna. Uostalom, svi oni koji su se okomili na vas, okomili su se na pridošlicu doktora Holmera, a ne na Doka Holideja.

— To je sasvim tačno, gradonačelniče, međutim, doktor Holmer je preuzeo na svoja pleća jedno teško breme, sudbinu Doka Holideja. Niko ga na svetu ne može osloboditi. I sami uviđate.

Prvo je šerif taj koji me pozdravlja revolverom, onda je to čitava grupa kaubojja sa nekog ranča, posle se pojavljuje mladić s nožem, sada opet neki s puškom, koji je hteo da me ubije iz zasede. Nemojte mi govoriti da je to prosto samo niz slučajnosti. Ne, mister Longli, ni vi u to ne verujete.

Stari oficir odmahnu rukom.

— U redu, onda idite, Holideje, sledite svoju prokletu sudbinu, kada već niste hteli da joj se suprotstavite.

— Nisam hteo da se suprotstavim? — uzviknu Džordžijanac uzbuđeno. — Svuda sam pokušao da joj se suprotstavim. U pedesetak gradova! Uvek sam napuštao grad tek posle prve borbe, ali, to je jahalo sa mnom, ma kud bih krenuo.

— Pa, onda jašite dalje! Znam da vas ne mogu zadržati. Ja sam, naime, verovao, da će to potrajati malo duže, tako da jednoga dana, kada neko bude došao u grad, ko vas možda poznaje, to više neće imati značaja. Tada kada ćete se vi u Fort Vebsteru osećati kao kod svoje kuće, a ljudi vas smatrati svojim građaninom.

Dva čoveka su stajala ćutke jedan kraj drugoga u maloj ordinaciji i niko nikoga nije smeo da pogleda u oči.

Čulo se kucanje na vratima. Devojka je samo provirila.

— Ovde je krčmar, doktore.

Doseljenik sa starog kontinenta uđe u ordinaciju. Još uvek je no-

sio belu kecelju sa kojom je stajao za štednjakom.

— Dok, ne znam da li bi vas to interesovalo, ali, preko za mojim šankom, stoji mister Kalagan. Skinuo je zvezdu i drži bošću ispod ruke. Rekao mi je da neće da ostane kod nas u gradu, jer se baš sada sprema da ode.

Holidej steže zube i dalje neposoban da pogleda gradonačelnika u oči.

— Gluposti, naš šerif nešto sanja, odmah dolazim preko! Šta će biti danas za ručak?

Odjednom se krčmar široko nasmeha.

— Danas u podne? Štagod vi hoćete, dok! Sve što vi želite!

Istrčao je radosno napolje.

Odmah posle toga, Holidej i Longli su kroz prozor ordinacije videli Teksašanina kako izlazi iz krčme i ide u svoju kancelariju.

— Vidite, Holideje — prošaputao je gradonačelnik. Nije vam više ni tako jednostavno vinuti se u sedlo i otići.

XIII

Kao što je rečeno, toga dana je nebo nad Koloradom bilo izuzetno vedro. Nebo, kakvo je čovek iz Džordžije veoma voleo. No, ovaj dan će se završiti loše, kako je i počeo.

Nešto posle šest, iz sporedne ulice su ujahala dva čoveka i iznenada otvorila iz četiri revolve-

ra vatru na dva prozora ordinacije u kojoj je Holidej radio.

Sedamnaestogodišnja devojka, koja je sedela u ordinaciji, zgrči se i klonu kao marionete kojoj su presekli konce.

Holidej poskoči kao oparen, izvuče revolver iz futrole i počeo da puca.

Jedan od dvojice jahača prevrte se iz sedla. Drugi je upravo okrenuo konja da beži.

Lekar razbi drškom revolvera okno i munjevito ispali još jedan metak. Drugi jahač je klonuo na vrat konja.

Kalagan je već bio na ulici. Njegov metak izbacio je i drugog razbojnika iz sedla.

Obojica su bila teško ranjena i ležala na ulici nedaleko od trema Holidejeve kuće.

Kalagan je stajao nasred ulice sumorna lica, a Holidej klečao kraj mlade devojke. Brzo je ustanovio da je metak srećom, samo okrznuo potiljak.

— Hvala ti, gospode! — uzdahnuo je s olakšanjem. Dok je čistio ranu, na svoje ogromno užasavanje ustanovio je da mu ruke drhte.

Ruke lekara i ruke strelca! Ni jedan ni drugi ne može da opstane ako mu ruke drhte.

Odjednom je Holidejevo lice dobilo boju pepela. Osetio je oštar bol u grudima.

U tom trenutku je nesrećnom čoveku bilo jasno da ne može ostati u Fort Websteru, čak ni pod

pretpostavkom da u ovom gradu zavlada mir.

Ranjavanje male Ajrin Norton do te mere ga je uplašilo, da je osećao drhtanje ruku i kada je Kalagan ušao u ordinaciju.

— Prokletstvo, dok! Kakva dva pogotka! Stajao sam ukočen na vratima kancelarije i video prvog da pada, i odmah zatim drugog kako je klonuo. Tek tada sam se pribrao! Ti prokleti... Hej, šta je s ovim detetom?

Tek tada je Kalagan video lekarevo lice i okamenio se. Sada je to lice bilo sivo, tvrdo, a pogled očiju neprijatno leden.

Serif proguta pljuvačku i pretvarajući se da ništa nije primetio, napuni revolver. Gledajući u drugom pravcu, rekao je.

— Nas dvojica smo navukli sebi na vrat doista pakleni posao. Napolju u savanji je mnogo mirnije.

— Ne govorite gluposti! — brecnu se Holidej. — Kako stoji stvar s onom dvojicom razbojnika?

Kalagan okrete glavu prema lekaru. Iskra nade ponovo se upalila.

— S onom dvojicom pasa. Nisu mrtvi, teško su ranjeni.

— Neka ih unesu unutra, ovamo.

— Šta, vi onu dvojicu lupeža, koji su hteli da vas ubiju, namećete da previjete?

— Rekao sam vam da ih donesete ovamo.

Kalagan zabaci šešir na potiljak i odmahujući glavom izađe iz ordinacije.

Bila su to dva čoveka iz doline Torn. Gradonačelnik ih je poznavao iz viđenja.

— Radili su u šumama, mislim, kada su ponekad hteli da se late posla. To su obične dangube kao mladi Česterton i Novski. Ubeđen sam da je to sve Mek Kroft zakuvao.

— Kako je to moguće? — iznenadio se Teksašanim. — Zar on ima toliko novca da može da potplaćuje i pušta ljude.

— Ne znam, bio je prilično štedljiv. Mada mnogo novaca nije mogao imati.

— Trebalo bi ga goniti — rekao je Holidej muklim glasom. — Međutim, i to je opasno, jer, onda bi se on u međuvremenu ova-mo uvukao zajedno sa svojim plaćenicima i od Fort Vebstera napravio utvrđenje.

Postojao je još jedan jedini razlog zbog koga Dok Holidej nije odmah napustio grad. Znao je da će Frenk Mek Kroft doći. Jednog dana će samo ujahati u grad, a onda će se Rik Kalagan naći u beznadežnoj situaciji.

Zbog toga je i ostao.

Zar nije on sam nagovorio Teksašanina da ostane u gradu, da prihvati službu i počne nov, bolji život? Pa, zar sada nije njegova dužnost da istraje bar do toga dana dok se Mek Kroft ne pojavi.

Džentlmen kockar iz Bostona je

ostao, ali ne zbog toga što je želeo da ostane u Fort Vebsteru, nego što je čekao Mek Krofta.

No, pre dolaska odbeglog šerifa, u grad su stigli još neki nepoželjni tipovi.

Bilo je podne.

Došli su sa severa. Džef Pliger je sedeo na leđima ukradenog konja. Somer je namrgođen jahao kraj njega. Dva razbojnika gotovo i nisu razgovarala. Kao dva Indijanca krstarili su unaokolo u mnogim gradovima krali i ostavljali tragove.

Ovog popodneva jahali su glavnom ulicom Fort Vebstera.

Pliger je zaustavio konja pred salunom. Dok Holidej ga je odmah poznao. I Somera takođe.

Prokletstvo, treba da opomenem šerifa, sinulo mu je kroz glavu.

U njegovoj ordanaciji upravo je sedeo jedan kauboj i držao se za obraz.

— Doktore, je li nešto opasno u pitanju?

— Ne, nije uopšte. Moraćete se za trenutak sirpiti. Vraćam se odmah.

Prekinuo je započeti posao i ostavio pacijenta samog, što mu inače nikada nije bio običaj.

Potražio je devojk u kuhinji i rekao joj da ode do šerifske kancelarije i kaže mister Kalaganu da osmotri oprezno ulicu.

Teksašanim je upravo čistio oružje u svojoj kancelariji kada je devojk ušla.

— Šerife, doktor vam poručuje da oprezno osmotrite ulicu.

Kalagan pritrča prozoru i trže se. Upravo je video lupeže kako se penju na trem saluna.

— Grom i pakao! — zaškrgetao je zubima. — Te proklete svinje su dakle...

Prekinuo je u pola rečenice, jer se iznenada setio da je devojkica tu u kancelariji.

— Sve je u redu, gospođice, poručite doktoru da sam video naše prijatelje. Neka samo mirno dalje opravljaju tuđe zube.

Bile su to utešne reči, ali, Džordžijancu nisu mnogo pomogle. Pomerio je zubarsku stolicu sa kaubojem tako da može da gleda kroz prozor.

— Hej! — promrsi kauboj — ja vam zaklanjam svetlo, dok.

I ako je to bilo tačno, Holidej odmahnu glavom.

— Ne, ne, Džoni, sve je u redu.

Radio je i dalje, ni za trenutak ne ispuštajući ulaz u salun iz vida.

Izenada, izvadi instrument iz kaubojevih usta i razgorači oči.

Preko na šerifskoj kancelariji otvorila su se vrata. Rik Kalagan je stupio na trem. Gurnuo je revolver dalje levo i proverio mu položaj, a onda teškim koracima krenuo prema salunu.

*

Pliger i Samer su prišli šanku tek pošto su ispitivačkim pogledima osmotrili lokal.

Krčmar je izašao iz kuhinje i upitno ih posmatrao.

Dva razbojnika su se bez pozdrava naslonila na šank i to levim laktovima, tako da im se desnice nalaze nadomak revolvera, a ulaz u lokal na oku.

— Viski! — promrsi Pliger.

Dok je krčmar skidao bocu sa police, Samer je govorio.

— Mi tražimo jednog dugonju, odevenog kao kicoš, može imati oko trideset godina, a predstavlja se kao lekar.

Doseljenik iz Evrope spusti čaše ispred gostiju i sleže ramenima.

— Žao i je, gospodo, ali, ne mogu da vam pomognem.

Kao po komandi, dva razbojnika se sada obema rukama nasloniše na šank i počеше krčmara da streljaju pogledima.

— Možda bismo morali da mu pomognemo Ede da progovori? Malo je škrt na rečima, zar ne nalaziš?

Dva razbojnika se odjednom trgoše. Vrata saluna su se otvorila, ali, na njima se niko nije pojavio.

Čuo se samo hrapav Teksašani-
nov glas.

— Izadite napolje, momci, na svežem vazduhu je razgovor pri-
jatniji.

Pligera i Samera je zbunio ovaj glas. Zar to nije Teksašani-
kojeg su likvidirali na visoravni?

Nisu hteli da izlaze na ulicu i da tom povampirenom tipu stanu pred „kolt“.

Dakle, moraju kroz dvorište. No, kada su se okrenuli da to učine, zastali su kao ukopani.

Pred njima je stajao krčmar ukočena lica sa repetiranom „sačmaricom” u ruci.

— Žao mi je, džentlmeni, ali, za izlazak na ulicu moraćete da koristite prednja vrata.

Pliger je žmirkao napregnuto.

— Nemoguće! Onaj momak napolju je razbojnik. Teksašanin koji hoće da nas ubije.

— U redu — složi se krčmar. — U pravu ste, on je Teksašanin, ali razbojnik nije. Mister Kalagan je šerif u Fort Websteru. Verovatno ste ga zamenili s nekim. A sada, kao što sam rekao, na prednja vrata!

Vlasnik lokala je držao prst na obaraču, a dvojica lupeža nisu imala ni najmanju želju da budu ispunjeni sačmom. Osim toga, odjednom se iz ugla lokala pojavio pas, veliki kao tele, i odlučno krenuo prema dvojici razbojnika. Birajući između dva zla, Pliger i Somer su krenuli na ulicu, koristeći se prednjim vratima.

Idući prema vratima, obojica su, za svoj račun, razmišljali o tome da ih je možda glas zbunio, da se radi o nekom drugom. Končno, čovek koga je Pliger pogodio metkom na visoravni ličio je na sve pre nego na šerifa. Išli su lagano prema vratima, dok ih je ovčarski pas režeći sledio.

Pliger je prvi kročio na ulicu, oprezno je pogledao na levu

stranu i na svoje užasavanje ustanovio da se nipošto nisu prevarili. Hitro je poskočio u stranu i povikao.

— Opresno, Ede, ostani unutra!

Somer je hteo da se baci unazad, ali se sada ovčarski pas ustremio na njega. Skočio je i formalno ga bacio na Pligera. Oba lupeža su se otkotrljala prema stepenicama trema u uličnu prašinu.

Rik Kalagan je stajao stisnutih pesnica na ivici trema.

Vazduh kao da je bio nabijen dinamitom. Dok Holidej je napregnuto gledao preko ulice. Otvorio je prozor i iznenađeni kauboj, koji je strpljivo sedeo na zubarskoj stolici, vide u lekarevim rukama uperene „koltove”.

I gradonačelnika je iznenadna tišina na ulici privukla prozoru.

— Prokletstvo! — jeknuo je. — Opet gužva! Dženi, brzo donesi „vinčesterku”.

Kćerka nekadašnjeg pukovnika izlete u hodnik i skide sa zida očevu pušku.

Sve se međutim, dogodilo neočekivano drugačije. Dvojica razbojnika su ustala iz prašine i sakrila se iza konja.

U tom trenutku, igrom slučaja, sa jugozapada je grupa jahača hitala u grad.

Bio je to šerif iz Gambete sa četvoricom članova potere. Srećom, rane koje su im Pilger i Somer zadali, nisu bile tako opas-

ne. Dvojica razbojnika nisu bili dobri strelci, tako da su samo ramili gonioce.

Čuvar zakoda Hatkins grabio je glavnom ulicom na konju koji se kupao u znoju.

Kada su ugledali poteru, lupeži se vinuše u sedla i počеше da beže.

— Eno, eno ukradenog konja, eno zločinaca! — vikao je Hatkins svojim ljudima.

Topot kopita je odjekivao kao grmljavina, a ogromni oblak uskovitlane prašine dugo se nije slegao. Onda je ponovo zavladala tišina u glavnoj ulici Fort Vebstera.

Dok Holidej nastavi da opravljaja zbunjenom kauboju zube, kada ga je mladić upitao.

— Da li se to nešto naročito dogodilo, dok?

Holidej je odgovorio.

— Ne, Džoni, baš ništa.

Rik Kalagan nije ni prstom makao, što je bilo i dobro. U ovom slučaju, niko nije morao ni da se meša. Dvojica razbojnika nisu imala nikakve šanse, protiv petorice gonilaca. Uostalom, i konji su im bili na kraju snage.

Davo međutim, nije spavao. Pliger i Samer su bili likvidirani, ali su zato Mek Kroft i Novski bili živi i zdravi. Posle više neuspelih pokušaja napada na Džordžijanca sproveli su u delo ono što je Novski govorio mladom Čestertonu, bolje rečeno, izmišljao. Mek Kroft i Novski su počeli da vrbuju ljude, tobož kao

pomoćnike zakona sa zadatkom da rasteraju razbojnike iz Fort Vebstera.

Odbegli šerif nije sakupio naročito jaku družinu. Radilo se samo o trojici, ali, ako se uzme u obzir Mek Kroft i Novski, to je sačinjavalo dosta jaku grupu od pet jahača.

Te iste večeri, kada je i poslednji pacijent napustio Holidejevu ordinaciju, devojka zakuca na vrata.

— Napolju je jedan čovek sa Barklijevog ranča.

Holidej podiže pogled i nabra obrve.

— Šta taj hoće?

— Želi da govori s vama.

— Neka uđe.

Neprimetno je popravio revolver u futroli i čekao.

U ordinaciju je ušao mrzovoljni Baker.

— Dobro veče, šta je posredi?

— Rančer poručuje, to jest pita, da li biste možda hteli da dođete kod njega. Leži u svojoj sobi i s mukom govori.

Gonič krava je pritiskao zbunjeno šesir na grudi i nesigurno gledao lekara.

— Ja sam zubni lekar, kauboj. Žao mi je.

Gonič se neko vreme zbunjeno premeštao s noge na nogu, a onda konačno procedio.

— Znao sam da nećete poći. Međutim, dobio sam naređenje da dođem ovamo.

Holidej ga je gledao pravo u oči. Kada je video da kauboj hoće da izađe, uzviknuo je.

— Čekajte, idem i ja. Uzeo je svoju crnu torbu i sa kaubojem izašao u dvorište.

— Hoćete li mi, molim vas, osedlati konja, odmah se vraćam.

Rekavši to, Džordžijanac izađe na kapiju. Imao je nameru da navrati preko kod Kalagana, i da ga o ovom odlasku na Barklijev ranč obavesti. Međutim, u poslednjem trenutku se predomislio.

Iz mraka se pojavi jedan čovek. Bio je to Kid Blek, takođe kauboj sa Barklijevog ranča.

— Prokletstvo, dok, vi polazite s nama?

— A šta ste vi mislili?

— Gospode, Čarli Norton je zaradio dvadeset dolara. On se kladio sa celom momčadi na ranču, secovao je na to da ste vi potpuno neustrašivi i da ćete sigurno poći.

U tom momentu se otvoriše vrata na šerifskoj kancelariji. Kalagan je izašao na trem, naslonio se na stub i pripalio cigaru. Tek tada je primetio dva konja pred Holidejevom kućom.

— Hej, šta je to tamo?

Doždžijanac mu uzvрати.

— Sve je u redu, šerife, došla su dva čoveka sa Barklijevog ranča. Njihovom gazdi je zlo, pa ću odjahati tamo.

Teksašaninu ispade tek upaljena cigareta iz usta.

— Na Barklijev ranč? Ne mislite to valjda ozbiljno?

— Zašto da ne? Prvo i prvo, treba da pregledam bolesnika a drugo, Čarli Norton je položio na mene dvadeset dolara, pa ne mogu da dozvolim da hrabri kauboj izgubi novac.

— U redu, idem i ja.

— Ni u kom slučaju. Pozvao je mene, a ne šerifa.

Novi čuvar zakona je sa strepnjom gledao za trojicom jahača.

Kasno u noć su Holidej i njegova dva pratioca stigla na ranč. Ujahali su u dvorište na oznojenim konjima. Kockar odmah kliznu iz sedla.

Na verandi rančerske kuće stajalo je nekoliko ljudi. Kada je Džordžijanac krenuo uz stepenice, ugledao je na vratima mladu ženu. Bila je visoka i veoma lepa. Oči su joj zasvetlele, videći stranca.

— Doktor Holmer?

Doktor potvrdno klimnu glavom.

— Molim vas požurite, moj brat... — S mukom je uzdržavala suze i jecanje Džordžijanac je žurno posao za njom, dok su Baker i Blek ostali napolju.

Svi kauboји na tremu su začuđeno gledali jedan drugoga. Džefri skide šešir i promrsi ljutito.

— Napred, momci pare na sunce. Čarli je dobio!

Bez pogovora su vadili novac iz džepova i spuštali ga u šesir.

Mlada žena je otvorila lekaru vrata sobe i zastala da da propusti.

Holidej je ušao u veliku, čistu, lepo uređenu sobu. Z desne strane se nalazila postelja na kojoj je ležao rančer. Pogledao je posetioca umornim očima bez sjaja.

— Dok — jedva je procedio — došli ste. Nisam verovao da ćete pristati. Prokletstvo, možda sada još nešto može i da se učini. Mislim, iako ste mi rekli da moram umreti...

Holidej je pregledao bogatog rančera i brzo utvrdio da nije tako loše, kao što je njegova sestra pretpostavljala.

Pošto je obavio pregled, Džordžijanac sede na ivicu kreveta i blago se osmehnu.

— Smrt je zakucala na vaša vrata, Barkli, ali je odustala. Izvući ćete se. Samo, ne bi bilo loše da se uvek setite toga da je podmukla i da se može vratiti. Dao je pacijentu nekoliko pilula za umirenje i ustao. — Kada biste bili strpljivi i mirniji, vaše srce, iako bolesno, moglo bi vas još godinama služiti.

Posle ovih reči, bolesnik je odjednom živnuo. Pridigao se u sedeći položaj, a obrazi su mu se zarumeneli.

— Da li je to istina, doktore?

— Sasvim sigurno.

— Hodi ovamo! — rekao je rančer svojoj sestri. — Uzmi zlatnik iz ormara i daj mu.

Mlada žena pohita da posluša brata.

Holidej je odbio zlatnik.

Međutim, Barkli koji je poslednjih dana samo šaputao, reče vema glasno i odlučno.

— Morate uzeti novac, Dok. Prvo i prvo, došli ste ovamo, usred noći, i to u kuću čoveka koji baš nije bio... vi razumete? Osi moga, spasli ste mi život.

Holidej odmahnu glavom.

— Ovo poslednje nije tačno.

Kas Barkli je bio uporan.

Budući da je Barkli imao slabo srce, iako nije bio smrtno bolestan, Holidej je prihvatio ponudeni novac da ga ne bi uzbuđivao.

— Doktore! — doviknuo je rančer kada je Džordžijanac već bio na vratima. — Ako nedeljom nekada nemate šta da radite, svratite malo kod nas na ranč. Moja sestra sprema izvanredno pečenje. Ukoliko pak volite da igrate poker, uvek se može sakupiti nekoliko momaka. Mogao bih jednom da vam pokažem svoje imanje, imamo nekoliko dobrih konja „Preskot” rase, a i nekoliko divnih iz Vajominga...

XIV

Rik Kalagan je sedeo za kancelarijskim stolom i zadremao se-

deći uz upaljenu lampu. Iznena-
da se na prozoru čulo kucanje.

Teksašanin kliznu sa stolice i
poteže „kolt“.

— To sam ja — čuo je glas
Doka Holideja.

Kalagan ustade, odahnu s olak-
šanjem i otvori vrata.

— Vi ste se vratili? Zdravi i
čitavi! A ja sam se već naoštrio
za osvetnički pohod na ranč.

— Ne bi trebalo da sedite ov-
de s upalejnom lampom, Rik.

— A zašto ne?

— Jer je to ... nepotrebno tro-
šenje petroleja.

Serif uhvati Džordžijanca za
mišicu.

— Dok, nije to u pitanju. Vi,
očekujete njega?

— Koga to? — upitao je Holi-
dej, ne gledajući svoga sabesed-
nika.

— Frenka Mek Krofta!

XV

Rok je istekao. I to za oboji-
cu!

Nad gradom se opet plavilo ne-
bo bez oblaka, vreme je bilo pri-
jatno, a povetarac blag. Dve de-
vojke su upravo prelazile glav-
nu ulicu noseći korpe • rubljem,
a za njima je išao zviždući, sa ru-
kama u džepovima jedan deran.

Sedokosi sveštenik je išao ivi-
com pločnika, zagledan u svoj
molitvenik i unapred uživao u za-

dovoljstvu koje ga očekuje za
bogatom trpezom kod gospođe
Dženifer, povodom rođendanskog
slavlja.

Hal Pinks, koji je posle pada s
konja vukao nogu, zaustavio se
pred krčmom da popije svoju
obaveznu prepodnevnu kaficu.

Maj Genan, berberin, stajao je
dremljivo oslonjen na vrata kao
da tobož očekuje mušterije, i pri
tom krišom stalno bacao poglede
na kuću na suprotnoj strani ulice
i sobu Meri Logan, švalje. Narav-
no, časni berberin nipošto nije
bacio oko na sasvim mladu šva-
lju, bože sačuvaj. Ne, već godi-
nama sanjao je o vlasnici kuće,
debeljuškastoj ženi od četrdesetak
godina, kojoj ni na kraj pameti
nije bilo da je mali ćelavi ber-
berin smrtno zaljubljen u nju.

Vlasnica mesarske radnje, muš-
kobanjasta En Klan, imala je
svakodnevno nevolje sa dvoji-
com pomoćnika, neobuzdanih
mladića, koji su joj otkazivali
poslušnost. Tako je bilo još od
samog dana smrti njenog muža.
Sklonila je rukom čuperak kose
sa čela i sa tugom mislila na pre-
rano umrlog supruga.

Tako je tog prepodneva svako
utonuo u svoje misli, bio okup-
ljen svojim željama i ophrvan
svojim brigama. Nikome naravno
nije padalo na pamet, da će već
u sledećem minutu, užasna borba
revolverima okupiti svu pažnju,
da će biti svedoci ogorčenog kr-

vavog okršaja, između ljudi kojima je život značio borbu.

Dok Holidej se upravo nagnuo nad glavom mlade žene, koja je delovala veoma sveže i mlado, uprkos tome što je prevalila tridesetu. Imala je užasne bolove, ali joj troje dece, koje je poklonila svome mužu, drvoseći, nije dozvoljavalo da krene u neki veći grad i potraži zubara.

Pošto je od susedke saznala da je lekar, stranac koji je stigao u grad zubar, iste večeri je razgovarala sa mužem. Pitala ga je da li mogu sebi da dozvole posetu novom lekaru? Muž joj je obećao da će se već sutradan raspitati naokolo koliko novi lekar naplaćuje za svoje usluge. Pošto je čuo da su u pitanju prilično male i prihvatljive sume, gospođa Havelok je rešila da sledećeg dana poseti lekara.

Srce joj je ubrzano kucalo kada je najzad, posle šest pacijenata ispred nje, stigla na red. Zastala je u otvorenim vratima ordinacije ne obazirući se na nestrpljive poglede lekareve služavke, netremice posmatrala čoveka kraj stola koji je upravo čistio instrumente.

Džejn Havelok je odjednom zaboravila na bolove. Kao začarana gledala je čoveka.

Bio je visok, vitak i delovao je ozbiljno i pomalo odbojno. Tamna bujna kosa uokvirivala mu je mršavo lice i još više isticala jagodične kosti. Ispod ravnih oštih obrva gledala su dva začuđujuća ledenoplava oka. Bile su to oči koje se ne mogu nikada zaboraviti. Nos mu je bio prav, usta lepo oblikovana, a brkovi negovani. Energičnost lica naročito je podvlačila brada. Sve u svemu jedno hladno, aristokratsko lice.

Džejn Halovek to lice nije danas videla prvi put! Videla ga je pre mnogo godina, preko u dalekom Teksasu. U Dalasu, velikom gradu u kome je živela njena tetka. Bila je kod nje dva meseca u poseti, najviše godinu dana pre nego što se udala.

Nikada neće zaboraviti čas kada je ovog čoveka videla. Bilo je to jednog kasnog septembarskog popodneva. Nebo nad gradom imao je gotovo žutu boju, a jara bila nepodnošljiva.

Džejn je upravo sedela sa tetkom i jednom susedkom na tremu kuće u glavnoj ulici, kada su iznenada ujahali tri čoveka i zaustavila konje ispred prilično ozloglašene krčme riđokose Ajrin. Kliznuli su sa konja i osuli paljbu iz revolvera na prozorska okna saluna.

Jedan od njih je glasno uzviknuo ime: Dok Holidej!

To ime se neizbrisivo urezalo u sećanju mlade devojke. Odmah posle poziva, jedan čovek je izašao iz krčme.

Dok Holidej! Izgledao je i tada kao i danas: visok, otmen, hladan i odbojan.

Tri prašnjava jahača su se postavila na sredinu ulice. Njihov vođa vikao je žustrim glasom.

— Mi smo došli da se obračunamo zbog Josipa, Dok.

Na to je Džordžijanac odgovorio da je Josip varao na kartama i da je potegao nož na njega.

Bez obzira na odgovor, jahači su hteli borbu, obračun po svaku cenu.

Džejn Havelok se i danas seća uplašenih lica tetke i stare susetke. Iz šerifske kancelarije je izašao čuvar zakona bledog lica, ne govoreći ništa.

Nije zaboravila nijednu pojedinost. Pre svega ne revolverске pucnje koji su odjekivali ulicom.

A onda? Kada se oštar barutni dim razišao, na zemlji su ležala tri čoveka. Dok nije bio među njima. Stajao je na ulici, na nogama, dok mu je lice krvarilo, a

kaput bio iscepan. Metak mu je čak skinuo šešir s glave. Trojica jahača, koji su došli da ga ubiju, bili su savladani.

Sumorna lica kockar Holidej je napunio „kolt” novim mecima. Ispalio je svega tri. Džejn je videla kako vadi iz opasača jedan po jedan i puni doboš revolvera. Ubrzo zatim vinuo se u sedlo i napustio Dalas. Građani su još daniima, pa čak i nedeljama govorili o ovom okršaju. Džejn je još istog dana saznala da je revolveraš Holidej nekada bio lekar. Trgovac, koji im je pričao o tome, tvrdio je čak da je bio odličan lekar.

Od tada je prošlo dosta godina i evo ga, sada stoji preko za stolom, samo šest koraka udaljen od nje. Nije joj izgledao ni dan stariji nego u Dalasu, isto onako visok, otmen i hladan.

Mlada žena oseti kao da je neka nevidljiva ruka steže za grlo. Htela je da se okrene i ode, ali su joj noge otkazale. Onda je čula kako devojka za njom zatvara vrata, a čovek za stolom podiže glavu.

Kada je srela njegov pogled, Džejn Havelok je osetila da on sve zna. Videla je izraz apatije

i jedva приметnu malu boru između tamnih obrva.

— Da, gospođo?

Disala je isprekidano i uzbuđeno.

— Ja...

Iznenada oseti kako joj noge otkazuju poslušnost. Osetila je samo lekarevu ruku i pustila da je vodi do zubarske stolice.

Džejn kasnije nije samoj sebi mogla da objasni kako su ti minuti protekli. Lekar je nije pitao ništa, samo je pregledao gornji red zuba, a onda svojim finim, tankim prstima počeo naporan posao.

Kada je gotovo završio i pacijentkinji rekao da malo predahne, iz Džejn Havelok je provalilo.

— Doktore, ja vas nisam prvi put videla danas.

Holidej koji je u međuvremenu prišao prozoru da pogleda napolje, uzvрати ne okrećući se.

— Znam.

— Mislim, nisam vas videla prvi put u ovom gradu.

— Da, znam.

Nemoguće je da se on svega seća, pa i nje! Zbog toga mu je objašnjavala.

— Bilo je to u Teksasu.

Holidej je ćutao. Odvojio se od prozora i nastavio posao. Džejn Havelok kao da je odjednom naslutila šta se mučno u ovom čoveku zbiva. Bio je tako nesrećan, odbačen.

Veoma je zažalila što mu je bilo šta kazala.

Za to vreme, oko Džordžijančevog srca kao da su se zatvarale naslage leda. Gotovo je! Prošlo! Kraj! Propao i poslednji pokušaj da nađe vezu sa ljudskim društvom.

U predahu, dok je Holidej zamenjivao instrumente, Džejn je govorila ljupko.

— Bili ste nedužni, mislim onda u Dalasu. Vi ste odličan lekar. Ja znam da ste mi spasili zube i molim vas da mi oprostite — micala je bespomoćno.

Pogled krupnih ledenih očiju bio je upravljen u njeno lice.

— Šta to treba da vam oprostim?

Na licu lekara Holideja pojavio se izraz neke beskrajne tuge, koju je Džejn osetila. Uхватила ga je za ruku.

— Dok, molim vas, zaklinjem se, umem da ćutim.

Gotovo jedva primetan osmeh zaigrao mu je oko usana. Osmeh u kome je bilo dosta gorčine.

— Mnogo vam hvala, gospodo, a sada, da nastavimo posao.

Baš u tom trenutku, došao je Mek Kroft odbegli šerif. Namrgođena lica i srca ispunjenog mržnjom, ovaj džin od čoveka jahao je ispred četvorice, i već ušao u grad.

Svi su ga videli: sveštenik, berberin, gospođa Koan, hromi čovek koji je upravo svratio na prepodnevnu čašicu, kao i ostali koji su se u tom trenutku zatekli na ulici.

Dve devojke koje su nosile korpe sa rubljem i dečak koji je zviždukao, sa rukama u džepovima, počеше da beže kao da ih đavoli gone.

U tren oka, glavna ulica opuste, Mek Kroft i njegova četiri jahača su se približavali, zatvarajući ulicu kao živi zid.

Mek Kroft je poveo Novskog, do koga su jahali još Li Parker i Sirli Berligton, dvojica opakih revolveraša. Mladi Česterton je jahao sleve strane uz samu ivicu ulice iza ostalih.

Dok Holidej nesvesno prekide posao. Imao je izoštren sluh za zvuke koji su u ovom trenutku dopirali sa ulice. Brzo je prišao prozoru. Žena je još uvek sedela u zubarskoj stolici. Naglo se okrenuo i rekao.

— Mi smo gotovi, gospodo.

Glas mu je bio leden i podsećao na zveckanje metala.

Džejn klimnu glavom i ustade dok su joj noge podrhtavale.

— Koliko to iznosi, Dok?

— Kako? A, da, ništa.

— Ali doktore, ovoliko posao!

Dok joj je pravljao zube, videla je na njegovom licu sitne graške znoja. Uložio je mnogo napora, mnogo znanja. Sve se u njoj bunilo protiv njegovog odgovora. Uzela je pet dolara koje joj je muž dao i spustila ih na sto.

Holidej je uzeo nocac i munjevito joj spustio u džep haljine.

— Hvala, gospodo, primite ovo kao malu pažnju i uslugu od recimo, vašeg starog poznanika, iz Dalasa. Ili sam možda pogrešio grad?

Gledala ga je zadržano i iznenađeno.

— Da, iz Dalasa.

Videla je kako spušta rukave, u grozničavoj žurbi zateže opasač, proverava da li su mu niklovi revolveri dobro postavljeni u futrole, da li mu je magacin pun. Uzeo je kaput i šešir i pošao prema vratima.

— Do viđenja, gospodo!

— Do viđenja, doktore! — uzvratila je gotovo nečujno.

Džejn Havelok je stajala kao ošamućena kraj stola, trgla se kao iz sna kada je napolju odjeknuo glas Mek Krofta.

— Teksašanine! Skitnico, izlazi iz moje kancelarije. Vratio sam se da se obračunam s tobom i onim krpačem kostiju.

Krčmar se u tom trenutku nalazio u dvorištu i uz pomoć jednog starijeg čoveka upravo strugao drva, tako da nije čuo ništa.

Gradonačelnik je bio u gostima kod svog prijatelja Ola Hendersona.

Dakle, nije bilo nikoga ko bi mogao da pomogne.

Zla i neumoljiva sudbina odbačenog Holideja!

Izašao je pred vrata. Dva teška revolvera visila su mu nisko nad bedrima. Iraz lica mu je bio tvrd i na smrt odlučan.

Videći ga takvog kako prolazi hodnikom i izlazi iz kuće, služavka se silno uplašila i pobegla u kuću.

Ostao je da stoji na tremu i za trenutak bacio je pogled prema šerifskoj kancelariji, motreći ispod oka sve vreme na jahače.

Oni su ga, istina, primetili, ali, nisu mogli da mu vide lice.

Napolju, na kancelariji se otvorile vrata. Na njima je bio Rik Kalagan. Lice mu je bilo blede, na da obrazima goreli crveni pečati.

— O, Mek Krofte! Konačno si došao! Bilo je krajnje vreme. Hteo sam već da idem da te tražim.

— Čujete li ovu skitnicu, ovog poganog Teksašanina, šta trabunjaja? Čekaj, momče, ti i onaj tvoj prijatelj, krpač kostiju!

Kalagan pođe prema sredini ulice.

Holidej lagano siđe s trema.

Onda se dogodilo.

Nadničar Hari Berlington koji je boravio već nekoliko meseci u naselju Džonas, osam milja istočno od grada, odjednom prebledelo kao kreč i počeo da urla.

— Dok Holidej! Grom i pakao! Jesi li poludeo, Frenk? To je Dok Holidej.

Rekavši to, obo je konja i odjurio kao da ga zveri gone. Ostali su gledali za njim iznenađeno.

Samo je Mek Kroft izgleda bio gluv za sve. Potegao je „kolt“ i bez poziva ga uperio na Teksašanina.

Dva pucnja odjeknula su istovremeno. Pogodili su jedan drugog i to smrtno.

Sredini ulice pritrčala je starija žena, dokopala Džefa Čestertona za levu nogu i svukla ga sa sed-

la. Svojim umornim staračkim rukama kao poludela, udarala je po dangubi.

Novski i Parker su kao omađijani piljili u Doka.

sam, lako raskoračen, ruku jedva primetno savijenih u laktovima. Stajao je tik uz pogođenog šerifa.

Najzad se Parker oglasi.

— Vi ste doista Dok Holidej?

— Da, jesam Dok Holidej.

Razbojnik žestoko opsova i obode konja.

Bil Novski nije više imao ovde šta da traži. On je, u svakom slučaju, pripadao vrsti ljudi koji su samo u gomili jaki i glasni. Obojica su okružena oblakom prašine pobegli iz grada.

Džef Česterton je ustajao iz prašine psujući. Stara majka ga je dokopala za ruku i gurala ga prema sporednoj ulici.

— Beži odavde, bedna ništarijo!

Holidejev pogled bio je prikovanim za Mek Krofta. Ovaj je ležao ispružen na zemlji. Na levoj strani grudi širila se tamna mrlja.

Rik Kalagan ga je pogodio tačno u srce.

Kockar pođe nekoliko koraka napred i kleče kraj Teksašanina.

Kalaganove oči su bile širom otvorene.

— Vi... vi ste doista Dok Holidej?

Kockar potvrdi.

— Da, na žalost, Rik.

— Na žalost? — Jedva primećtan osmeh pojavio se na usnama samrtnika. — Hvala bogu što je tako. Znači da sam imao prijatelja na koga mogu da budem ponosan...

Holidej ga je gledao u oči.

— Budi miran, Rik.

— Čemu, Dok?... Znam da je gotovo... znam i to... da sam sada... kažnjen za sve... za šta... još nisam isključao. Da li... su oni... iz Gambete... dobili svoga konja nazad?

— Jesu sigurno, Rik.

Na Teksašaninovim usnama, bleđim kao hartija, ponovo se pojavio osmeh, a onda mu glava, iznenada klonu u stranu.

Doktor Džon Holidej se uspravi. Odlučnim koracima uputio se prema kući, uzeo svoju torbu i produžio u dvorište. Kao u transu, osedlao je konja i izjahao na ulicu.

Na drugoj strani ulice, pred vratima saluna, stajao je kočmar,

a njegova žena do njega. Gledali su iznenađeno za jahačem.

Iz sporedne uličice hitao je baramajući stari gradonačelnik.

Hteo je da zove, da viče, no, kada je ugledao mrtvog šerifa na zemlji i izraz lica Doka Holideja, samo je očajnički stegao pesnice u čutao.

K R A J

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 115

izlazi 7. septembra 1981.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.
